

3 246
2 540
3

ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3
ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลา

1 ก.ค. 2523

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 22 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921676 3916068

ปริญญาพันธ์

ของ

เสถียร ศรีรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2522

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3
ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

ของ

เสถียร ศิริรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นยังได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งด้วย

การศึกษาค้นคว้าและการดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลา จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความก้าวร้าวที่สร้างขึ้นเองและแบบสำรวจความสนใจในอาชีพซึ่งดัดแปลงมาจาก Kuder Preference Record แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม t-test, Analysis of Variance และ Partial Correlation ตามลำดับ ในการทดสอบทางสถิติใช้ระดับความเชื่อมั่น $\alpha = .01$ หรือ $\alpha = .05$

ผลของการศึกษาค้นคว้า

สรุปผลที่สำคัญของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดังนี้

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น ยังมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนตกลไก ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ และคำนวณ ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ คณิต บริหารสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพทุกประเภทน้อย จนอาจกล่าวได้ว่าไม่มีความสัมพันธ์ และยังมีความสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ มีเฉพาะคณิตเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง โดยการทดสอบทางสถิติ กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .01 หรือ .05 มีดังนี้

1. เพศ : นักเรียนชายและหญิง

1.1 มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน ($\alpha = .01$)

1.2 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม และเสมียนแตกต่างกัน ($\alpha = .01$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ และดนตรีไม่แตกต่างกัน

1.3 มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

2. ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ : นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน

2.1 มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

2.2 มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับจำนวนเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน ($\alpha = .05$) สำหรับอาชีพอื่น ๆ มีความสนใจเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

3. การอบรมเลี้ยงดู : นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน

3.1 มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน ($\alpha = .01$)

3.2 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณาแตกต่างกัน ($\alpha = .05$) ส่วนอาชีพประเภทอื่นมีความสนใจไม่แตกต่างกัน

3.3 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน ($\alpha = .05$) ส่วนอาชีพอื่น ๆ สนใจเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

4. ถิ่นที่อยู่อาศัย : นักเรียนที่อยู่ในเมืองและชนบท

4.1 มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

4.2 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและเสมียนแตกต่างกัน ($\alpha = .01$) และสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานและบริการสังคมแตกต่างกันด้วย ($\alpha = .05$) ส่วนอาชีพประเภทอื่นมีความสนใจไม่แตกต่างกัน

4.3 มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

5. ขนาดของครอบครัว : นักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

5.1 มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

5.2 มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

5.3 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน ($\alpha = .01$) ส่วนอาชีพประเภทอื่นมีความสนใจเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

6. สายวิชาที่เลือกเรียน : นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ

6.1 มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

6.2 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การโฆษณา และเสมียนแตกต่างกัน ($\alpha = .01$) และสนใจในอาชีพเกี่ยวกับค่านวอแตกต่างกันด้วย ($\alpha = .05$) ส่วนอาชีพอื่น ๆ สนใจไม่แตกต่างกัน

6.3 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน ($\alpha = .01$) ส่วนอาชีพอื่น ๆ สนใจเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

RELATIONSHIP BETWEEN AGGRESSION AND VOCATIONAL INTERESTS
OF M.S.3 STUDENTS IN BROAD FIELD CURRICULUM SCHOOLS
IN SONGKHLA

AN ABSTRACT

BY

SATIAN SRIRUTANA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1979

Purposes

The purposes of this study were to find out the relationship between aggression and vocational interests, and compared the difference of aggression, vocational interests and first each vocational interests of students.

Procedures

The samples were 500 M.S.3 students in 1978 academic year of broad field curriculum schools in the province of Songkhla. The instruments for collecting data were the aggressive inventory and the vocational interest investigation adapted from the Kuder Preference Record. The data were analyzed by computer with t-test, Analysis of Variance and Partial correlation Programme. Use the level of confidence at $\alpha = .01$ or $\alpha = .05$ in statistically testing hypotheses.

Results

The main results were as followed:

There were statistically significant positive correlation between high aggression and outdoor vocational interests, ($\alpha = .01$) and it was the same as mechanical, literary, scientific and computational, ($\alpha = .05$) but there were no correlation between high aggression and persuasive, artistic, musical, social service and clerical. There were little correlation or we might say there were no correlation between middle or low aggression and the various

vocational interests, and there were negative correlation with some vocational interests. There was only musical which had statistically significant correlation with low aggression.

More over, in comparing the difference of aggression, vocational interests and first each vocational interests by testing statistically significance at .01 or .05 level were as followed:

1. sex: The male and female students had

1.1 difference of aggression. ($\alpha = .01$)

1.2 difference of outdoor, mechanical, computational, scientific, literary, social service and clerical, ($\alpha = .01$) but had no difference of persuasive, artistic and musical vocational interests.

1.3 no difference of first each vocational interests.

2. socio-economic: The students from the different socio-economic family had

2.1 no difference of aggression.

2.2 no difference of vocational interests.

2.3 difference of first computational, ($\alpha = .01$) but had no difference of first other vocational interests.

3. child's rearing: The students from the different types of child's rearing family had

3.1 difference of aggression. ($\alpha = .01$)

3.2 difference of persuasive, ($\alpha = .05$) but had no difference of other vocational interests.

3.3 difference of first literary and clerical, ($\alpha = .05$) but had no difference of first other vocational interests.

4. living place: The students from rural and urban had

4.1 no difference of aggression.

4.2 difference of artistic, clerical, ($\alpha = .01$) outdoor and social service, ($\alpha = .05$) but had no difference of other vocational interests.

4.3 no difference of first each vocational interests.

5. family size: The students from large and small family had

5.1 no difference of aggression.

5.2 no difference of vocational interests.

5.3 difference of first social service, ($\alpha = .01$) but had no difference of first other vocational interests.

6. selective subject: The students selecting the ordinary and vocational subjects had

6.1 no difference of aggression.

6.2 difference of scientific, persuasive, clerical, ($\alpha = .01$) and computational, ($\alpha = .05$) but had no difference of other vocational interests.

6.3 difference of first scientific, ($\alpha = .01$) but had no difference of first other vocational interests.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อย่างรอบคอบแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

.....

ประธาน

กมลรัตน์ น. ศักดิ์

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์ บุญถึง
แน่นหนา และ อาจารย์ กมลรัตน์ หล้าสว่าง ในการให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์
ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรา สุกนธทรัพย์ แห่งสถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธ์ แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ สงขลา ที่ไ้กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบทดสอบความก้าวร้าว
เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนมหาสารคาม โรงเรียน
วรนาธิเฉลิม และโรงเรียนหาคีใหญ่วิทยาลัยที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคน ตลอดจน
ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

เสถียร ศรีรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	11
เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับความก้าวร้าว	11
เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ	24
ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพ	29
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	31
3 วิธีดำเนินการ	34
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	34
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	39
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	77
บทย่อ	77
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	77
วิธีดำเนินการวิจัย	77
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
สรุปผลการค้นคว้า	79
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	97
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป	98
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	106

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบง่าย (Simple Correlation)	45
2	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมเพศ	47
3	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ	49
4	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมการอบรมเลี้ยงดู	51
5	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมถิ่นที่อยู่อาศัย	53
6	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมขนาดของครอบครัว	55
7	ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมสาขาวิชาที่เลือกเรียน	57
8	ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	58
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่มาจากครอบครัว ที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ	59

10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อิตาชิปไตย และประชาธิปไตย	59
11	ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมือง และชนบท	60
12	ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่มาจากครอบครัว ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก	60
13	ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญ และสายอาชีพ	61
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง	62
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ	63
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อิตาชิปไตย และประชาธิปไตย	64
17	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท	65
18	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่และขนาดเล็ก	68
19	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	68
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	69
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง ของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ	70

22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อัตตาธิปไตย และประชาธิปไตย	72
22	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท	74
24	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่และขนาดเล็ก	75
25	ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ	76

คำนำ

ด้วยประเทศไทยเป็นประเทศที่จัดอยู่ในประเภทกำลังพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องวางแผนพัฒนาไปพร้อมกันหลายด้าน เนื่องจากการพัฒนาด้านต่าง ๆ มีผลต่อเนื่องกันและเกี่ยวโยงกันเหมือนลูกโซ่ ฉะนั้น การที่จะพัฒนาแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งโดยไม่คำนึงถึงด้านอื่นยากที่จะประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพราะในการพัฒนาประเทศจะต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ที่สำคัญได้แก่ ทุน ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน และกำลังคน

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันว่าในบรรดาปัจจัยสำคัญเหล่านี้กำลังคนมีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นปัจจัยที่จะเป็นรากฐานนำไปสู่การพัฒนาด้านอื่น ๆ ทั้งหมด ดังนั้น การพัฒนากำลังคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรกสำหรับประเทศไทยและประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ดังที่ จักรกฤษณ์ นรนิติติกุลการ (จักรกฤษณ์ นรนิติติกุลการ 2507 : 401) กล่าวว่า สำหรับประเทศที่อยู่ในระหว่างการพัฒนา หัวใจของการพัฒนาก็คือ การพัฒนากำลังคน และ สุวิทย์ รุ่งวิสัย (สุวิทย์ รุ่งวิสัย 2513 : 70) ก็มีความเห็นทำนองเดียวกัน โดยกล่าวว่า ที่การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างช้า ๆ ก็เพราะขาดปัจจัยสี่อย่าง คือ ทุน ทรัพยากร การจัดการ และคน สิ่งสำคัญที่สุดในบรรดาปัจจัยทั้งสี่อย่างนี้ก็คือ คน เพราะการจะใช้ทรัพยากรและเงินให้เกิดประโยชน์ ย่อมขึ้นอยู่กับกำลังคน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเองก็เล็งเห็นความจริงข้อนี้ และยอมรับว่า ทรัพยากรกำลังคนเป็นปัจจัยที่มีค่าอย่างยิ่งในทางเศรษฐกิจ ความสามารถของประเทศที่จะเจริญก้าวหน้าได้นั้น ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับคุณภาพและกำลังแรงงาน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพัฒนากำลังคนควบคู่ไปด้วยกันกับการพัฒนาวัตถุ เพราะนอกจากจะมีความสำคัญทางด้านการเศรษฐกิจแล้ว การพัฒนากำลังคนยังมีความสำคัญทางด้านการสังคม การเมือง และวัฒนธรรมอีกด้วย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ 2510 : 76)

ดังนั้นจะเห็นว่าสิ่งที่จำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ คือ การวางแผน
พัฒนากำลังคนใหม่คุณภาพตามความต้องการ เพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ
อีกทีหนึ่ง สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2514 : 214) ได้ให้เหตุผลสนับสนุน
ความคิดดังกล่าวว่า คุณภาพของประชากรนั้นจะก่อให้เกิดผลดีแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม
อย่างยิ่งยวด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และการปกครองประเทศ ซึ่ง
สรุปได้ว่า คนที่มีคุณภาพพัฒนาจะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าทุกด้านนั่นเอง ฉะนั้น การพัฒนา
กำลังคนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะละเลยเสียมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเด็กและเยาวชน
ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญยิ่งของชาติในอนาคต ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา
ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ต่อไป แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าไม่มีการวางแผนอย่าง
รัดกุมในการส่งเสริมให้พัฒนาการไปในทางที่เหมาะสมแล้ว เด็กและเยาวชนเหล่านี้อาจจะก่อ
ให้เกิดปัญหาอันจะมีผลกระทบกระเทือนทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกัน
ยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันซึ่งอยู่ในยุคแห่งการพัฒนา สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
จนทำให้คนปรับตัวไม่ทัน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ถ้าปรับตัว
ไม่ทันก็อาจกลายเป็นเด็กมีปัญหามากมาย เช่น หนีโรงเรียน ทะเลาะวิวาท ชกต่อย ติรนพันทาง
ติดยาเสพติด ลักขโมย หรือตั้งแก๊งก่อวินาศกรรมเป็นอาชญากร ประพฤติผิดศีลธรรมอันดีของสังคม
และอื่น ๆ อีกมากมาย (มานะ วีระไพบุลย์ 2514 : 1) พฤติกรรมที่เป็นปัญหาเหล่านี้
ถ้ามีการแสดงออกในลักษณะที่รุนแรงและบ่อยครั้ง จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักต่อสังคม
โดยส่วนรวม ซึ่งนอกจากจะไม่ช่วยให้การพัฒนาประเทศก้าวหน้าไปเท่าที่ควร ยังจะกลายเป็น
อุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาของบุคคลอื่นให้ต้องหยุดชะงักไปอีกด้วย

ปัญหาเยาวชนเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศอย่างใกล้ชิด ประเทศจะ
พัฒนาไปไม่ได้ถ้าเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความเจริญไม่ได้พัฒนา ชัยยังมี
พฤติกรรมที่ก่อวินาศกรรมความสงบสุขทำให้เกิดปัญหาแก่สังคมเสียอีก จำเป็นต้องหาทางแก้ไขอย่าง
รีบด่วน เพื่อขจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคดังกล่าว ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหายาวชนอย่างมี
ประสิทธิภาพนั้นมิใช่เสนอแนะไว้หลายประการ แต่วิธีที่ได้ผลดีและนิยมใช้กันมากนั้น ได้แก่
วิธีที่ใช้หลักการ เช่น เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดอาชญากรรมอื่น ๆ ซึ่ง พลตำรวจเอกประเสริฐ
รุจิรวงศ์ ได้เคยกล่าวแนะแนวทางไว้ว่า การใช้มาตรการเด็ดขาดและความรุนแรงในการ

ปรามปรามอาชญากรรม จะทำให้การก่อกรรมทำเข็ญของอาชญากรลดลงได้เพียงชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าจำเป็นจะต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ (จินตนา สุขวัจน์ 2520 : 4 อ้างอิงมาจาก งานหนักของคณะปฏิวัติ 2514 : 6) นั่นคือ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนนั้น ถ้าเลือกใช้วิธีการปรามปรามอย่างรุนแรงก็คงจะไม่ได้ผลสมบูรณ์เหมือนกับการแก้ไขที่สาเหตุ อันหมายถึงการหาทางส่งเสริมให้บุคคลได้มีพัฒนาการไปในทางที่เหมาะสมเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศตามความเห็นของนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ดังที่ วีรยุทธ วิเชียรโชติ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ 2513 : 83) กล่าวว่า เครื่องมือที่ดีที่สุดในการพัฒนาศักยภาพคนก็คือ การศึกษา และปัญหาการพัฒนาประเทศที่สำคัญที่สุดในทัศนะของนักการศึกษาก็คือ ปัญหาการพัฒนากำลังคน ทั้งในค่านิยมและปริมาณ เพื่อให้เป็นผู้สามารถดำเนินงานพัฒนาประเทศไปยังจุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นระยะสำคัญของชีวิต เพราะนอกจากเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเด็กเองหลายด้านแล้ว สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยังทำให้เด็กประสบปัญหาในด้านการปรับตัวเพิ่มขึ้นอีก เด็กจึงมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่ดีต่าง ๆ ไ้มากกว่าบุคคลในวัยใด จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบว่า จะจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็กวัยนี้อย่างไร จึงจะเป็นการเตรียมพัฒนาคนอย่างแท้จริง เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับแผนพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศได้มากที่สุด

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ซึ่งอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการศึกษาเล่าเรียน นักเรียนจะประสบกับความยุ่งยากในการที่จะตัดสินใจว่า ตนควรจะเลือกศึกษาต่อในสถาบันและสาขาวิชาใดหรือจะไปประกอบอาชีพอะไร เพราะถ้าสามารถเลือกได้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนแล้ว เขาก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต และกลายเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในด้านการพัฒนาประเทศ แต่ถ้าเลือกได้ไม่เหมาะสมก็จะเป็นเหตุให้เขาพบกับความล้มเหลว ซึ่งนอกจากจะเป็นผลเสียหายต่อเศรษฐกิจของชาติโดยตรงแล้ว นักเรียนเหล่านี้ยังอยู่ในวัยรุ่นซึ่งมีปัญหาค้นต่าง ๆ มากมายเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ถ้าประสบความผิดหวังในชีวิตเขาอีก เด็กก็จะยิ่งกลายเป็นภาระให้สังคมต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เพราะเด็กวัยนี้มักจะซาด

ความยิ่งยวด อารมณ์และการแสดงออกต่าง ๆ รุนแรงกว่าวัยอื่น ฉะนั้น โอกาสที่เด็กจะทำให้สังคมโดยรวมเดือดร้อนจนต้องรื้อหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วนก็จะมีมากขึ้น จะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การพัฒนาประเทศไม่อาจลุล่วงไปได้เท่าที่ควรจะเป็น

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามในครั้ง นี้ จะเป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยให้เห็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมต่าง ๆ บริการแนะแนวและบริการอื่น ๆ ให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนสำหรับไปพัฒนาประเทศ

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างความก้าวร้าวของนักเรียน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและแนะแนวอาชีพให้แก่ นักเรียนในระดับนี้โดยตรง
2. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนวในการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนได้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพ
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้นำที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ให้สามารถเลือกจัดกิจกรรมให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็กให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. เพื่อให้บุคคลทุกฝ่ายที่มีความสัมพันธ์กับเด็กวัยนี้ ได้เข้าใจเด็กและหาทางสนับสนุนเด็กให้ใช้ความก้าวร้าวของตนที่มีอยู่ไปในทางที่เป็นประโยชน์

5. เพื่อเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการหาทางป้องกัน ภัยที่เกิดจากความก้าวร้าวของเด็กวัยนี้จนมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคมโดยรวม

6. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะ เค้น ๆ อีกหลายประการ ของเด็กในวัยนี้ เพื่อประโยชน์ในการหาทางป้องกันและแก้ไขภัยที่เกิดจากเด็ก พร้อมทั้งหาวิธีส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยนี้ได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชายและหญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้หลักสูตรกว้างทุกโรง ในจังหวัดสงขลา

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง จากจำนวนประชากรดังกล่าว จำนวน 500 คน ซึ่งเลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

(Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ความก้าวร้าว

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความสนใจในอาชีพ

3.3 ตัวแปรที่ต้องควบคุม ได้แก่

3.3.1 เพศ

3.3.2 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

3.3.3 การอบรมเลี้ยงดู

3.3.4 ถิ่นที่อยู่อาศัย

3.3.5 ขนาดของครอบครัว

3.3.6 สายวิชาที่เลือกเรียน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลา

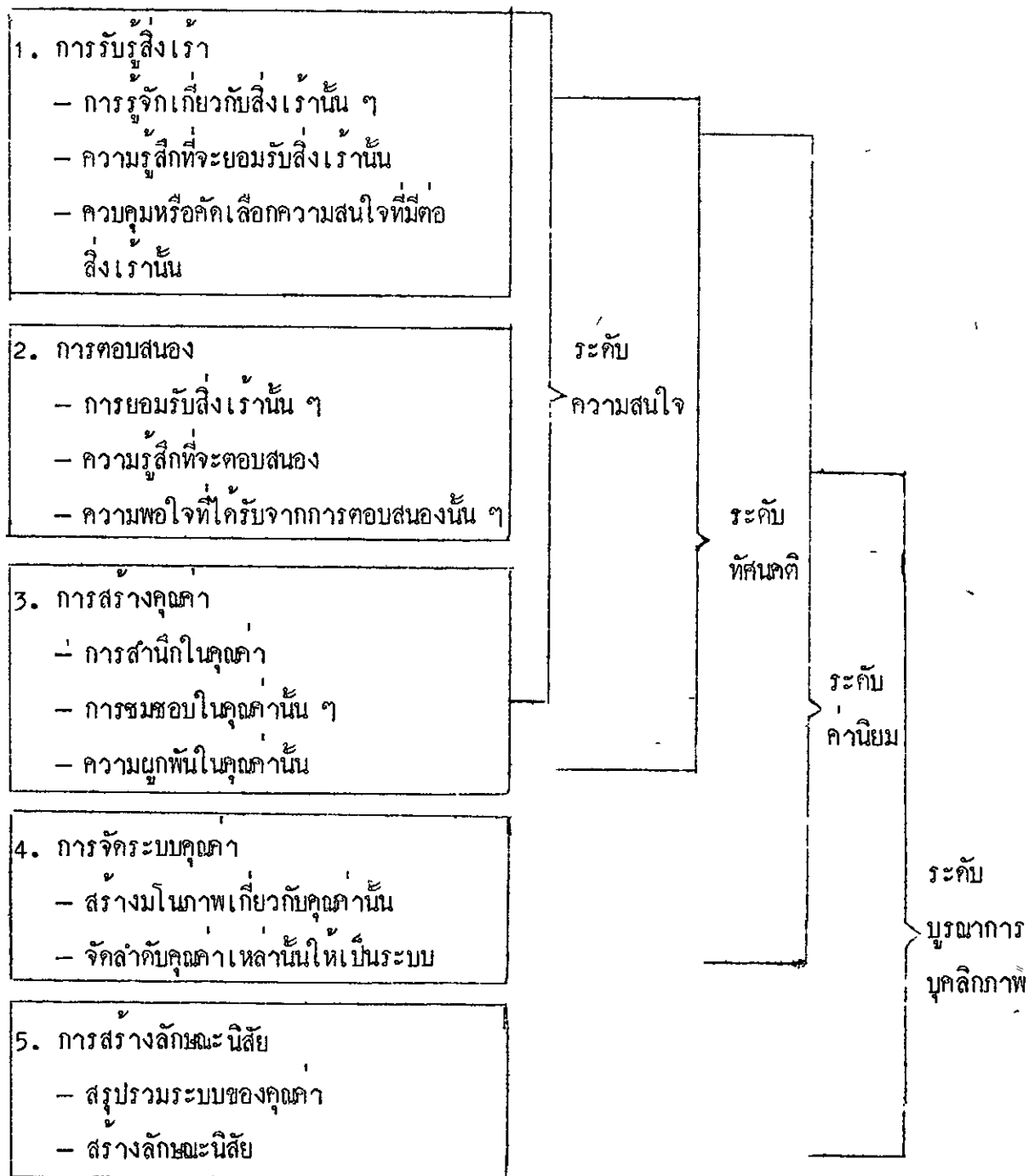
โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดทำการสอนโดยจัดหลักสูตรให้แก่นักเรียนอย่างกว้างขวาง คือ เปิดสอนทั้งสายสามัญ สายเตรียมอาชีพ หรือสายทั่วไป และสายอาชีพในโรงเรียนเดียวกัน พร้อมทั้งกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนวิชากิจกรรมสำรวจในชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนเหล่านี้ได้แก่ โรงเรียนที่เคยอยู่ในโครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสมแบบหนึ่ง (กมส.1) และโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมสวนกุหลาบ (กมก.)

ความก้าวร้าว (Aggression) หมายถึง การกระทำที่รุนแรงไปจากปกติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะระบายความของคับใจ ความเครียด ความโกรธ ความกลัว และความรู้สึกไม่พอใจต่าง ๆ ให้ออกไป แต่เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดเสียหาย หรือมุ่งทำร้ายผู้อื่น ทั้งที่เจตนาและไม่มีเจตนาโดยตรง ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีวัดความก้าวร้าวของนักเรียน โดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นแล้วกำหนดเกณฑ์ดังนี้

1. ผู้ที่มีความก้าวร้าวสูง ได้แก่ ผู้ที่ได้คะแนนจากการวัดอยู่ในระหว่างคะแนนที่ (T-score) 60 ขึ้นไป
2. ผู้ที่มีความก้าวร้าวปานกลาง ได้แก่ ผู้ที่ได้คะแนนจากการวัดอยู่ในระหว่างคะแนนที่ (T-score) 40 ถึง 59
3. ผู้ที่มีความก้าวร้าวต่ำ ได้แก่ ผู้ที่ได้คะแนนจากการวัดอยู่ในระหว่างคะแนนที่ (T-score) 39 ลงมา

ความสนใจในอาชีพ หมายถึง สภาพที่บุคคลรู้สึกมีใจจดจ่อต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่ง อันจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ จากความเห็นของซูเปอร์ (Super) ความสนใจมีโครงสร้างคล้ายคลึงกับกาน้ำนิมมาก ฉะนั้น การวัดกาน้ำนิมและความสนใจจึงมีความคล้ายคลึงกัน และอาจใช้ข้อทดสอบสลับเปลี่ยนกันได้ เพียงแต่กาน้ำนิมวัดได้ลึกซึ้งกว่าเท่านั้น ซึ่งความคิดนี้คล้ายกับ บลูม และคนอื่น ๆ (เชคคักกี้ โสวาสินธุ์

2520 : 39 อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971 : 459 - 460)
เพื่ออธิบายถึงโครงสร้างและรูปแบบของพัฒนาการด้านความรู้สึกต่าง ๆ ไว้อย่างนี้

จากโครงสร้างดังกล่าวจะเห็นว่า จากระดับความสนใจเมื่อเพิ่มความผูกพันในคุณค่าเข้าไป จะกลายเป็นทัศนคติและเมื่อพัฒนาต่อไปอีกเล็กน้อยก็กลายเป็นค่านิยมและบูรณาการเป็น บุคลิกภาพในที่สุด

ในการศึกษารั้วนี้วัดความสนใจในอาชีพของนักเรียนโดยใช้แบบสำรวจความสนใจ ในอาชีพต่าง ๆ

เพศ หมายถึง เพศของนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นเพศชายและ เพศหญิง

ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง ระดับฐานะและความเป็นอยู่ภายใน ครอบครัวของนักเรียน โดยอาศัยหลักการแบ่งชั้นสังคมไทยของ ไพฑูรย์ เครือแก้ว และ สถิติสำรวจรายการใช้จ่ายของครอบครัว พุทธศักราช 2506 ในกรุงเทพมหานคร และ ทั่วประเทศ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยแนวทางในการแบ่ง รายได้ของการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2516 แล้วกำหนดเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

1. ครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง บิคาหรือหัวหน้าครอบครัว จะต้องมียุควสมบัติดังต่อไปนี้อย่างน้อยสองประการ คือ

1.1 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท

1.2 ลักษณะอาชีพ เป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพหรือวิชาชีพชั้นสูง ผู้จัดการ และวิชาชีพ ชั้นสูงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับสูง ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ชั้นพิเศษหรือ เทียบเท่าขึ้นไป นักการเมืองที่มีอำนาจ นักวิชาการที่มีชื่อเสียง ครูอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิใน มหาวิทยาลัย และเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ทั่ว ๆ ไป

1.3 รายได้มากกว่า 4,000 บาทต่อเดือน

2. ครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับกลาง บิคาหรือหัวหน้าครอบครัว จะต้องมียุควสมบัติดังต่อไปนี้อย่างน้อยสองประการ คือ

2.1 ระดับการศึกษาสูงกว่า ม.ศ.3 (หรือ ม.6 เติม) ขึ้นไป จนถึงระดับ ปริญญาโท

2.2 ลักษณะอาชีพ เป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับกลาง ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ชั้นตรีหรือสัญญาบัตรขึ้นไปจนถึงชั้นเอกหรือเทียบเท่า

ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว นักธุรกิจ พ่อค้า เจ้าของร้านขนาดกลาง และนักหนังสือพิมพ์

2.3 รายได้ระหว่าง 1,500 ถึง 4,000 บาทต่อเดือน

3. ครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจระดับต่ำ บิดาหรือหัวหน้าครอบครัวจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้อย่างน้อยสองประการ คือ

3.1 ระดับการศึกษาไม่เกินชั้น ม.ศ.3 (หรือ ม.6 เดิม)

3.2 ลักษณะอาชีพ เสี่ยงพัวพันงาน คนขายขององค์การห้างร้าน กรรมกรมีฝีมือช่าง และปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต คนงานที่ไม่ใช่ช่างฝีมือ ชาวนา ชาวสวน ผู้ให้บริการอื่น ๆ และผู้ให้บริการในครอบครัว ได้แก่ คนรับใช้ คนขับรถ เป็นต้น

3.3 รายได้ไม่เกิน 1,500 บาทต่อเดือน

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้ที่ทำหน้าที่เสมือนบิดามารดาที่มีต่อเด็กเป็นประจำ ซึ่งจะแยกเป็นสามลักษณะใหญ่ ๆ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียน และ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สำหรับ การอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบนี้มีลักษณะสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. แบบปล่อยปละละเลยหรือปล่อยตามใจ (Laissez-faire) คือ การเลี้ยงดูของบิดามารดาในลักษณะทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย ขาดความเป็นระเบียบ ปล่อยให้ทำอะไร ๆ ได้ตามชอบใจ โดยที่บิดามารดาไม่ได้เอาใจใส่ช่วยเหลือหรือแนะนำ เมื่อทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ เด็กมีเวลาอยู่ร่วมกับบิดามารดาน้อย และมีอิสระมากเกินไป

2. แบบอิตาเลียนหรือเข้มงวดกวดขัน (Authoritarian) คือ บิดามารดามีอำนาจสิทธิ์ขาดทุกประการในครอบครัว เป็นผู้ตั้งจุดหมายและกฎเกณฑ์ทุกอย่าง บุตรเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เมื่อกระทำผิดจะมีการลงโทษอย่างรุนแรง สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดากับบุตรมีบรรยากาศแบบกดดัน

3. แบบประชาธิปไตย (Democratic) คือ บิดามารดารับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูบุตรและภาระอื่น ๆ ของครอบครัว การตัดสินใจใด ๆ ในครอบครัว เกิดจากการตกลงเห็นชอบของสมาชิกทุกคน บุตรมีโอกาสใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ของครอบครัว มีโอกาสฝึกใช้ความคิดริเริ่ม และการตัดสินใจกล้าแสดงความคิดเห็น

ถิ่นที่อยู่อาศัย หมายถึง แหล่งที่นักเรียนและผู้ปกครองอาศัยตั้งบ้านเรือนอยู่ในปัจจุบัน
จัดแบ่งออกเป็นเขตในเมืองและชนบท โดยถือเอาภายในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลเป็นเขต
ในเมือง และให้นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลเป็นชนบท

ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวของนักเรียน โดย
พิจารณาจากจำนวนบุตรที่มีความารคาอุปการะอยู่เป็นสำคัญ ในการศึกษาครั้งนี้จะแบ่งเป็น
สองขนาด โดยอาศัยผลการวิจัยทางจิตวิทยาประกอบกับเกณฑ์ของสมาคมวางแผนครอบครัว
แห่งประเทศไทยในปัจจุบันเป็นแนวทาง กำหนดให้ครอบครัวที่มีบุตรไม่เกินสองคนเป็นครอบครัว
ขนาดเล็ก ส่วนครอบครัวที่มีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้เป็นครอบครัวขนาดใหญ่

สายวิชาที่เลือกเรียน หมายถึง วิชาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความ
สนใจนอกเหนือไปจากวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนจะต้องเรียน วิชาเลือกจะประกอบด้วยวิชา
ต่าง ๆ ทั้งวิชาในสายสามัญและสายอาชีพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลานั้น ผู้เขียนได้แบ่งกล่าวถึงเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็นสามส่วน คือ เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพ ดังจะแยกกล่าวทีละส่วนดังนี้

เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับความก้าวร้าว

ความก้าวร้าวเป็นลักษณะของบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันตามความเชื่อในทฤษฎีของแต่ละคนที่แตกต่างกัน ตามที่ บัส (Buss. 1961 : 1 - 2) ได้รวบรวมไว้หลายประการ ได้แก่ ความก้าวร้าวเป็นสื่อในการตอบสนองต่อผู้ถูกละเมิด หรือความก้าวร้าวเป็นความตั้งใจที่จะทำอันตรายผู้อื่น หรือความก้าวร้าวเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองต่ออันตรายอื่นที่มาหาเราเพื่อให้เกิดอันตราย

ในทำนองเดียวกัน คอลลาร์ด และคนอื่น ๆ (Kaufman. 1970 : 2 citing Dollard and others. 1939 : 11) มีความเห็นว่า ความก้าวร้าวเป็นการตอบสนองที่มีเป้าหมายเพื่อทำอันตรายต่ออันตรายอื่น แต่ มิลเลอร์ (Kaufman. 1970 : 24 citing Miller. 1939 : 11) กลับเห็นว่า ความก้าวร้าวเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงออกถึงความของคับใจ คล้ายกับ เฟชบาช (Feshbach. 1956 : 257) ที่กล่าวว่า ความก้าวร้าวเป็นการระบายอารมณ์ที่ตึงเครียด และ บารุช (Baruch. 1949 : 199) ที่กล่าวว่า ความก้าวร้าวเป็นการระบายปลดปล่อยความรู้สึกโกรธ ความกลัวและความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ ออกมา แต่ ฟรอยด์ (Freud. 1937 : 14) ซึ่งเชื่อในทฤษฎีสัญชาตญาณกลับมีความเห็นว่า ความก้าวร้าวที่แสดงออกมาเป็นการทำลายคนอื่นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ได้รับมีอันตรายแตกดับไป ส่วน ลอเรนซ์ (Kaufman. 1970 : 15 - 16 citing Lorenz. 1966 :

209) ซึ่งเชื่อในทฤษฎีสัญชาตญาณเช่นกันกลับมีความเห็นว่า ความก้าวร้าวเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้มนุษย์หรือสัตว์บรรลุเป้าหมายอื่นที่ไม่ใช่การก้าวร้าว เช่น การรักษาวีถีรอก การกระทำเพื่อให้เกิดการกระตุ้นทางเศรษฐกิจและอื่น ๆ นอกจากนี้ กอแรนสัน (Berkowitz. 1970 : 3 citing Goranson. 1970 : unpagged) ได้ให้ความหมายแตกต่างกันออกไปว่า ความก้าวร้าวหมายถึง การกระทำที่รุนแรงกว่าปกติ และทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดเสียหายทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา

ดังนั้น จึงสามารถสรุปความหมายของความก้าวร้าวจากความหมายจากบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว คือ ประการที่หนึ่งเป็นการกระทำที่รุนแรงกว่าปกติ ประการที่สองทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดเสียหายทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา และประการที่สามเป็นการกระทำเพื่อปลดปล่อยความตึงเครียด ความขงคับใจ ความโกรธ และความรู้สึกไม่ดีต่าง ๆ

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับความก้าวร้าว

จากการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยาหลายท่านซึ่งมีแนวความคิดต่าง ๆ กัน ออกไป เกิดเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความก้าวร้าวหลายทฤษฎีด้วยกัน แต่ สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ 2520 : 4 - 5) นำมารวบรวมไว้แล้วสรุปเป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ สามทฤษฎี คือ

1.1 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับพันธุกรรม ทฤษฎีนี้มาจากความเชื่อของฟรอยด์ที่ว่า ความก้าวร้าวของบุคคลมีมาแต่กำเนิด และเห็นว่าความก้าวร้าวเกิดจากสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ (Sexual Instincts) นั่นคือ เมื่อไม่ได้รับการบำบัดความต้องการเกี่ยวกับเรื่องเพศแล้ว คนเราจะเกิดความก้าวร้าวได้ ก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ฟรอยด์เคยเชื่อว่าสัญชาตญาณของมนุษย์มีสองประเภท คือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ดังกล่าวแล้วกับสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน (Ego Instincts) ต่อมาภายหลังความคิดของฟรอยด์เกี่ยวกับเรื่องนี้เปลี่ยนแปลงไป จึงเอาสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ไปรวมเข้ากับสัญชาตญาณแห่งการดำรงตนแล้วให้ชื่อเสียใหม่ว่าสัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life Instincts) และตั้งสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิตหรือสัญชาตญาณแห่งการตาย (Death Instincts) ขึ้นมาคู่กัน นอกจากนี้ ฟรอยด์ยังได้กล่าวถึงเรื่อง มาโซคิซึม (Masochism) ว่า เป็นแนวโน้มที่บุคคล

จะเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจจากการทำลายตัวเอง ซึ่งมีผลมาจากความต้องการทำลายหรือก้าวร้าวผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความก้าวร้าวของคนนั้นไม่สามารถแสดงออกมาได้ง่าย ๆ จึงหันมาทำลายตนเอง พรอยต์ให้ความเห็นว่า บุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้เป็นเพราะมีความรู้สึกผิด (Guilt Feeling) ที่อยู่ในจิตไร้สำนึก (Unconscious) เป็นต้นว่า เมื่อยังเด็กเคยถูกพ่อแม่ตำหนิว่าน่าเกลียดน่าชัง โทษเด็กต้องการจะทำร้ายพ่อแม่เป็นการตอบแทน แต่กลับแสดงออกไม่ได้ จึงต้องหันมาทำร้ายตนเอง ส่วนชาดิสซึม (Sadism) นั้นเป็นแนวโน้มของพวกที่มีสัญชาตญาณในการทำลายหรือก้าวร้าวที่ชอบแสดงออกต่อคนอื่น ดังนั้น พรอยต์จึงมีความเห็นว่าอย่าให้บุคคลเก็บความกดดันและความก้าวร้าวไว้มาก ๆ ควรจะหาทางปลดปล่อยความก้าวร้าวไปในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นที่เคียดแค้นแก่ผู้อื่น

1.2 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาที่เชื่อในทฤษฎีนี้มีความเห็นว่า สภาพแวดล้อมทำให้บุคคลเกิดความหงุดหงิด ซึ่งจะก่อให้เกิดความก้าวร้าว ทฤษฎีนี้แบ่งความคิดเป็นสองแนวทาง คือ

1.2.1 สมมติฐานความก้าวร้าวที่มาจากความหงุดหงิด (Frustration Aggressive Hypothesis) มาจากความเชื่อของคอลลาร์ดและมิลเลอร์ว่า ความก้าวร้าวของบุคคลมีสาเหตุมาจากความหงุดหงิด เขาได้อธิบายความหมายของความหงุดหงิดว่า เป็นความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกิดจากบุคคลถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุผลสำเร็จ สรุปว่าเมื่อคนเราถูกขัดใจจะเกิดความหงุดหงิด ซึ่งเมื่อสะสมไว้มากจะเกิดเป็นความก้าวร้าวได้มากที่สุด และผู้ที่ถูกก้าวร้าวก็มักจะเป็นผู้ที่ทำให้เกิดความหงุดหงิดนั่นเอง

1.2.2 ทฤษฎีสัญญาความก้าวร้าว (Aggression Cues Theory) แนวความคิดนี้มาจากเบอร์โกวิทซ์ (Berkowitz) ซึ่งมีรากฐานจากความเชื่อที่ว่า ความก้าวร้าวเกิดจากความหงุดหงิด แต่การแสดงออกจะมากน้อยหรือไม่แสดงออกเลยนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์กระตุ้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว กล่าวคือ ลักษณะภายในของบุคคลกับสถานการณ์กระตุ้นจะต้องสัมพันธ์กัน นั่นคือถ้าเกิดความหงุดหงิดน้อยแต่มีสถานการณ์กระตุ้นมาก ก็เกิดความก้าวร้าวได้ หรือถ้าเกิดความหงุดหงิดน้อยแต่มีสถานการณ์กระตุ้นน้อย

ก็ไม่เกิดความก้าวร้าว

1.3 ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ความก้าวร้าวเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลตามความเห็นของแบนดูราและวอลเตอร์ (Bandura and Walters) ที่เชื่อว่า ถ้าบุคคลได้เห็นตัวอย่างความก้าวร้าว และทำพฤติกรรมนั้นบ้างแล้วได้รับรางวัล บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นอีก ทฤษฎีนี้จึงเน้นการเสริมแรง (Reinforcement) คือ ถ้าบุคคลนั้นได้รับการเสริมแรงก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าได้รับการลงโทษบุคคลก็จะเลิกแสดงพฤติกรรมนั้น

2. เพศกับความก้าวร้าว

โดยทั่วไปเชื่อกันว่าเพศชายมีความก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิง เบอร์โควิท (Berkowitz. 1962 : 267 - 269) สนับสนุนความเชื่อนี้โดยกล่าวว่า ในสัตว์ชั้นสูงส่วนมากรวมทั้งมนุษย์เพศชายจะมีความก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิง ทั้งจะสังเกตได้จากการต่อสู้ที่เกิดขึ้นเฉพาะในเพศชายเป็นส่วนใหญ่ เขาให้ความเห็นว่าที่เป็นเช่นนั้นเป็นผลมาจากการทำงานของฮอร์โมนของเพศชายประกอบกับการได้เปรียบทางสภาพร่างกายของเพศชาย เมื่อรวมเข้ากับความคาดหวังของสังคมที่มีต่อบทบาทของชายที่แตกต่างไปจากผู้หญิง จึงทำให้เด็กชายมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง เพื่อยืนยันความคิดนี้ เขาได้อ้างถึงการศึกษาของเจอร์ซิลและมาร์คี (Jersild and Markey) โดยการสังเกตการเล่นอย่างอิสระของเด็กนักเรียนอนุบาล พบว่าเด็กชายแสดงพฤติกรรมตอบสนองภายนอกก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง ความแตกต่างนี้จะยิ่งมากขึ้นเมื่อใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเพิ่มขึ้น ส่วน มิสเชล (Goslin. 1969 : 714 citing Mischel. 1966 : 75) กล่าวไว้ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมในวัฒนธรรมโดยทั่วไป เป็นแบบที่ยอมรับให้ชายมีอิสระในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มากกว่าหญิงมาตั้งแต่เด็ก จึงทำให้แต่ละเพศได้รับการเสริมแรงในการเรียนรู้ต่างกัน นี่เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การแสดงออกถึงความก้าวร้าวของเด็กแตกต่างกัน ทั้งจะพบได้จากการศึกษาของ เซียร์และคนอื่นๆ (Goslin. 1969 : 714 citing Sears and others. 1957 : 403) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กเล็กและเด็กอนุบาลทั้งชายหญิงพบว่า การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่แตกต่างกันนั้นมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติของพ่อแม่ กล่าวคือ ในการ

สร้างความสัมพันธ์กับเด็กวัยเดียวกัน เด็กชายจะมีโอกาสได้แสดงออกถึงความก้าวร้าวมากกว่า เช่น ได้รับการสนับสนุนให้ต่อสู้ป้องกันตัวถ้าถูกเพื่อนรังแก แต่เด็กหญิงกลับได้รับการยกย่องว่าเป็นเด็กดี ถ้าทำตนเป็นเด็กที่วุ่นวาย นอกลู่นอกทาง เชื่อฟังและไม่แสดงความก้าวร้าว นอกจากนี้ เจอร์โรม คาแกน (Kagan. 1964 : 139) ยังได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่า วัฒนธรรมของแต่ละแห่งมีมาตรฐานในการแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งความก้าวร้าวของเพศชายและหญิงไม่เหมือนกัน โดยมักจะคาดหวังให้เพศหญิงมีการแสดงออกอย่างหนึ่ง แต่กลับสนับสนุนให้เพศชายแสดงออกได้มากกว่า และกล่าวถึงผลการศึกษาค้นคว้าก่อนเข้าเรียน และเด็กในวัยเรียนที่พบว่า เด็กชายได้รับการสนับสนุนให้แสดงความก้าวร้าวได้เมื่อถูกทำร้ายหรือรังแกข่มเหงจากผู้อื่น ฉะนั้น จึงปรากฏว่า เด็กชายจะก้าวร้าวมากกว่า คาแกนอ้างถึงผลการศึกษามากมายที่สนับสนุนความคาดหวังดังกล่าว เช่น การศึกษาของ แบนดูรา รอส และ รอส (Bandura, Ross and Ross. 1961 : 575 - 582) ที่ทำกับเด็กวัยก่อนเข้าเรียน และเด็กวัยเรียนเช่นเดียวกัน พบว่าเด็กชายจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบ่อยกว่าเด็กหญิง การศึกษาของไวท์เฮาส์ (Whitehouse. 1949 : 12 - 15) ซึ่งศึกษาความก้าวร้าวของเด็กจากการเล่นตุ๊กตาและการต่อรูปภาพ ผลปรากฏเช่นเดียวกับการศึกษาของนักจิตวิทยาอื่น ๆ เกี่ยวกับการรับรู้ของเด็กที่มีต่อผู้ใหญ่ที่เป็นเพศหญิงและเพศชาย โดยการศึกษาถามว่า ระหว่างพ่อกับแม่ใครมีอันตราย(หมายถึงความก้าวร้าว) มากกว่ากัน ซึ่งเด็กทั้งชายและหญิงตอบตรงกันว่าพ่อก้าวร้าวมากกว่าแม่ (Kagan. 1964 : 140 citing Emmerich. 1959 : 403 - 419, Kagan. 1956 : 257 - 258, Kagan and Lemkin. 1960 : 446 - 447 and Kagan and others. 1961 : 625 - 636) ต่อมาเมื่อมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชายและความก้าวร้าว โดยใช้สัญลักษณ์แห่งความก้าวร้าวเป็นสิ่งเร้า ผลก็เป็นเช่นเดียวกันอีก แม้แต่เมื่อมีผู้ศึกษาความเห็นของผู้ใหญ่ ต่างก็เห็นควรวาเพศชายมีความก้าวร้าวมากกว่าเพศหญิง (Kagan. 1964 : 140 citing Benet and Cohen. 1959 : 101 - 153 and Jenkins and Russell. 1958 : 688 - 699)

สำหรับในประเทศไทยนั้น ประพันธ์ สุธรวาส (ประพันธ์ สุธรวาส 2520 : 38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความก้าวร้าวและการยอมรับเลี้ยงดูพบว่า เด็กชายและเด็กหญิงที่ได้รับ

การอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กชายมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง

ฉะนั้น เมื่อพิจารณาจากเอกสารและผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว จึงสามารถสรุปได้ว่าเพศของคนเราจะมีผลใหม่ให้ความก้าวร้าวแตกต่างกัน

3. ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวกับความก้าวร้าว

เกี่ยวกับอิทธิพลของฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีต่อความก้าวร้าวของเด็กนี้ ออลินสมิธ (Buss. 1961 : 289 citing Allinsmith. 1954 : unpagged) ศึกษาเกี่ยวกับรายไคยปกครองของเด็กที่มีความก้าวร้าวพบว่า เด็กที่มีความร่ำรวยมีรายไคยค่ามีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่มีความร่ำรวยมีรายไคยสูง เควิส (Berkowitz. 1962 : 127 citing Davis. 1944 : 43) ไคยอภิปรายถึงปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นและไคยความเห็นว่ในวัฒนธรรมของสังคมระดับต่ำนั้นมีการให้รางวัลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบางอย่างของเด็กและวัยรุ่น และการศึกษาที่ยืนยันความเห็นของเขาไคยการศึกษาของ แมคคีและลีดเดอร์ (Mckee and Leader. 1955 : 135 - 142) ซึ่งรายงานผลว่เด็กในวัยเรียนที่มาจากสังคมชั้นกรรมกร แสดงความก้าวร้าวมากกว่าเพื่อนที่มาจากสังคมระดับกลางในสถานการณ์ทดลองควยการเล่น แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เซียร์และคนอื่นๆ (Sears and others) ซึ่งทำการสัมภาษณ์แม่จากสังคมระดับกรรมกรและระดับกลาง ไคยให้แม่อธิบายถึงพฤติกรรมก้าวร้าวของบุตรของตน ไม่พบว่มีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับการศึกษาของ เลวินและเซียร์ (Berkowitz. 1962 : 280 citing Levin and Sears. 1956 : 135 - 153) ที่ศึกษาพบว่ไม่มีความแตกต่างระหว่างชนชั้นของสังคมในการแสดงความก้าวร้าวจากการเล่นตุ๊กตาของเด็ก ส่วน เลสเซอร์ (Lesser. 1959 : 20 - 25) ทำการศึกษาเด็กยิวชาวจากสังคมระดับต่ำและปานกลางแล้ว ไคยให้รายละเอียดสนับสนุนการศึกษาของ เควิส พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่ในสังคมระดับต่ำมักจะประสบปัญหาค่านเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา ทำให้เด็กมีความอดทนต่อความข้งคับใจค่ากว่าเด็กในสังคมชั้นกลางซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจค่า ดังนั้น เด็กจึงถูกเร้าควยอุปสรรคต่าง ๆ ไคยยากว่ อีกอย่างหนึ่งเด็กไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องออกกั้นต่อการแสดงความก้าวร้าวในสังคมระดับต่ำหรือชนชั้นกรรมกร ควยเหตุนี้

เด็กจึงมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กในสังคมชั้นกลาง นอกจากนี้การศึกษาของ บี. ออลินสมิธ (Berkowitz. 1962 : 280 citing Allinsmith. 1960 : 315 - 336) เกี่ยวกับการแสดงออกของความก้าวร้าวในเด็กชายชั้นระดับ 7 - 9 ซึ่งได้คะแนนจากการวัดโดยตรง และการสัมภาษณ์แม่ของเด็ก แสดงให้เห็นว่าระดับชั้นของสังคมที่ต่างกันนั้นจะทำให้เด็กได้รับแบบของการแสดงความก้าวร้าวต่างกัน เช่น หญิงในสังคมชั้นกลางมีการควบคุมในการแสดงความก้าวร้าวมากกว่าหญิงในสังคมระดับต่ำ เมื่อเกิดความขงคับใจ ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของเด็กด้วย นั่นคือ ในวัฒนธรรมของสังคมระดับต่ำเด็กจะเห็นแบบอย่างของความก้าวร้าวมากกว่าในสังคมระดับกลาง

จากการศึกษาของ ฟังก์เคนสไตน์ และคนอื่น ๆ (Berkowitz. 1962 : 281 citing Funkenstein and others. 1957 : 149) โดยการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอาร์วาร์ดซึ่งเป็นชาวอเมริกันที่มาจากสังคมระดับสูง พบว่านักศึกษาเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อความขงคับใจภายในที่รุนแรง แต่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบแต่เพียงส่วนน้อย ในขณะที่ออลินสมิธสำรวจพบว่า เด็กจากสังคมระดับต่ำมีส่วนคล้ายกับเด็กจากสังคมระดับกลางในการตอบสนองต่อความขงคับใจด้วยรูปแบบของการก้าวร้าวโดยตรง แต่เด็กจากสังคมระดับต่ำยังมีการยับยั้งหรือถกเถียงต่อการแสดงความก้าวร้าวโดยตรงในลักษณะที่รุนแรงไ้น้อยกว่าเด็กจากสังคมชั้นกลาง

ในประเทศไทยแทบจะกล่าวได้ว่ายังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง นอกจาก สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ 2520 : 18) ที่ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษาแล้วพบว่า ความก้าวร้าวกับความขงคับใจทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เด็กที่มีค่าใช้จ่ายรายเดือนน้อยที่สุดมีความขงคับใจมากที่สุด แต่จากการศึกษารังนี้กลับพบว่าเด็กที่พ่อแม่ฐานะดีมักจะมี ความก้าวร้าว และขงคับใจสูงกว่าเด็กที่บิดามารดาฐานะต่ำกว่า ซึ่งต่างไปจากผลการศึกษาของคนอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดทำให้พอจะสรุปได้ว่า ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจของครอบครัวซึ่งแตกต่างกันมีผลต่อการแสดงความก้าวร้าวของเด็ก

4. การอบรมเลี้ยงดูกับความก้าวร้าว

จากการศึกษาทบทวนของนักจิตวิทยาหลายท่าน ต่างมีความเห็นพ้องกันว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กแต่ละแบบจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพให้มีลักษณะแตกต่างกันออกไปดังนี้

4.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจหรือปล่อยปละละเลย เกี่ยวกับผลจากการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะเช่นนี้ จากที่ โควิลล์และคนอื่น ๆ (Coville and others. 1960 : 120 - 129) ได้ทำการศึกษาดังสาเหตุที่เด็กมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมแล้วพบว่า มีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์กับบิดามารดา กล่าวคือ เด็กที่ถูกตามใจมากเกินไปจนขอบเขต จะมีลักษณะคล้ายทารกเลี้ยงไม่รู้จักโต ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการ เป็นปฏิภักษ์ต่อสังคมและการก้าวร้าว ส่วน วัลเดส (Valdes. 1970 : 631 - 642) ศึกษาเด็กฟิลิปปินส์แล้วพบว่า เด็กที่ถูกปล่อยทอดทิ้ง มักจะมีลักษณะเป็นเด็กที่มีความซนขี้บ๊อง ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ดี และมีความมุงร้าย ในทำนองเดียวกัน ลาสเวล (Lasswell. 1930 : 71) ได้ศึกษาถึงทัศนคติของนักการเมืองที่มีหัวรุนแรงแล้วสรุปว่า การที่เป็นเช่นนี้มีสาเหตุมาจากถูกบิดามารดาทอดทิ้งในขณะที่ยังเป็นเด็ก พร้อมทั้งให้คำอธิบายว่าคนที่มีความซนขี้บ๊องในทางก้าวร้าวรุนแรงนั้น เนื่องจากครอบครัวแสดงความรักไม่เท่ากัน ไม่ได้รับความยุติธรรม ทำให้เด็กมีความอิจฉาริษยาซึ่งก็ชิงเค้นชิงกันและกันในวัยเด็ก โตขึ้นจึงเป็นคนก้าวร้าว สอดคล้องกับการศึกษาของ ชามอนด์ (Monroe. 1952 : 185 citing Symonds. 1939 : 283 - 285) ที่พบว่า บิดามารดาที่ทอดทิ้งบุตร ขาดความเอาใจใส่ดูแล จะทำให้บุตรมีลักษณะเป็นคนก้าวร้าว เห็นคนอื่นเป็นศัตรู ชอบหนีโรงเรียน พูดยก และลักขโมย และ วอลเบิร์ก (อรัญ ชื่นมณูญ 2518 : 44 อ้างอิงมาจาก Wolberg. 1967 : 282 - 291) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างบิดามารดากับบุตรพบว่า เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับความรัก ไม่เป็นที่ต้องการ และไม่ได้รับการยอมรับ มักจะมีความรู้สึกไม่มั่นคง อยากได้รับความสนใจจากคนอื่นตลอดเวลา อิจฉาและก้าวร้าว

แบนคูราและวอลเตอร์ (Berkowitz. 1962 : 284 citing Bandura and Walters. 1959 : 32 - 41) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กและอธิบายว่า เด็กชายที่มีลักษณะต่อต้านสังคมแบบก้าวร้าวอาจเป็นผลมาจากความซนขี้บ๊องที่เกิดจากความต้องการพึ่งผู้อื่นก็ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้มีมาแต่กำเนิดแต่เป็นความต้องการทางจิตที่ได้กลืนมาเรียนรู้ภายหลัง เป็นความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ต่อมาแบนคูราและวอลเตอร์ ได้ศึกษาเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ของคนที่อื่นหลายครั้ง และถูกนำมาจัดพิมพ์โดย กลูคและกลูค (Glueck and Glueck. 1950) สรุปได้ว่า เด็กชายที่เป็นฆาตกรนั้นมีประวัติ

ที่ได้รับความรักจากบิดามารดาไม่เพียงพอยิ่งกว่าเพื่อนที่ไม่ได้ทำผิดกฎหมายและมีความก้าวร้าว น้อยกว่า ในขณะที่ เบนเดอร์ (Bender) ศึกษาพบว่า เด็กที่มีพฤติกรรมแบบอันธพาล (Psychopath) เป็นเด็กที่ถูกมารดาละเลยเพิกเฉยหรือปฏิเสธหรือถูกแยกจากมารดา สำหรับเด็กไทย ประพันธ์ สุทรวาส (ประพันธ์ สุทรวาส 2519 : 38) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความก้าวร้าวและการอบรมเลี้ยงดูแล้วพบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบ ทอดทิ้งจะมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตยหรือเข้มงวดกวดขัน จากการศึกษาของ มิลเลอร์ (Buss. 1961 : 39 citing Miller. 1946 : 37 - 41) พบว่า ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรนั้น ถ้ามารดาเข้มงวดกับบุตรมากขึ้นเท่าใด บุตรจะยิ่งเกิด ความหงุดหงิดและของคับใญ่มากขึ้นเท่านั้น และยังพบด้วยว่าความของคับใญ่นั้นมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความก้าวร้าว ทำนองเดียวกับผลการศึกษาของ วินเคอร์และรัว (ประณต เล็กสวาสส์ 2517 : 25 อ้างอิงมาจาก Winder and Rau. 1962 : unpagged) ที่พบว่า การเลี้ยงดูบุตรอย่างเข้มงวดของบิดามารดาจะมีความสัมพันธ์กับความ ก้าวร้าวในเด็กชาย แต่เทเลอร์และคนอื่นๆ (Buss. 1961 : 112 citing Taylor and others. 1973 : unpagged) กลับศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุม และลงโทษจะไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อบิดามารดา แต่จะแสดงความก้าวร้าวต่อกลุ่มเพื่อน ทำนองเดียวกับการศึกษาของ เบคเกอร์และคนอื่นๆ (Gerth and Mills. 1953 : 310 citing Becker and others. 1962 : 509 - 535) ที่แสดงให้เห็นว่า เด็กที่บิดามารดาใช้วิธีลงโทษโดยตรงและทางอ้อมมาก จะมีความก้าวร้าวทางกาย ต่อเพื่อน ผลจากการค้นพบครั้งนี้ยังเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นด้วยว่า การลงโทษอย่างรุนแรง เกินไปนั้นไม่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก แต่เป็นการทำให้เด็กมีการเก็บกด และยังเลียนแบบการแสดงความก้าวร้าวจากบุคคลอื่นตามความเห็นของแบนคูราและวอลเตอร์

ผลการศึกษากังกล่าวยังสอดคล้องกับ เชียร์และคนอื่นๆ (Berkowitz. 1962 : 287 - 288 citing Sears and others. 1957 : 259) ที่ทำการสัมภาษณ์ มารดาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของบุตรและวิธีการปฏิบัติของตนแล้วรายงานว่า มารดาที่เย็นชา

และมารดาที่มีการลงโทษทางร่างกายต่อบุตรมีส่วนทำให้บุตรเกิดความก้าวร้าวพอ ๆ กัน ทั้งนี้เพราะทำให้เด็กของคับใจและเกิดความโกรธในขณะที่เกี่ยวกับการลงโทษนั้นจะกลายเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก นอกจากนี้ จากการศึกษาของ มัสเสน (Mussen. 1973 : 335 - 341) ยังพบว่า การฝึกวินัยด้วยการลงโทษนั้นไม่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านศีลธรรมของเด็ก เพียงแต่ช่วยยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไว้ชั่วคราวเท่านั้น แต่การลงโทษเด็กอย่างรุนแรงของบิดามารดาจะเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด็กจะเลียนแบบได้โดยตรง

ยังมีการศึกษาอื่น ๆ อีกมากมายที่สนับสนุนการศึกษาเหล่านี้ เช่น คอลลาร์ด (Dollard. 1961 : 60) ที่พบว่า ความก้าวร้าวของเด็กที่แสดงออกมานั้นมีสาเหตุมาจากความเข้มงวดในวิธีการของบิดามารดาที่จะให้ลูกปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่วางไว้ ฮอลเลนเบิร์กและสเปอรี่ (Becker. 1964 : 177 citing Hollenberg and Sperry. 1951 : 32 - 43) พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการลงโทษของมารดากับการแสดงความก้าวร้าวต่อสถานการณ์ในการเล่นตุ๊กตาของทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย เป็นต้น และจากการศึกษาผลการวิจัยเหล่านี้ เบคเกอร์ (Becker. 1964 : 178) สรุปว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างการใช้อำนาจของบิดามารดากับความก้าวร้าวของเด็ก

4.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เฮิร์ลอค (Hurlock. 1955 : 433 - 435) กล่าวว่า บิดามารดาที่ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือ ให้ความรักเคารพในสิทธิของเด็ก ให้ความเท่าเทียมกันในครอบครัว จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นและมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของมัสเสน (Mussen. 1963 : 72) ที่เห็นว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือ เด็กที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และถกเถียงปัญหาต่าง ๆ ได้รับความอบอุ่นจากบิดามารดา ทำให้เด็กเป็นคนอยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ บาลด์วิน (สมพงษ์ คีรพัฒน์ 2517 : 8 อ้างอิงมาจาก Baldwin. 1948 : 127 - 136) ได้ทำการศึกษากับเด็กอายุประมาณสี่ขวบพบว่า บิดามารดาที่ปกครองแบบประชาธิปไตย จะทำให้เด็กซุกซน ก้าวร้าว อยากรู้อยากเห็น มีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก ส่วนบิดามารดาที่ปกครองแบบอัตตาธิปไตย คือ ใช้อำนาจ ทำให้เด็กเป็นคนเงียบเฉย ไม่ก้าวร้าว มีความอยากรู้อยากเห็นและมีความคิดสร้างสรรค์น้อย มักจะคล้อยตามความคิดเห็นของผู้อื่นและเพื่อน การศึกษานี้ขัดแย้งกับการศึกษาของคนอื่น ๆ เช่น ฮอห์แมน

(ประพันธ์ สุทวาราส 2519 : 9 อ้างอิงมาจาก Hoffman. 1970 : 284) ที่ศึกษาพบว่า การที่เด็กได้รับความรัก ความอบอุ่นและความเข้าใจจากบิดามารดาจะช่วยให้มีพื้นฐานของพัฒนาการด้านศีลธรรม ไม่ก้าวร้าว แบนดูราและวอลเตอร์ (Berkowitz. 1962 : 284 citing Bandura and Walters. 1959 : unpagged) พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างอบอุ่นจากบิดามารดาในวัยทารกมักไม่ก้าวร้าว ผลการศึกษาเหล่านี้ยังได้รับการยืนยันจากการศึกษาของ ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ (ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ 2504 : 9) ที่พบว่า เยาวชนไทยที่ประพฤตินิยมสาเหตุมาจากครอบครัวที่ขาดการเอาใจใส่ ขาดการอบรมเลี้ยงดูในทางที่ถูกที่ควร แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น ได้รับความรัก ความยุติธรรม ความเข้าใจและการยอมรับจากบิดามารดา ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะทำให้เด็กไม่ก้าวร้าว

5. ถิ่นที่อยู่อาศัยกับความก้าวร้าว

ซาร์เจนท์ (Berkowitz. 1962 : 79 citing Sargent. 1948 : 108 - 114) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของตัวแปรทางสังคมที่มีผลต่อความก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กวัยรุ่น มีความเห็นว่า การที่เด็กวัยรุ่นที่เติบโตมาจากแหล่งเสื่อมโทรม มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการต่อสู้กับคู่อริทั้งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันและนอกกลุ่ม เป็นการแสดงความก้าวร้าวที่ไม่ใช่ถูกกระตุ้นด้วยความโกรธ แต่เป็นการแสดงออกเพื่อไปสู่จุดหมายที่เป็นเป้าหมายของกลุ่มเพื่อให้กลุ่มยอมรับเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้อิทธิพลของสังคมจึงเป็นสิ่งที่เสริมกำลังของการแสดงความก้าวร้าวของแต่ละบุคคลในกลุ่มสังคมนั้น ๆ ทำให้การแสดงความก้าวร้าวของบุคคลในแต่ละสังคมแตกต่างกันออกไป เกริธและมิลล์ (Gerth and Mills. 1953 : 394) ก็มีความเห็นทำนองเดียวกันนี้ และยอมรับว่าการแสดงความก้าวร้าวของคนที่อยู่อาศัยในเมืองและชนบทแตกต่างกัน เนื่องจากทั้งสองฝ่ายมีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่ซับซ้อนจะมีการฝึกฝนเด็กในด้านต่าง ๆ มากกว่าและใช้เวลานานกว่า และยังมีความแตกต่างกันมากในระดับอายุของเด็กที่เปลี่ยนจากช่วงหนึ่งไปสู่ช่วงหนึ่ง

สำหรับในประเทศไทยนั้น จากการศึกษาของ มัญฉวี บุณนาค (มัญฉวี บุณนาค 2514 : 63) พบว่า บุคลิกภาพความก้าวร้าวของเด็กในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ สุภา มาลากุล ณ อุษยา และคนอื่น ๆ (สุภา มาลากุล ณ อุษยา และคนอื่น ๆ 252๖ : 20-22) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา ที่อยู่ในกรุงเทพฯ มีความก้าวร้าวสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มาจากนนทบุรีและธนบุรี และนักเรียนอาชีวศึกษาที่มาจากภาคเหนือมีความก้าวร้าวสูงกว่านักเรียนที่มาจากภาคอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาเหล่านี้ก็ยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มาจากถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน อันเป็นการบ่งชี้ให้เห็นว่าถิ่นที่อยู่อาศัยของเด็กแต่ละแห่งซึ่งมีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน จะมีผลให้การแสดงออกถึงความก้าวร้าวของเด็กแตกต่างกันด้วย

6. ขนาดของครอบครัวกับความก้าวร้าว

จากการศึกษาของ บอร์สซาร์ด นักสังคมวิทยาชาวอเมริกันพบว่า ในครอบครัวใหญ่ที่มีลูกหลายคนขึ้นไป ลูกคนโตมักจะต้องทำหน้าที่ควบคุมดูแลน้อง ๆ แทนพ่อแม่ซึ่งไม่สามารถจะอุทิศทั้งเวลาและกำลังกายให้แก่ลูก ๆ ได้มากเท่าที่ควร แม้แต่กับลูกที่เพิ่งจะเกิด ซึ่งควรได้รับการทะนุถนอมจากมารดาเป็นพิเศษ ในเวลาเดียวกันเด็กเหล่านี้ยังต้องประสบปัญหาการขาดแคลนสิ่งจำเป็นต่าง ๆ เนื่องจากความจำเป็นทางด้านการเงินของครอบครัว (Clausen. 1966 : 9 citing Bossard and Boll. 1956 : unpagged) ประกอบกับการศึกษาของ เอลเดอร์และเบอเวอร์แมน (Clausen. 1966 : 10 citing Elder and Bowerman. 1963 : 891 - 905) ที่ทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง และปัสสุท่ายของโรงเรียนมัธยมปลายในรัฐโอไฮโอและนอร์ท คาโรไลนา ที่มาจากครอบครัวระดับกลางและกรรมกร นักเรียนส่วนใหญ่รายงานว่า บิดามารดาจะปกครองแบบอัตตาธิปไตย และใช้วิธีควบคุมอย่างเข้มงวดมากขึ้นตามขนาดของครอบครัวแม้แต่ในขณะที่ยังเด็กอยู่ โดยไม่มีการผ่อนผัน แม้ว่าเด็กจะโตขึ้นและไม่มีการอธิบายเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ที่นำมาใช้กับเด็ก บิดามารดาจะใช้วิธีลงโทษทางร่างกาย และใช้เทคนิคในการควบคุมโดยการให้รางวัลด้วยสัญญาสัญญาลักษณะและวินัยน้อยที่สุด ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ คลอสเซน (Clausen. 1966 : 10 citing Clausen. 1965 : unpagged) ซึ่งศึกษาเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในระดับห้า ในวอชิงตัน ดี. ซี. แล้วพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการลงโทษทางกายกับจำนวนเด็กแตกต่างกันในครอบครัวที่มีขนาดเดียวกันจากสังคมชั้นกลางและชั้นกรรมกร แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วีค (Clausen.

1966 : 11 citing Reed. 1947 : 383 - 425) ที่ทำกับเด็กจากครอบครัว
โปรเตสแตนต์ที่อยู่ในเมืองพบว่า ขนาดของครอบครัวก็ยังมีค่าน้อยกว่าจำนวนบุตรที่
ต้องการตามที่สามารถวางแผนควบคุมได้สำเร็จ

มีผลการศึกษาวิจัยอีกมากมายที่แสดงให้เห็นว่า ขนาดของครอบครัวมีผลให้การปฏิบัติ
ของบิดามารดาต่อบุตรของตนแตกต่างกัน และส่งผลให้การแสดงพฤติกรรมของเด็กรวมทั้ง
ความก้าวร้าวให้แตกต่างกันไปด้วย เช่น การศึกษาของ เชียร์และคนอื่น ๆ (Clausen.
1966 : 17 citing Sears and others. 1957 : unpagged) และการศึกษา
ของ เฮนรี (Henry. 1957 : 67 - 74) ที่พบว่า ในครอบครัวใหญ่ บิดามีแนวโน้ม
ที่จะใช้การปกครองแบบเผด็จการกับลูกคนโต แต่มารคามีแนวโน้มที่จะใกล้ชิดกับลูกคนเล็ก ซึ่ง
อาจจะทั้งรักและให้อ่านาใจเผด็จการด้วย เชียร์ ยังพบอีกว่า ในครอบครัวที่มีบุตรสามคนขึ้นไป
นอกจากมารดาแสดงความรักต่อลูกคนเล็กจนเห็นได้ชัดแล้ว สำหรับครอบครัวที่ใช้วิธีลงโทษทางกายนั้น
ลูกคนเล็กจะถูกตีหรือลงโทษทางกายอื่น ๆ น้อยกว่าลูกคนแรกในขณะที่มีอายุเท่ากัน และได้รับ
การยืนยันว่าเป็นจริงเช่นเดียวกันในครอบครัวที่มีบุตรหลายคนจากการศึกษาของเชียร์และคนอื่น ๆ และ
ในครอบครัวที่มีบุตร 10 คน และ 11 คน จากการศึกษาของคลอสเซน ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า
ลูกคนแรกที่เป็นหญิงจะมีการตอบสนองที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ความก้าวร้าว และการแข่งขัน
มากกว่าบุตรหญิงคนต่อ ๆ มา แต่ผลจะตรงกันข้ามสำหรับเพศชาย จากการศึกษาอีกหลายครั้ง
ของ แชมป์สัน

ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ในครอบครัวที่มีขนาดใหญ่และมีบุตรหลายคน เด็กจะประสบกับ
ความขงคับใจและความบีบคั้นคานอื่น ๆ จากสภาพความเป็นอยู่อีกหลายประการ จะทำให้เด็ก
แต่ละคนมีความก้าวร้าวสูงกว่าเด็กที่มาจากรครอบครัวที่มีขนาดเล็กกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาด
ของครอบครัวก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงความก้าวร้าวของเด็กให้แตกต่างกัน

7. สายวิชาที่เลือกเรียนกับความก้าวร้าว

ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง นอกจาก สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และ
คนอื่น ๆ (สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ 2520 : 15 - 23) ศึกษาเกี่ยวกับ
พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยวัดจากความขงคับใจ แล้วพบว่านักเรียน
แผนกบริหารธุรกิจมีความก้าวร้าวสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนแผนกอื่น ๆ จึงให้ความเห็นว่า

เด็กที่ก้าวร้าวสูงนั้นจะเป็นเด็กที่ไม่ใช้ร่างกายในการทำงาน การลดความของคัมใจด้วยการออกแรงจึงไม่มี ฉะนั้น ความก้าวร้าวจึงสูงกว่าพวกที่ออกแรงทำงาน สรุปว่าเด็กที่ก้าวร้าวมากที่สุดไม่ใช่เด็กที่เรียนวิชาชีพในแผนกที่ต้องใช้ร่างกาย แต่กลับเป็นพวกที่ใช้สมองและไม่มีโอกาสจะออกแรงกายเพื่อลดความของคัมใจอันจะทำให้ลดความก้าวร้าวไปในตัว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาครั้งนี้ก็พอจะเป็นแนวทางให้เห็นได้ว่า นักเรียนที่เลือกเรียนสายวิชาต่างกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

* เอกสารและการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ

จากการศึกษาของกินชเบิร์ก (Ginzberg. 1966 : 47 - 51) พบว่าความชอบหรือไม่ชอบต่อการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งของเด็กเมื่ออายุ 11 ปี และความสามารถในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่ออายุ 13 - 14 ปี จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของเด็ก จนกระทั่งมีอายุ 15 - 16 ปี เด็กจะเริ่มมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองกับสังคม การเลือกอาชีพของเด็กจะมีเหตุผลมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพของเด็กมีความสัมพันธ์กับอายุของเด็ก นั่นคือเมื่อเด็กอายุมากขึ้นการเลือกอาชีพจะตรงกับความเห็นจริงมากขึ้น อย่างไรก็ตามการเลือกอาชีพของเด็กส่วนใหญ่ยังไม่ตรงกับความเห็นจริงแม้จะมีอายุถึง 18 ปี เพราะยังมองข้ามความสามารถของตน

1. เพศกับความสนใจในอาชีพ

สตรอง (Strong. 1954 : 216 - 228) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของเพศชายและเพศหญิง พบว่าหญิงและชายจะมีความสนใจแตกต่างกัน และจะคงอยู่ในสภาพนี้ตั้งแต่อายุ 14 - 38 ปี กล่าวคือ ชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ การเมือง ทหาร และอาชีพที่มีลักษณะโลกเินดินเค้น ส่วนเพศหญิงจะสนใจเกี่ยวกับงานศิลปะ คนตรี กิจกรรมทางวรรณคดี บัญชี ครู และงานด้านสังคมสงเคราะห์ และพบว่าทั้งชายและหญิงสนใจดนตรีและบัญชีพอ ๆ กัน ส่วน อีเซลล์และเทต (Ezell and Tate. 1955 : 217 - 222) ศึกษาเกี่ยวกับการมองอนาคตของเด็กระดับมัธยมทั้งชายและหญิง พบว่า อาชีพที่นักเรียนชายสนใจมากที่สุดได้แก่อาชีพที่ทำต่อจากบรรพบุรุษ วิชาชีพชั้นสูง การค้า เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม แต่นักเรียนหญิงส่วนมากสนใจวิชาชีพชั้นสูง เสมียน

การค้า และงานในบ้าน

สำหรับในประเทศไทย ประจวบ ประภาวังก์ (ประจวบ ประภาวังก์ 2516 : 74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้พบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัด เชียงใหม่ สนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก งานนอกสำนักงาน คำนวณ และวิทยาศาสตร์ มากกว่านักเรียนหญิงในโรงเรียนเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมและเสมียนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน หวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 69) ศึกษาพบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมใน จังหวัดสงขลาสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไกและคำนวณมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ แต่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี บริการสังคมมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมสาบสามัญในจังหวัดเดียวกัน สนใจใน อาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ และศิลปะมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนหญิงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคม ภาษา และวรรณคดีมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ พรพรรณราย นิมขุนทด (พรพรรณราย นิมขุนทด 2512 : 30) ยังศึกษาพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจใน การเลือกอาชีพแตกต่างกัน กล่าวคือนักเรียนชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเทคนิควิทยา ได้แก่ วิศวกร ช่างเทคนิควิทยา และช่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากที่สุด สนใจอาชีพเกี่ยวกับงานองค์การ ได้แก่ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และนักบัญชีเป็นอันดับรองลงมา ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอาชีพ เกี่ยวกับการให้บริการ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และพนักงานบริการต่าง ๆ มากที่สุด และสนใจอาชีพเกี่ยวกับวัฒนธรรมทั่วไป ได้แก่ ครู นักเขียน และนักโฆษณา รองลงมา อาชีพที่ไม่มี นักเรียนหญิงคนใดสนใจเลย ได้แก่อาชีพเกี่ยวกับธุรกิจซึ่งเป็นอาชีพที่นักเรียนชายก็สนใจน้อยที่สุด เช่นเดียวกัน *

2. ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวกับความสนใจในอาชีพ

แกลเลอร์ (Galler. 1951 : 439 - 445) ทำการวิจัยเกี่ยวกับความ สนใจในอาชีพของเด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 12 - 14 ปี พบว่าต่างก็มีความสนใจในเรื่องอาชีพแล้ว แต่อาชีพที่เด็กสนใจก็ไม่สูงกว่าอาชีพของบิดามารดา ในทำนองเดียวกัน คอลลาโซ (Collazo.

1967 : 1534 - 1535) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพของเด็กหนุ่มสาวชาวเปโอโตริกันพบว่า นักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมือง ซึ่งบิคารมารคาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการมักจะเลือกอาชีพชั้นสูงและถือว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติมีความก้าวหน้า และสังคมเชื่อถือ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทซึ่งบิคารมารคามืออาชีพทำนา เป็นกรรมกรรับจ้างหรือทำงานหนัก เด็กมักจะเลือกอาชีพในระดับต่ำ แต่ วิลสัน (Wilson. 1959 : 213 - 218) ในหนังสือปีที่สี่ แห่งมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด 165 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพ 16 ข้อ ที่ปรับปรุงมาจากของเซนเตอร์ส กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นนิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มที่มาจากโรงเรียนราษฎร์บิคารมารคามืออาชีพทำนาทำงานสูง และมีรายได้สูงกว่านิสิตที่มาจากโรงเรียนรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีค่านิยมทางอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 รวมหกข้อ

ในประเทศไทยนั้น สวัสดิ์ เรื่องนาย (สวัสดิ์ เรื่องนาย 2518 : 16 - 17) ให้ความเห็นว่า สภาพแวดล้อมและค่านิยมทางสังคมจะชักนำให้คนเห็นคุณค่าและหันไปสนใจงานอาชีพที่สังคมยกย่องโดยมิได้มีความสนใจอย่างแท้จริง ทำให้ตั้งเป้าหมายไว้อู้งามเกินไปยากที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ ทำให้คนเกิดปัญหาในการประกอบอาชีพขึ้นทั้งในรูปของความล้มเหลวและฝันใจทำงานโดยปราศจากความพึงพอใจ พร้อมทั้งกล่าวว่าคนมักไม่เข้าใจถึงความสนใจที่แท้จริงของตนเอง ถึงแม้หลักฐานจากการวิจัยหลายเรื่องก็แสดงว่าการประเมินความสนใจของตนเองมักไม่ตรงกับความสนใจที่แท้จริง การศึกษาที่สอดคล้องกันได้แก่การศึกษาของ เฟียงใจ ฟังพระเกียรติ (เฟียงใจ ฟังพระเกียรติ 2500 : 57 - 58) ซึ่งทำการสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมปลาย พบว่านักเรียนทั้งชายและหญิงสนใจอาชีพแพทย์มากที่สุด ต้องการเป็นแพทย์ตามความนิยมของคนทั่วไป และยังพบอีกว่า ความคิดเห็นและความสนใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งของบิคารมารคา มีอิทธิพลมากพอที่จะโน้มน้าวความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญและเกิดความสนใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อไปประกอบอาชีพนั้นได้ แต่ ยุพรรณี สุขสมิติ (ยุพรรณี สุขสมิติ 2510 : 68) ศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์เพียงบางข้อระหว่างระดับอาชีพของบิคารมารกากับค่านิยมทางอาชีพของนักเรียน ได้แก่ การมีอิสระในการทำงาน การช่วยเหลือผู้อื่น การมีโอกาสศึกษาต่อ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาและความเห็นส่วนใหญ่ยังแสดงให้เห็นว่าฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวที่ต่างกันก็มีอิทธิพลต่อความสนใจ

ในอาชีพของนักเรียน

3. การอบรมเลี้ยงดูกับความสนใจในอาชีพ

จากการศึกษาคนควายังไม่พบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใดกล่าวถึงอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กว่ามีผลต่อความสนใจในอาชีพของเด็กมากนักน้อยเพียงใด ผู้เขียนใคร่จะทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงนำเอาการอบรมเลี้ยงดูมาเป็นตัวแปรหนึ่งในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

4. ดินที่อยู่อาศัยกับความสนใจในอาชีพ

จากการศึกษาของ เมอร์ดอช (Murdoch. 1964 : 2351) เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็กพบว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจและความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ช่วยให้เด็กศึกษาส่วนมากตัดสินใจได้ดี แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามสิ่งแวดล้อม จะมีผลต่อความสนใจและการเลือกอาชีพเช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ เพราะที่อยู่อาศัยซึ่งมีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันจะทำให้เด็กมีประสบการณ์และค่านิยมในอาชีพไม่เหมือนกัน และจากการศึกษาของ คอลลาโซ (Collazo. 1967 : 1534 - 1535) ที่พบว่า เด็กหนุ่มสาวชาวเปโอโตริกันที่อยู่อาศัยอยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมืองที่มีบิตามารคาประกอบอาชีพชั้นสูง มักจะเลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนเด็กหนุ่มสาวที่อยู่ในชนบท บิตามารคาประกอบอาชีพทำนา เป็นกรรมกรหรือรับจ้าง มักจะเลือกอาชีพในระดับต่ำ จึงพอจะสรุปได้ว่าดินที่อยู่อาศัยก็มีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพของเด็ก

5. ขนาดของครอบครัวกับความสนใจในอาชีพ

ขนาดของครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพหรือไม่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเช่นเดียวกับเรื่องฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่ผู้เขียนเชื่อว่าน่าจะมีผลต่อกันบ้างเพราะขนาดของครอบครัวก็เป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กมาตั้งแต่เกิด และเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการหล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็กให้เป็นไปในรูปใด จึงนำเอาเรื่องนี้มาเป็นอีกตัวแปรหนึ่งในการศึกษารั้งนี้

6. สายวิชาที่เลือกเรียนกับความสนใจในอาชีพ

ณรงค์ศักดิ์ คิคโคสภากา (ณรงค์ศักดิ์ คิคโคสภากา 2516 : 68) ศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดสกลนคร สนใจอาชีพเกี่ยวกับคนตรีมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สนใจอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา คำนวณ และเครื่องยนต์กลไกน้อยกว่า และนักเรียนทั้งสองประเภทสนใจไม่แตกต่างกันในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน วิทยาศาสตร์และศิลปะ แต่ อาไฟ จิตต์วัชณ (อาไฟ จิตต์วัชณ 2516 : 70) ศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพฯ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา คนตรี และเสมียนมากกว่านักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้มีผลต่างไปจากการศึกษาของประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 7) ที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดเชียงใหม่ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณาและเครื่องยนต์กลไกมากกว่านักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญในจังหวัดเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคม งานนอกสำนักงาน และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้น จิตรอารี เนตรหิน (จิตรอารี เนตรหิน 2513 : 36) ได้ศึกษาค่านิยมของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 โรงเรียนมัธยมแบบประสมในภาคการศึกษา 11 เพื่อจำแนกอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด โดยแยกตามสายการเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนสายสามัญสนใจอาชีพแพทย์ พยาบาล ทหาร ตำรวจ ครู รัฐบาลการอื่น ๆ และอาชีพอิสระ แต่ นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพสนใจอาชีพ รัฐบาลการอื่น ๆ ครู ทหาร ตำรวจ อาชีพอิสระ แพทย์ พยาบาล

สำหรับอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับหนึ่งนั้น ประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 17) ศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดเชียงใหม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณาเป็นอันดับหนึ่ง แต่ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญกลับสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่ง ในขณะที่ หวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 69) ศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดสงขลาสนใจอาชีพ

เกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งเช่นเดียวกัน แต่ ณรงค์ศักดิ์ คิคโคสภา (ณรงค์ศักดิ์ คิคโคสภา 2516 : 68) พบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดสกลนคร สนใจอาชีพเกี่ยวกับดนตรีเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญสนใจอาชีพเกี่ยวกับคานวณเป็นอันดับหนึ่ง ในระยะเดียวกันนั้น อำไพ จิตต์วัจน (อำไพ จิตต์วัจน 2516 : 74) ศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพฯ สนใจอาชีพเกี่ยวกับเคมีเป็นอันดับหนึ่ง แต่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไกเป็นอันดับหนึ่ง

ดังนั้น ผู้เขียนจึงใคร่จะทราบนอกจากผลการศึกษาที่กล่าวถึงแล้วยังมีตัวแปรใดบ้างที่จะทำให้ความสนใจในอาชีพของนักเรียนแตกต่างกัน จึงได้นำเอาตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสายวิชาที่เลือกเรียนเข้ามาเกี่ยวข้องในการศึกษาเรื่องนี้ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพ

ฮอลแลนด์ (Holland. 1966 : 132) ซึ่งเป็นผู้ตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Vocational Choice) มีความเห็นว่า ความสนใจในอาชีพและความชอบในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของแต่ละคน จึงเห็นว่าการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพของเขา ดังนั้น แบบสำรวจความสนใจในอาชีพก็คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพนั่นเอง และเขาให้ความเห็นว่าบุคคลที่ทำงานในอาชีพหนึ่ง ๆ นั้น จะมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน ฮอลแลนด์ได้แยกลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็นหกประเภท และในขณะเดียวกันก็แยกประเภทของสิ่งแวดล้อมในการทำงานออกเป็นหกประเภท พร้อมทั้งให้ความเห็นว่า บุคคลจะประสบผลสำเร็จในการทำงานหรือไม่ขึ้นอยู่กับขอบเขตของบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ว่าสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด (คมเพชร นัตรศุกกุล 2520 : 58) และจากการศึกษาของ สตรอง (Strong. 1954 : 216 - 228) เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของเด็ก พบว่า เด็กชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ การเมือง ทหาร และอาชีพที่มีลักษณะโลดโผนตื่นเต้น ส่วนเด็กหญิง

สนใจอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ คนตรี กิจกรรมทางวรรณคดี บัญชี ครู และงานสังคมสงเคราะห์ แต่จากเอกสารและผลการวิจัยเกี่ยวกับเพศและความก้าวร้าวทั้งที่กล่าวมาแล้วในเอกสาร และการวิจัยเกี่ยวกับความก้าวร้าว พบว่า เพศชายมีความก้าวร้าวสูงกว่าเพศหญิง ฉะนั้น ความก้าวร้าวจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพบางประเภทที่มีลักษณะเอื้ออำนวยให้บุคคลได้แสดงออกถึงความก้าวร้าวของตนที่มีอยู่ ประกอบกับการสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงออกของความก้าวร้าวของ เบอร์กอวิท (Berkowitz. 1962 : 200 - 203) จากการศึกษาของคนอื่น ๆ เช่น ฮาร์ทแมนและคนอื่น ๆ (Hartman and others) เียร์และคนอื่น ๆ (Sears and others) แมคเคลแลนด์ (McClelland) เมนนิงเจอร์ (Menninger) และสโตน (Stone) โดยกล่าวว่า ความก้าวร้าวเกิดจากพลังงาน (Energy) ซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลก่อน พลังงานนี้จะแปรเป็นแรงขับเกี่ยวกับความก้าวร้าว (Aggressive Drive) ซึ่งจะแปรเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงความก้าวร้าว (Aggressive Motive) อันเป็นพฤติกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย ถ้าการแสดงพฤติกรรมนี้ ยานไปอย่างราบรื่นโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง บุคคลก็จะเกิดความพึงพอใจ (Pleasure) เนื่องจากความตึงเครียด (Tension) ผ่อนคลายลง จนทำให้ร่างกายกลับสู่ภาวะสมดุลย์ (Equivalent) เหมือนเดิม ในทางตรงกันข้าม ถ้าการแสดงพฤติกรรมนี้ถูกขัดขวาง จะทำให้บุคคลเกิดความตึงเครียดยิ่งขึ้น ฉะนั้น เมื่อใดก็ตามที่เกิดพลังงานซึ่งเป็นแรงขับประเภทนี้ขึ้นในตัวบุคคล เขาจึงเกิดความต้องการที่จะแสดงออกโดยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตนเองเกิดความสุขความพึงพอใจเนื่องจากได้ผ่อนคลายความตึงเครียด ในการแสดงออกที่สืบเนื่องมาจากพลังงานและแรงขับดังกล่าวนี้ เบอร์กอวิท มีความเห็นสอดคล้องกับ เกิร์ทและมิลล์ (Gerth and Mills. 1953 : 63) ว่า นอกจากแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวต่าง ๆ แล้ว การทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกถึงพลังงานและแรงขับเหล่านี้ เช่น เล่นกีฬา กรีฑา ชกมวย เล่นฟุตบอล การเล่นที่มีการแข่งขันรวมทั้งการแข่งขันที่ต้องใช้สมอง ใ้แก่ หนักกรุก ตลอดจนการทำงานบางอย่าง ก็ทำให้สามารถสนองความต้องการของบุคคลในค่านี้อีกเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อ การศึกษาค้นคว้าและการศึกษาวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวถึงข้างบนนี้ ทำให้ผู้เขียนเชื่อว่าความก้าวร้าวของบุคคลนั้นจะสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพ

บางประเภท ที่เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงออกถึงพลังงานและแรงขับเกี่ยวกับความก้าวร้าว เช่น ความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก วิทยาศาสตร์ อันจะเป็นผลให้บุคคลไคนอนคลายความตึงเครียดได้เช่นเกี่ยวกับการแสดงออกโดยทางอื่น และความก้าวร้าวของบุคคลนั้นจะไม่สัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพบางประเภท ที่ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลได้แสดงออกถึงความก้าวร้าวของตน เช่น อาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ ดนตรี บริการสังคม และเสมียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

จากแนวคิดที่ได้จากเอกสาร การวิจัยที่เกี่ยวข้องและลักษณะความแตกต่างของอาชีพประเภทต่าง ๆ ผู้เขียนจึงตั้งสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. สมมติฐานสำคัญ ประกอบด้วย

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกัน

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อมีเพศเดียวกัน

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจเหมือนกัน

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อได้รับการอบรมเลี้ยงดูเหมือนกัน

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อมาจากถิ่นที่อยู่อาศัยเหมือนกัน

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อมาจากครอบครัวที่มีขนาดเท่ากัน

1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อมีสายวิชาที่เลือกเรียนเหมือนกัน

2. สมมติฐานย่อย ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบความก้าวร้าวของนักเรียน

2.1 นักเรียนชายและหญิงมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

2.4 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

2.5 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

2.6 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน

ตอนที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน

2.7 นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.8 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.9 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.10 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.11 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.12 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียน

2.13 นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

2.14 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

2.15 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

2.16 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

2.17 นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

2.18 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนมัธยมที่ใช้หลักสูตรกว้าง ในจังหวัดสงขลา จำนวน 2,023 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนจากโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชบุรี ซึ่งเป็นชายล้วน 700 คน นักเรียนจากโรงเรียนวรนาวิเฉลิมซึ่งเป็นหญิงล้วน 611 คน และเป็นนักเรียนทั้งชายและหญิงจากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 712 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง จำนวน 500 คน จากประชากรทั้งหมด ซึ่งทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการคำนวณหาจำนวนนักเรียนที่จะใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโรงเรียนโดยวิธีกำหนดน้ำหนัก แล้วหาสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จะใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโรงเรียน และสุ่มห้องเรียนที่จะใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
2. แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู
3. แบบทดสอบความก้าวร้าว
4. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ในแบบสอบถามชุดนี้กำหนดให้นักเรียนเป็นผู้ตอบรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ ของนักเรียน อาชีพ การศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง ดินที่อยู่อาศัย และสายวิชาที่เลือกเรียน

2. แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูของ สมาน กำเนิด (สมาน กำเนิด 2520 : 16 - 17) ที่ปรับปรุงมาจากแบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดู ชุดการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยของ คณีย งามมานะ มีค่าความเชื่อมั่น 0.7800 แบบทดสอบการอบรมเลี้ยงดูชุดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบประชาธิปไตยของ อรุณ หลิมประเสริฐ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8535 และ 0.8788 ตามลำดับ แบบทดสอบดังกล่าวมีคำถามรวมทั้งสิ้น 60 คำถาม ซึ่งเรียงลำดับเป็นสามตอน คือ

- ตอนที่หนึ่ง ข้อ 1 - 20 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
- ตอนที่สอง ข้อ 21 - 40 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
- ตอนที่สาม ข้อ 41 - 60 เป็นข้อความเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

ลักษณะของแบบทดสอบและเกณฑ์การให้คะแนน แบบทดสอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนพิจารณาจากคำตอบของนักเรียนที่ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องต่าง ๆ ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ของมากที่สุด ให้ 5 คะแนน ของมาก ให้ 4 คะแนน ของปานกลาง ให้ 3 คะแนน ของน้อย ให้ 2 คะแนน และของน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน เมื่อรวมคะแนนแต่ละตอนของนักเรียนแต่ละคนแล้ว นักเรียนใดได้คะแนนตอนใดมากที่สุด ถือว่านักเรียนคนนั้นได้รับการเลี้ยงดูแบบนั้น แต่ต้องได้คะแนนมากกว่าคะแนนอันดับรองลงมามากน้อย 5 คะแนน เพื่อจะไ้แบ่งกลุ่มการอบรมเลี้ยงดูให้ชัดเจน แบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.8100 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละตอนดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	0.8377
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน	0.6669
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	0.8797

ตัวอย่างแบบทดสอบ

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ดินรุมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน		✓			
(00) พ่อแม่คุกคามเย็นก็ดั้นเสมอ				✓	
ฯลฯ					

3. แบบทดสอบความก้าวร้าว

แบบทดสอบชุดนี้ผู้เขียนสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาความหมาย ทฤษฎีและพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับความก้าวร้าว จากเอกสารและการศึกษาวิจัยต่าง ๆ

3.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและตัวอย่างข้อความที่ใช้วัดพฤติกรรมก้าวร้าว จาก บัส (Buss. 1961 : 160 - 173) และตัวอย่างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของ รอส แลชี และ พาร์ตัน (Ross, Lacy and Parton. 1965 : 1013 - 1027) ประกอบเพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวโดยกำหนดขอบข่ายตามแนวของบัส (Buss. 1961 : 170) ซึ่งพิจารณาจากลักษณะการแสดงออก ประกอบด้วย

3.3.1 แสดงออกโดยการปฏิเสธ (Negativism)

3.3.2 แสดงออกโดยการใช้กำลังกาย (Assult)

3.3.3 แสดงออกโดยทางภาษาหรือคำพูด (Verbal)

3.3.4 แสดงออกโดยการมีอารมณ์ฉุนเฉียวหรือหงุดหงิด (Irritability)

3.3.5 แสดงออกโดยทางอ้อม (Indirect)

ข้อความที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งห้าลักษณะ ส่วนใหญ่คัดแปลงมาจากเอกสารที่กล่าวถึงในข้อ 3.2 แล้วปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน

แล้วกำหนดน้ำหนักคะแนนของพฤติกรรมในแต่ละข้อเป็นห้าระดับ คือ เคยทำบ่อยที่สุด เคยทำบ่อย
 เคยทำปานกลาง เคยทำนาน ๆ ครั้ง ไม่เคยทำเลย ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องเคยทำบ่อย
 ที่สุด ให้ 4 คะแนน ช่องเคยทำบ่อย ให้ 3 คะแนน ช่องเคยทำปานกลาง ให้ 2 คะแนน
 ช่องเคยทำนาน ๆ ครั้ง ให้ 1 คะแนน และช่องไม่เคยทำเลยให้ 0 คะแนน

3.4 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางค่านิยม จิตวิทยา วิชาการศึกษาและจิตวิทยา
 รวมสามท่าน พิจารณาตรวจสอบแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อความที่สามารถวัดพฤติกรรมก้าวร้าวจริง ๆ

3.5 นำแบบทดสอบไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนสตรีวิทยา
 จังหวัดสุโขทัย จำนวน 80 คน แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตัดเอา 25 เปอร์เซนต์
 ของคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง
 คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อ เลือกข้อที่มีค่า t สูง คือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05
 เป็นการหาอำนาจจำแนกรายข้อ นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 50 ข้อ ไปหาความ
 เชื่อมั่นโดยใช้วิธี Alpha Coefficient (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่า
 ความเชื่อมั่น 0.9603

ตัวอย่างแบบทดสอบ

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำ บ่อยที่สุด	เคยทำ บ่อย	เคยทำ ปานกลาง	เคยทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
0 ฉันเคยแย่งคนอื่นขณะที่เขายังพูดไม่จบ			✓		
00 ถ้าฉันไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของเพื่อน ๆ ฉันจะบอกให้เขาหยุดพูดทันที				✓	
ฯลฯ					

4. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

แบบสำรวจชุดนี้ใช้แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งดัดแปลงมาจาก Kuder Preference

Record ซึ่งฉบับเดิมมีความเชื่อมั่น .90 เมื่อ อำไพ จิตต์วัฒน์ และคนอื่น ๆ นำมาใช้ในปี พ.ศ. 2516 หาค่าความเชื่อมั่นได้ .52 - .74 (อำไพ จิตต์วัฒน์ 2516 : 26) แบบสำรวจนี้ใช้เพื่อสำรวจว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่อไปนี้นาน้อยเพียงใด

4.1 งานนอกสำนักงาน (Outdoor) ได้แก่ งานที่ต้องใช้เวลาอยู่นอกบ้าน ส่วนใหญ่จะทำงานเกี่ยวข้องกับสัตว์ต่าง ๆ หรือการเพาะปลูก เช่น พนักงานดูแลรักษาป่า นักธรรมชาติวิทยา และงานที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม

4.2 เครื่องยนต์กลไก (Mechanical) ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับเครื่องมือและเครื่องจักรกลต่าง ๆ เช่น งานช่างกล ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างแกะนาฬิกา และวิศวกรรมาต่าง ๆ

4.3 คำนวณ (Computational) ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับตัวเลข เช่น งานธนาคาร บัญชีร้านค้า และงานพัสดุ

4.4 วิทยาศาสตร์ (Scientific) ได้แก่ งานเกี่ยวกับการค้นคว้าหาความจริงใหม่ ๆ และแก้ปัญหา เช่น แพทย์ นักเคมี ทำงานในห้องทดลอง งานค้นคว้าและวิจัย

4.5 การโฆษณา (Persuasive) ได้แก่ งานที่ต้องพบกับคนอื่น ๆ เพื่อเผยแพร่งานหรือการขายผลิตภัณฑ์ เช่น นักแสดง นักการเมือง ผู้ประกาศทางวิทยุและโทรทัศน์ นักเทศน์ และพนักงานขายของต่าง ๆ

4.6 ศิลปะ (Artistic) ได้แก่ งานสร้างสรรค์โดยการใช้มือและความคิด ในทางออกแบบ เช่น นักวาด นักแกะสลัก สถาปนิก นักออกแบบเครื่องแต่งกาย และนักออกแบบตกแต่งภายในสถานที่

4.7 ภาษาและวรรณคดี (Literary) ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับการอ่านและเขียน เช่น นักเขียน นักประวัติศาสตร์ นักข่าว บรรณาธิการ นักวิจารณ์ละคร ภาพยนตร์ และหนังสือ

4.8 ดนตรี (Musical) ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับดนตรี เช่น นักร้อง นักดนตรี และนักแต่งเพลง

4.9 บริการสังคม (Social Service) ได้แก่ งานเกี่ยวกับการบริการผู้อื่น เช่น พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และครู

4.10 เสมียน (Clerical) ได้ทำงานในสำนักงานซึ่งต้องการความละเอียดถี่ถ้วน เช่น พนักงานบัญชีและตรวจบัญชี พนักงานเก็บเอกสาร และเลขานุการ

ลักษณะของแบบสำรวจและเกณฑ์การให้คะแนน แบบสำรวจชุดนี้แบ่งเป็น 12 ตอน แต่ละตอนมี 14 ข้อ แต่ละข้อมีข้อความกล่าวถึงกิจกรรมต่าง ๆ สามอย่าง ให้นักเรียนเลือกตอบว่าชอบกิจกรรมใดมากที่สุดและน้อยที่สุดในสามอย่างนั้น โดยทำเครื่องหมาย X ลงในกระดานคำตอบที่แจกให้

ตัวอย่าง

- (0) ก. ไปถ่ายภาพเขียนตามงานนิทรรศการภาพเขียน
- ข. ไปเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด
- ค. ไปชมพิพิธภัณฑ์

กระดานคำตอบ

	มากที่สุด		น้อยที่สุด
(0)	☐	ก	☐
	☐	ข	☒
	☒	ค	☐

ในการตรวจให้คะแนนนั้นใช้เฉลย (Key) สำหรับอาชีพแต่ละประเภท นั่นคือ กระดานคำตอบของนักเรียนแต่ละคนต้องตรวจให้คะแนน 10 ครั้ง ให้คะแนนข้อละหนึ่งคะแนน ถ้านักเรียนตอบได้ตรงกับเฉลยของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภท นำคะแนนเหล่านี้ไปหาค่าทางสถิติ เพื่อหาว่านักเรียนแต่ละคนสนใจอาชีพใดเป็นอันดับหนึ่ง

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 5 - 12 มีนาคม พ.ศ. 2522 โดยได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการและคณะอาจารย์ของแต่ละโรงเรียน ก่อนลงมือทำผู้เขียนได้ชี้แจงจุดมุ่งหมาย

ของการศึกษารั้งนี้ และวิธีการตอบแบบสอบถามให้นักเรียนเข้าใจก็เสียก่อน และใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณสองชั่วโมง

วิธีจัดการกับข้อมูล

นำแบบสอบถามทั้งหมด 500 ฉบับมาคัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก ได้ฉบับที่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ 447 ฉบับ ตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้แล้วเปลี่ยนคะแนนดิบจากการวัดความก้าวร้าวและความสนใจในอาชีพให้เป็นคะแนนที (T-score) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานดังต่อไปนี้

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.3 ความแปรปรวน (Variance)

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความก้าวร้าวโดยใช้ Alpha Coefficient

จากสูตร (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S^2 X_1}{S^2 X_t} \right)$$

เมื่อ	α_k	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	$S^2 X_t$	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	$S^2 X_1$	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
	$\sum S^2 X_1$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ

3. คำนวณค่า t-test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปร
สองกลุ่ม จากสูตร (Edwards. 1968 : 94)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่งและที่สองตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองตามลำดับ

4. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างตัวแปรเกินกว่าสองกลุ่ม โดยใช้
Analysis of Variance ซึ่งสรุปเป็นตารางดังนี้ (อนันต์ ศรีโสภกา 2521 : 248)

Source of variation	SS	df	MS	F
Between	$n\sum(\bar{X}_j - \bar{X})^2$	J-1	$\frac{SS_b}{J-1}$	$\frac{MS_b}{MS_w}$
Within	$\sum\sum(X_{j1} - \bar{X}_j)^2$	N-J	$\frac{SS_w}{N-J}$	
Total	$\sum\sum(X_{j1} - \bar{X})^2$	N-1		

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	SS	แทน	Sum of square
	MS_b	แทน	Mean square ระหว่างกลุ่มที่ศึกษา
	MS_w	แทน	Mean square ภายในกลุ่มที่ศึกษา
	J	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

5. สร้างเกณฑ์ปกติในมาตราคะแนน T โดยการคำนวณค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) ของแต่ละคะแนน แล้วนำค่าที่ได้ไปหาคะแนน T ปกติ (Normalized T-score) จากสูตร (Garrett. 1967 : 467)

$$PR = (cf + \frac{1}{2}f) \times \frac{100}{N}$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของแต่ละช่วงคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6. หาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพ โดยใช้

Partial Correlation จากสูตร (อนันต์ ศรีโสภา 2520 : 50)

$$r_{12.3} = \frac{r_{12} - r_{13}r_{23}}{\sqrt{(1 - r_{13}^2)(1 - r_{23}^2)}}$$

เมื่อ	$r_{12.3}$	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ 1 กับตัวแปรที่ 2 เมื่อกำหนดให้ตัวแปรที่ 3 มีค่าคงที่
	r_{12}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ 1 กับตัวแปรที่ 2
	r_{13}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ 1 กับตัวแปรที่ 3
	r_{23}	แทน	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ 2 กับตัวแปรที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลในการศึกษารั้วนี้ ขอกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนนักเรียน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean Square
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	degree of freedom
r	แทน	ค่าสหสัมพันธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้วนี้มีสี่ประเด็นถามสำคัญดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนเมื่อควบคุม เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสายวิชาที่เลือกเรียน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างความก้าวร้าวของนักเรียนตาม เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสายวิชาที่เลือกเรียน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนตาม เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสาขาวิชาที่เลือกเรียน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนตาม เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสาขาวิชาที่เลือกเรียน

รายละเอียดเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้วจะแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

คือ

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบงาย (Simple Correlation)

อาชีพ ความก้าวร้าว	งานนอก สำนักงาน	เครื่องยนต์ กลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	เรียน
สูง	** 0.2743	* 0.2358	0.1909	* 0.1934	0.0008	0.0768	0.1162	0.0137	-0.0063
ปานกลาง	* -0.1048	0.0549	* -0.1076	* -0.0973	-0.0004	0.0391	0.0374	-0.0408	0.0015
ต่ำ	-0.0536	-0.0115	0.0665	-0.1009	0.1931	0.1027	* 0.2735	0.0474	-0.0062

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.2743$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2358$) วิทยาศาสตร์ ($r = 0.1934$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.1949$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณ การโฆษณา ศิลปะ คณิตศาสตร์ บริการสังคม และเสมียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน คำนวณ เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2735$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดเลย

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมเพศ

อาชีพ ความก้าวร้าว	งานนอก สำนักงาน	เครื่องดนตรี กลไก	จำนวน	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	สมัย
สูง	** 0.2813	* 0.2340	* 0.2492	* 0.1939	0.0069	0.0912	* 0.2241	0.1275	0.0639	0.0240
ปานกลาง	* -0.1278	0.1049	* -0.0996	* -0.1200	-0.0069	0.0414	-0.0144	0.0318	-0.0184	0.0109
ต่ำ	-0.0310	0.0498	0.0705	-0.0821	0.1942	0.1017	0.1723	* 0.2665	0.0358	-0.0109

** สหสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .01

* สหสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.2813$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2340$) จำนวน ($r = 0.2492$) วิทยาศาสตร์ ($r = 0.1939$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.2241$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2665$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดเลย

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

อาชีพ ความก้าวหน้า	งานนอก สำนักงาน	เครื่องยนต กลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	สมัย
สูง	0.2999**	0.2658*	0.1902	0.2097*	-0.0053	0.0560	0.1781	0.0797	0.0388	-0.0115
ปานกลาง	-0.1032*	0.0579	-0.1082*	-0.0968*	0.0045	0.0378	-0.0294	-0.0380	-0.0397	0.0015
ต่ำ	-0.0326	-0.0385	0.1222	-0.0979	0.1708	0.1559	0.1148	0.2302*	-0.0463	0.0047

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.2999$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2658$) และวิทยาศาสตร์ ($r = 0.2097$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับจำนวน การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คนตรี บริการสังคม และเสมียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2302$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดๆเลย

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความยาวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของ

สหสัมพันธ์แบบความคูณ (Partial Correlation) เมื่อควบคุมการอบรมเลี้ยงดู

อาชีพ ความยาว	งานนอก ส่วนงาน	เครื่องดนตรี กลไก	จำนวน	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	สมัย
สูง	** 0.2749	* 0.2361	0.1933	* 0.1935	0.0006	0.0772	* 0.1951	0.1163	0.0137	-0.0065
ปานกลาง	* -0.1163	0.0486	* -0.0955	* -0.1159	-0.0303	0.0243	-0.0546	0.0050	-0.0382	0.0134
ต่ำ	0.0107	-0.0213	0.0780	-0.0794	0.1536	0.1339	0.1713	* 0.2697	0.1014	-0.0252

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอก
สำนักงาน ($r = 0.2749$) เกรียงยนต์กลไก ($r = 0.2361$) วิทยาศาสตร์
($r = 0.1935$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.1951$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพ
เกี่ยวกับคำนวณ การโฆษณา ศิลปะ กนตรี บริการสังคม และเสมียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท
จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น
งานนอกสำนักงาน คำนวณ เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ
ดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2697$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าว
ได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดๆเลย

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้าทางสติปัญญาของเด็กวัยเรียน กับ เลขที่แสดงเป็นค่าของ
สหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมถึงพื้นที่อยู่อาศัย

อาชีพ ความก้าวหน้า	งานนอก สำนักงาน	เครื่องยนต์ กลไก	จำนวน	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	สมัย
สูง	** 0.3069	* 0.2512	0.1924	* 0.2272	0.0013	0.0524	* 0.1937	0.1270	0.0357	-0.0060
ปานกลาง	* -0.1038	0.0552	* -0.1075	* -0.0967	0.0007	0.0363	-0.0298	0.0367	-0.0398	-0.0021
ต่ำ	-0.0684	-0.0223	0.0671	-0.1120	0.1931	0.1144	0.1699	*	0.0353	0.0002

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.3069$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2512$) วิทยาศาสตร์ ($r = 0.2272$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.1937$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณ การโฆษณา ศิลปะ คณิตศาสตร์ บริการสังคม และเสมียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน คำนวณ เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2759$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดเลย

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้ากับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหพันธ์
แบบควบคุม (Partial Correlation) เมื่อควบคุมขนาดของครอบครัว

อาชีพ ความก้าวหน้า	งานนอก สำนักงาน	เครื่องยนต์ กลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	สมัย
สูง	0.2824 ^{**}	0.2579 [*]	0.1884	0.1931	0.0129	0.0960	0.2106 [*]	0.1276	0.0114	0.0117
ปานกลาง	-0.1078 [*]	0.0557	-0.1097 [*]	-0.0971 [*]	0.0013	0.0377	-0.0326	0.0387	-0.0374	-0.0003
ต่ำ	-0.0646	-0.0154	0.0586	-0.1286	0.1994	0.1191	0.1761	0.2892 ^{**}	0.0399	0.0069

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.2824$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2579$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.2106$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับค่านิยม วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพเกือบทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน ค่านิยม เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2892$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดเลย

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ตัวเลขที่แสดงเป็นค่าของสหสัมพันธ์แบบคูณ (Partial Correlation) เมื่อควบคุมสาขาวิชาที่เลือกเรียน

อาชีพ ความก้าวหน้า	งานนอก สำนักงาน	เครื่องยนต์ กลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและ วรรณคดี	ดนตรี	บริการ สังคม	เรียน
สูง	** 0.2901	* 0.2040	* 0.2030	0.1682	0.0037	0.0965	* 0.2166	0.0839	0.0414	0.0413
ปานกลาง	* -0.1045	0.0544	* -0.1095	* -0.0975	-0.0026	0.0385	0.0311	0.0366	-0.0406	0.0001
ต่ำ	-0.0542	-0.0115	0.0678	-0.1079	0.2000	0.1042	0.1775	* 0.2741	0.0472	-0.0045

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า

ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ($r = 0.2901$) เครื่องยนต์กลไก ($r = 0.2040$) จำนวน ($r = 0.2030$) ภาษาและวรรณคดี ($r = 0.2166$) ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้การแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความก้าวร้าวสูงไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความก้าวร้าวปานกลางมีสหสัมพันธ์ต่ำมากกับความสนใจในอาชีพทุกประเภท จนอาจกล่าวได้ว่ามีสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ ยิ่งกว่านั้นยังมีสหสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น

ส่วนความก้าวร้าวต่ำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2741$) เพียงอาชีพเดียว นอกนั้นอาจกล่าวได้ว่าไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพใดเลย

ตาราง 8 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

	นักเรียนชาย (N = 180)		นักเรียนหญิง (N = 267)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความก้าวร้าว	47.8222	9.636	51.2247	10.221	-3.53**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.53$)

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	552.764	276.382	2.721
ภายในกลุ่ม	444	45100.785	101.578	

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อิตาเลียนไทย และประชาธิปไตย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1334.700	667.350	6.686**
ภายในกลุ่ม	444	44318.849	99.817	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบอิตาเลียนไทย และแบบประชาธิปไตย มีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 6.686$)

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท

	ในเมือง (N = 277)		ชนบท (N = 170)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความก้าวร้าว	50.5415	10.336	48.7353	9.677	1.84

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

	ขนาดใหญ่ (N = 402)		ขนาดเล็ก (N = 45)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความก้าวร้าว	49.8259	10.032	50.1111	10.967	-0.18

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนที่เลือกเรียน
สายสามัญและสายอาชีพ

	สามัญ (N = 221)		อาชีพ (N = 226)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความก้าวร้าว	49.7104	10.221	49.9956	10.036	-0.30

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง

อาชีพ	นักเรียนชาย (N=180)		นักเรียนหญิง (N=267)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	46.4556	7.415	49.8727	8.846	-4.27**
เครื่องยนต์กลไก	45.6278	7.934	57.8652	8.633	-15.18**
คำนวณ	54.4222	8.275	52.0974	7.763	3.02**
วิทยาศาสตร์	46.0611	7.492	49.8277	8.922	-4.66**
การโฆษณา	54.7444	8.029	56.0899	9.759	-1.53
ศิลปะ	51.7167	7.602	50.8052	7.119	1.29
ภาษาและวรรณคดี	51.4778	8.224	54.0412	7.361	4.62**
ดนตรี	47.3500	6.404	47.6292	7.284	-0.42
บริการสังคม	50.9222	8.257	44.8989	7.773	7.84**
เสมียน	49.2833	8.771	46.9064	8.159	2.93**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม และเสมียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -4.27, -15.18, 3.02, -4.66, 4.62, 7.84$ และ 2.93 ตามลำดับ) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ และดนตรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานนอกสำนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	128.682	64.341	0.899
	ภายในกลุ่ม	444	31781.063	71.579	
เครื่องยนต์กลไก	ระหว่างกลุ่ม	2	236.995	118.498	1.120
	ภายในกลุ่ม	444	46957.251	105.760	
คำนวณ	ระหว่างกลุ่ม	2	81.342	40.671	0.627
	ภายในกลุ่ม	444	28785.155	64.831	
วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	15.649	7.825	0.106
	ภายในกลุ่ม	444	32732.127	73.721	
การโฆษณา	ระหว่างกลุ่ม	2	424.056	212.028	2.569
	ภายในกลุ่ม	444	36644.660	82.533	
ศิลปะ	ระหว่างกลุ่ม	2	102.191	51.096	0.953
	ภายในกลุ่ม	444	23811.545	53.630	
ภาษาและวรรณคดี	ระหว่างกลุ่ม	2	73.640	36.820	0.590
	ภายในกลุ่ม	444	27715.599	62.423	
ดนตรี	ระหว่างกลุ่ม	2	6.823	3.414	0.071
	ภายในกลุ่ม	444	21456.796	48.326	

ตาราง 15 (ต่อ)

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	374.224	187.112	2.612
	ภายในกลุ่ม	444	31801.740	71.626	
เสมียน	ระหว่างกลุ่ม	2	31.626	15.813	0.219
	ภายในกลุ่ม	444	32053.049	72.192	

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อิตตาภิไทย และประชาธิปไตย

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานนอกสำนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.258	1.629	0.023
	ภายในกลุ่ม	444	31906.487	71.861	
เครื่องยนต์กลไก	ระหว่างกลุ่ม	2	119.223	59.611	0.562
	ภายในกลุ่ม	444	47075.023	106.025	
คำนวณ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.271	2.635	0.041
	ภายในกลุ่ม	444	28861.226	65.003	

ตาราง 16 (ต่อ)

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	61.189	30.595	0.416
	ภายในกลุ่ม	444	32686.587	73.618	
การโฆษณา	ระหว่างกลุ่ม	2	730.372	365.186	4.462*
	ภายในกลุ่ม	444	36338.344	81.843	
ศิลปะ	ระหว่างกลุ่ม	2	196.213	98.107	1.837
	ภายในกลุ่ม	444	23717.523	53.418	
ภาษาและ วรรณคดี	ระหว่างกลุ่ม	2	159.385	79.693	1.281
	ภายในกลุ่ม	444	27629.854	62.229	
ดนตรี	ระหว่างกลุ่ม	2	249.432	124.716	2.610
	ภายในกลุ่ม	444	21214.192	47.780	
บริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	39.956	19.978	0.276
	ภายในกลุ่ม	444	32136.008	72.378	
เสมียน	ระหว่างกลุ่ม	2	55.809	27.904	0.387
	ภายในกลุ่ม	444	32028.867	72.137	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อิตตาชิปไทย และประชาชิปไทย มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.462$)

แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คนตรี บริการสังคม และเสมียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท

อาชีพ	ในเมือง (N=277)		ชนบท (N=170)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	47.7328	7.995	49.7412	9.050	- 2.45*
เครื่องยนต์กลไก	52.6137	10.004	53.4674	10.741	- 0.85
คำนวณ	53.0289	8.121	53.0412	7.943	- 0.02
วิทยาศาสตร์	47.7256	8.722	49.2647	8.249	- 1.85
การโฆษณา	55.4188	9.089	55.7588	9.184	- 0.38
ศิลปะ	52.0722	7.337	49.7059	7.078	3.35**
ภาษาและวรรณคดี	54.9242	7.484	56.2412	8.479	- 1.75
ดนตรี	47.6570	6.562	47.2882	7.523	0.55
บริการสังคม	46.5415	8.651	48.6000	8.094	- 2.50*
เสมียน	48.7473	8.362	46.4235	8.503	2.83**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ศิลปะ บริการสังคม และเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.45, 3.35, -2.50$ และ 2.83 ตามลำดับ) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ

เครื่องยนต์กลไก คำนวน วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ภาษาและวรรณคดี คนตรี และบริการสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

อาชีพ	ขนาดใหญ่ (N=402)		ขนาดเล็ก (N=45)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	48.3284	8.473	50.0000	8.268	- 1.26
เครื่องยนต์กลไก	53.0298	10.288	52.1111	10.358	0.57
คำนวน	52.8806	8.099	54.4000	7.494	- 1.20
วิทยาศาสตร์	48.1468	8.493	49.7778	9.192	- 1.21
การโฆษณา	55.7313	9.175	53.9111	8.496	1.27
ศิลปะ	51.2612	7.264	50.3778	7.869	0.77
ภาษาและวรรณคดี	55.3756	7.982	55.8667	7.118	- 0.40
คนตรี	47.6866	6.916	46.0000	7.016	1.55
บริการสังคม	47.4104	8.482	46.5555	8.656	0.64
เสมียน	47.9428	8.551	47.1555	7.888	0.59

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน
ที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ

อาชีพ	สามัญ (N=221)		อาชีพ (N=226)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	48.9095	8.809	48.0929	8.101	1.02
เครื่องยนต์กลไก	52.7873	10.452	53.0841	10.143	- 0.30
คำนวณ	52.1176	7.940	53.9292	8.063	- 2.39*
วิทยาศาสตร์	50.1357	8.786	46.5265	7.975	4.55**
การโฆษณา	53.6244	9.018	57.4292	8.834	- 4.51**
ศิลปะ	50.4887	7.957	51.8407	6.593	- 1.96
ภาษาและวรรณคดี	55.1855	8.529	55.6593	7.230	- 0.63
ดนตรี	47.0679	7.571	47.9557	6.241	- 1.35
บริการสังคม	47.2715	8.495	47.3761	8.517	- 0.13
เสมียน	46.0724	8.227	49.6150	8.378	- 4.51**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ
คำนวณ วิทยาศาสตร์ การโฆษณา และเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t =$
 $-2.39, 4.55, -4.51$ และ -4.51 ตามลำดับ) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ
งานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี ดนตรี และบริการสังคมไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง
ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

อาชีพ	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	63.2500	6.397	67.1765	4.489	- 1.46
เครื่องยนต์กลไก	64.0000	5.354	65.1646	4.424	- 0.51
คำนวณ	64.8929	5.159	63.6111	4.960	0.83
วิทยาศาสตร์	57.0000	11.314	66.6667	8.016	- 1.46
การโฆษณา	64.5000	7.801	65.8000	6.041	- 0.91
ศิลปะ	64.0714	5.771	61.9474	6.425	0.98
ภาษาและวรรณคดี	63.4030	4.523	64.2667	6.607	- 0.75
ดนตรี	51.5000	7.506	58.5000	0.707	- 1.24
บริการสังคม	60.7667	3.073	63.5000	4.806	- 1.62
เสมียน	62.6667	5.499	65.2857	3.402	- 1.13

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนชายและหญิง มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็น
อันดับหนึ่งของนักเรียนที่มาจากรอบกวรที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานนอกสำนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	1	2.6348	2.6348	0.102
	ภายในกลุ่ม	19	492.5084	25.9215	
เครื่องยนต์กลไก	ระหว่างกลุ่ม	2	15.5409	7.7705	0.388
	ภายในกลุ่ม	80	1602.4634	20.0308	
คำนวณ	ระหว่างกลุ่ม	2	212.7682	106.3841	4.855*
	ภายในกลุ่ม	43	942.1929	21.9115	
วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม	2	108.9111	54.4555	0.635
	ภายในกลุ่ม	8	685.9995	85.7499	
การโฆษณา	ระหว่างกลุ่ม	2	54.3969	27.1985	0.634
	ภายในกลุ่ม	105	4506.4878	42.9189	
ศิลปะ	ระหว่างกลุ่ม	2	80.0168	40.0084	1.060
	ภายในกลุ่ม	30	1132.2309	37.7410	
ภาษาและวรรณคดี	ระหว่างกลุ่ม	2	0.3867	0.1933	0.007
	ภายในกลุ่ม	94	2631.0588	27.9900	
ดนตรี	ระหว่างกลุ่ม	2	154.1674	77.0837	2.867
	ภายในกลุ่ม	3	80.6667	26.8889	

ตาราง 21 (ต่อ)

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	9.8768	4.9384	0.341
	ภายในกลุ่ม	20	289.8585	14.4929	
เสมียน	ระหว่างกลุ่ม	2	45.5281	22.7641	0.941
	ภายในกลุ่ม	16	386.8888	24.1805	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ สูง กลาง และต่ำ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณเป็นอันดับหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.855$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คนตรี บริการสังคม และเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อัคราธิปไตย และ ประชาธิปไตย

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานนอกสำนักงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	93.4111	46.7056	2.093
	ภายในกลุ่ม	18	401.7493	22.3194	
เครื่องยนต์กลไก	ระหว่างกลุ่ม	2	24.4457	12.2228	0.614
	ภายในกลุ่ม	80	1593.5715	19.9196	
คำนวณ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.3790	4.1895	0.157
	ภายในกลุ่ม	43	1146.5733	26.6645	
วิทยาศาสตร์	ระหว่างกลุ่ม		—	—	—
	ภายในกลุ่ม		—	—	
การโฆษณา	ระหว่างกลุ่ม	2	36.2662	18.1331	0.421
	ภายในกลุ่ม	105	4524.5881	43.0913	
ศิลปะ	ระหว่างกลุ่ม	2	10.7760	5.3880	0.135
	ภายในกลุ่ม	30	1201.4516	40.0484	
ภาษาและวรรณคดี	ระหว่างกลุ่ม	2	184.2555	92.1277	3.539*
	ภายในกลุ่ม	94	2447.2069	26.0341	
ดนตรี	ระหว่างกลุ่ม	1	45.6326	45.6326	0.965
	ภายในกลุ่ม	4	189.2000	47.3000	

ตาราง 22 (ต่อ)

อาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
บริการสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	34.1175	17.0588	1.284
	ภายในกลุ่ม	20	265.6137	13.2807	
เสมียน	ระหว่างกลุ่ม	1	136.4240	136.4240	7.835*
	ภายในกลุ่ม	17	295.9998	17.4117	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบอัตตาธิปไตย และแบบประชาธิปไตย มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี เสมียนเป็นอันดับหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.539$ และ 7.835 ตามลำดับ) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ การโฆษณา ศิลปะ คณิต และบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็น
อันดับหนึ่ง ของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท

อาชีพ	ในเมือง		ชนบท		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	64.9091	4.300	68.1000	5.343	- 1.51
เครื่องยนต์กลไก	64.6122	4.382	65.8235	4.496	- 1.23
คำนวณ	65.1923	6.073	63.3500	3.200	1.23
วิทยาศาสตร์	62.4286	9.217	69.2500	7.455	- 1.26
การโฆษณา	65.1077	6.678	66.0000	6.336	- 0.69
ศิลปะ	62.9333	6.357	62.0000	4.359	0.25
ภาษาและวรรณคดี	63.1481	4.950	64.3256	5.562	- 1.10
ดนตรี	57.6667	2.517	50.0000	8.185	1.55
บริการสังคม	62.3125	3.572	59.5714	3.457	1.71
เสมียน	63.5000	4.967	64.3333	5.508	- 0.26

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็น
อันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็น
อันดับหนึ่งของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

อาชีพ	ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	66.7368	5.141	65.5000	0.707	0.87
เครื่องยนต์กลไก	65.2051	4.476	63.6000	3.975	0.78
คำนวณ	64.3500	5.284	64.6667	3.615	- 0.14
วิทยาศาสตร์	63.2857	8.558	67.7500	10.079	- 0.78
การโฆษณา	65.8316	6.788	62.7692	3.193	1.60
ศิลปะ	62.6897	5.813	64.0000	9.309	- 0.39
ภาษาและวรรณคดี	63.5778	5.059	64.8571	7.559	- 0.62
ดนตรี	52.8000	7.120	59.0000	0.000	- 0.79
บริการสังคม	61.4783	3.691	00.0000	0.000	79.88**
เสมียน	63.7500	5.196	63.0000	3.606	0.24

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 79.88$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี ดนตรี และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 ผลการทดสอบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็น
อันดับหนึ่งของนักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ

อาชีพ	สามัญ		อาชีพ		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
งานนอกสำนักงาน	67.0000	4.494	65.8000	5.633	0.54
เครื่องยนต์กลไก	66.0263	4.989	64.3333	3.808	1.75
คำนวณ	63.5000	5.217	65.2083	4.890	- 1.15
วิทยาศาสตร์	64.9091	8.916	00.0000	0.000	24.15**
การโฆษณา	64.5750	6.300	65.9853	6.650	- 1.08
ศิลปะ	64.4211	6.423	60.7143	5.254	1.77
ภาษาและวรรณคดี	64.0364	5.430	63.1905	4.994	0.79
ดนตรี	52.0000	7.789	57.5000	3.536	- 0.91
บริการสังคม	61.0714	3.075	62.1111	4.622	- 0.65
เสมียน	61.2857	3.039	65.0000	5.360	- 1.67

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ
วิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 24.15$) แต่มี
ความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ การโฆษณา
ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี ดนตรี บริการสังคม และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียนเมื่อควบคุมตัวแปร เพศ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสายวิชาที่เลือกเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างความก้าวร้าวของนักเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้เป็นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในปีการศึกษา 2521 จากโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้างในจังหวัดสงขลา ซึ่งได้แก่ โรงเรียนมหาชิราวุธ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม และโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชายและหญิง จำนวน 500 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบทดสอบ และแบบสำรวจ รวมเป็นสี่ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเขียนอธิบายด้วยข้อความสั้น ๆ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูที่ สมาน กำเนิด คัดแปลงมาจากแบบทดสอบชุดการอบรมเลี้ยงดูของ คณีย งามมานะ และ อรุณ หลิมประเสริฐ แบบทดสอบชุดนี้มีความเชื่อมั่น 0.8100 ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับความก้าวร้าว ซึ่งผู้เขียน

สร้างขึ้นเองโดยอาศัยหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญสามท่านตรวจสอบและแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้และหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงไว้ 50 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.9603 ส่วนตอนที่ 4 เป็นแบบสำรวจความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียน โดยให้ทำเครื่องหมาย X ลงใน ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับกิจกรรมที่นักเรียนชอบมากที่สุดและน้อยที่สุดจากกิจกรรมสามอย่าง ในแต่ละข้อ แบบสำรวจชุดนี้เป็นฉบับของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งดัดแปลงมาจาก Kuder Preference Record มีค่าความเชื่อมั่น 0.52 - 0.74

3. การดำเนินการ ผู้เขียนได้นำแบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบสำรวจชุดนี้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบให้คะแนนตามวิธีการที่กำหนดไว้ในแต่ละตอนพร้อมทั้งพิจารณาแยกตัวแปรต่าง ๆ ตามที่ต้องการในแต่ละชุด นำคะแนนความก้าวร้าวและความสนใจในอาชีพไปหาคะแนนที่เพื่อความสะดวกในการแบ่งระดับความก้าวร้าวและจัดลำดับความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง และนำคะแนนเหล่านี้ไปหาค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เขียนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ คือ

1. หาค่าคะแนนที่ (Normalized T-score) ของคะแนนความก้าวร้าว และคะแนนความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ

2. ทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง ระหว่างตัวแปรเพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสายวิชาที่เลือกเรียน โดยใช้ t-test

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง ระหว่างตัวแปรฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ และการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้ Analysis of Variance

4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน โดยใช้ Partial Correlation

สรุปผลการค้นคว้า

ตอนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพ

1. ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้นความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับค่านวณ การโฆษณา ศิลปะ คณิต บริหารสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำมีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้น บางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน ค่านวณ เป็นต้น มีเฉพาะคณิต เท่านั้น ที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

2. เมื่อควบคุมตัวแปรทางเพศ ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น ความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก ค่านวณ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ คณิต บริหารสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำ มีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้นบางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน ค่านวณ เป็นต้น มีเฉพาะคณิต เท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

3. เมื่อควบคุมตัวแปรฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น ความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไกและวิทยาศาสตร์ ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับค่านวณ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คณิต บริหารสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำ มีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้นบางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน ค่านวณ เป็นต้น มีเฉพาะคณิต เท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

4. เมื่อควบคุมตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้นความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ทั้งกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องดนตรีกลไก วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับจำนวน การโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำมีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้น บางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น มีเฉพาะคนตรีเท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

5. เมื่อควบคุมตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น ความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ทั้งกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องดนตรีกลไก วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับจำนวน การโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลางและต่ำมีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้นบางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น มีเฉพาะคนตรีเท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

6. เมื่อควบคุมตัวแปรขนาดของครอบครัว ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น ความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ทั้งกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องดนตรีกลไก ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับจำนวน วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลาง และต่ำ มีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้น บางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน จำนวน เป็นต้น มีเฉพาะคนตรีเท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$)

7. เมื่อควบคุมตัวแปรสายวิชาที่เลือกเรียน ความก้าวร้าวสูงสัมพันธ์ทางบวกกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) นอกจากนั้น

ความก้าวร้าวสูงยังมีความสัมพันธ์ดังกล่าวกับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก คำนวน ภาษาและวรรณคดี ($\alpha = .05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ คณิต บริหารสังคม และเสมียน ส่วนความก้าวร้าวปานกลาง และต่ำมีความสัมพันธ์น้อยกับอาชีพทุกประเภท นอกจากนั้น บางอาชีพยังเป็นความสัมพันธ์ ทางลบ เช่น งานนอกสำนักงาน คำนวน เป็นต้น มีเฉพาะคณิตเท่านั้นที่สัมพันธ์กับความ ก้าวร้าวต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความก้าวร้าวของนักเรียน

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($\alpha = .01$)

2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันมีความ ก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$)

4. นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่เลือกเรียนสายวิชาสามัญและอาชีพมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน

1. นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวน วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี บริหารสังคม และเสมียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ และ คณิตไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความ สนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอก สำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวน วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คณิต บริหารสังคม และเสมียนไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) เช่นเดียวกับที่สนใจอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานและบริการสังคม ($\alpha = .05$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ภาษาและวรรณคดี คณิต และบริการสังคมไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การโฆษณา และเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) เช่นเดียวกับที่สนใจอาชีพเกี่ยวกับคำนวณ ($\alpha = .05$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คณิต และบริการสังคมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่ง

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณเป็นอันดับหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คณิต บริการสังคม และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี และเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .05$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ การโฆษณา ศิลปะ คณิต และบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีขนาดต่างกันมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและวรรณคดี คณิต และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพ มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = .01$) แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ การโฆษณา ศิลปะ ภาษาและ วรรณคดี คนตรี บริการสังคม และเสมียนเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การศึกษาความสัมพันธ์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานสูง (ระดับ .01) และมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ และ คำนวณสูง (ระดับ .05) แต่ไม่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ คนตรี บริการ สังคม และเสมียน ส่วนนักเรียนที่ก้าวร้าวปานกลางและต่ำมีความสนใจในอาชีพทุกประเภทน้อย นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์เป็นลบกับบางอาชีพ มีเฉพาะคนตรีเท่านั้นที่สัมพันธ์กับความก้าวร้าวต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ระดับ .05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานข้อ 1.1 – 1.7 ที่ตั้งเอาไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนแตกต่างกัน และผลการศึกษานี้สอดคล้องกับความเชื่อของฮอลแลนด์ที่ว่า ความสนใจในอาชีพของบุคคลกับ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลจะมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น แบบสำรวจความสนใจในอาชีพก็คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Holland, 1966 : 132) จึงจะเห็นได้จากการวิเคราะห์ ข้อมูลว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวในระดับต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่ เท่ากันเป็นผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พบว่า ความก้าวร้าวสูงมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพ เกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ และคำนวณ ซึ่งมี ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายลักษณะรวมกัน คือ เป็นอาชีพที่ใช้กำลังกาย โสโครกคึกคัก ชาญ ใช้น้ำใจ ความคิดเพื่อ ค้นหาความจริง ทำลายความสามารถ และเป็นอาชีพที่เอื้ออำนวย ให้บุคคลได้ใช้พลังงานอันเป็นแรงขับเกี่ยวกับความก้าวร้าวที่ตนมีอยู่ เพื่อให้เกิดความสุขความ

พึงพอใจเนื่องจากความตึงเครียดลดลงจนร่างกายกลับสู่สภาพสมดุลไปใช้วัฏระบะหนึ่ง จนกว่าจะมีสิ่งเร้าอื่นมากระตุ้นให้เกิดพลังงานที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนนี้ขึ้นมาใหม่ สอดคล้องกับข้อสรุปเกี่ยวกับการแสดงออกของพฤติกรรมก้าวร้าวของเบอร์โควิท (Berkowitz. 1962 : 200 – 203) จากการศึกษาคนว่าของบุคคลอื่น ๆ มากมาย พร้อมทั้งให้ความเห็นว่า การแสดงออกของพลังงานอันเป็นแรงขับเกี่ยวกับความก้าวร้าวนี้ นอกจากจะแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมก้าวร้าวโดยตรงแล้ว การแสดงออกในลักษณะอื่นที่จะทำให้บุคคลได้ใช้พลังงานและแรงขับเคลื่อนนี้ก็สามารถทำให้ลดความตึงเครียดได้เช่นเดียวกัน และความเห็นนี้ตรงกับความคิดของเกิร์ทและมิลล์ (Gerth and Mills. 1953 : 63) ที่ว่า นอกจากพฤติกรรมก้าวร้าวแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกหลายประเภทที่กระทำแล้วอาจสนองความต้องการของบุคคลให้ได้แสดงออก เพื่อให้อนคลายความตึงเครียดอันเกิดจากแรงขับเกี่ยวกับการก้าวร้าว เช่น เล่นกีฬา กรีฑา ชกมวย เล่นฟุตบอล รวมทั้งการไปชมหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้โดยวิธีอื่น

2. การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละอาชีพเป็นอันดับหนึ่ง พิจารณาแยกตามตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เพศ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่า

2.1.1 นักเรียนชายและหญิงมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามสมมติฐานข้อ 2.1 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่า นักเรียนหญิงมีความก้าวร้าวสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยอื่น ๆ เช่น การศึกษาของ เจียร์และคนอื่น ๆ (Goslin. 1969 : 714 citing Sears and others.

1957 : 403) ที่ศึกษาเด็กเล็กและเด็กอนุบาลทั้งชายและหญิง พบว่า ในขณะที่มีความสัมพันธ์กับเด็กวัยเดียวกันนั้นเด็กชายจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง แบนด์รูรา รอส และ รอส (Berkowitz. 1962 : 80 citing Bandura, Ross and Ross. 1961 : 575 - 582) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กเล็กเช่นเดียวกัน โดยเปิดโอกาสให้เข้าคูญใหญ่เล่นตุ๊กตาสองลักษณะ คือ แบบเจียบบั๊กให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อตุ๊กตา ชื่อ โปโบ

พบว่า เด็กทั้งสองเพศเลียนแบบการกระทำที่ก้าวร้าวโดยทางกายแตกต่างกัน เด็กชายเลียนแบบการแสดงความก้าวร้าวทางกายมากกว่าเด็กหญิง แต่การเลียนแบบในการก้าวร้าวโดยทางคำพูดไม่แตกต่างกัน และ ประพันธ์ สุทราวาส (ประพันธ์ สุทราวาส 2520 : 38) ศึกษาเด็กไทย พบว่า เด็กหญิงและเด็กชายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเดียวกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เด็กชายมีแนวโน้มที่จะมีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง ที่ผลการศึกษาดังกล่าวจะเป็นเพราะในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เด็กหญิงได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น มีสิทธิต่าง ๆ และอิสระเสรีเพิ่มขึ้น จึงจะเห็นได้จากการที่หญิงมีโอกาสดูเรียนในระดับสูง ๆ และดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ทัดเทียมกับชายแทบทุกประการ ฉะนั้น หญิงในยุคปัจจุบันจึงมีบทบาททางสังคมไม่น้อยกว่าชาย เป็นผลให้บุคลิกภาพของหญิงในปัจจุบันแตกต่างไปจากหญิงในสมัยก่อน กล่าวคือ หญิงในสมัยนี้กล้าแสดงออกในทางต่าง ๆ ไม่น้อยไปกว่าชาย อีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเพราะเครื่องมือที่ใช้วัดความก้าวร้าวในการศึกษารังนี้มีขอบเขตกว้างขึ้น แทนที่จะวัดเฉพาะพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเปิดเผย และเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่ เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1960 : 190) กล่าวว่า เด็กชายมีมากกว่าเด็กหญิงในขณะที่ยังเยาว์วัยอยู่เท่านั้น เพราะเมื่อโตขึ้นพฤติกรรมเหล่านี้จะค่อย ๆ ลดลงและเปลี่ยนไปแสดงออกโดยวิธีอื่นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยอาศัยผลจากการเรียนรู้ที่ได้รับในวัยต่าง ๆ ที่ผ่านไป เช่นเดียวกับ บัส (Buss. 1961 : 180 - 183) ที่ยืนยันว่า จากการศึกษาเปรียบเทียบความก้าวร้าวของเด็กชายและเด็กหญิงส่วนใหญ่พบว่าเด็กชายก้าวร้าวกว่าเด็กหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความก้าวร้าวที่แสดงออกทางกายมากกว่า และจากการสังเกตเพื่อการศึกษาแล้วยังพบด้วยว่า เด็กที่มีอายุน้อยจะแสดงการตอบสนองด้วยการก้าวร้าวทางกายก่อนคำพูด แล้วจึงค่อยพัฒนาไปเรื่อย ๆ เป็นแบบอื่นตามสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ขณะที่มีอายุเพิ่มขึ้น

แต่ในการศึกษารังนี้ใช้เครื่องมือวัดความก้าวร้าวตามแนวของ บัส และ เคอร์กี (Buss. 1961 : 169 - 170 citing Buss and Durkee. 1957 : 343 - 348) ซึ่งวัดจากลักษณะการแสดงออกโดย การปฏิเสธ (Negativism) การใช้กำลังกาย (Assult) ทางภาษาหรือคำพูด (Verbal) การมีอารมณ์ฉุนเฉียวหรือหงุดหงิด

(Irritability) และการแสดงออกโดยทางอ้อม (Indirect) ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็กที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงอาจเป็นไปได้ว่า ความก้าวร้าวที่แสดงออกในลักษณะเหล่านี้โดยส่วนรวมแล้วเพศหญิงจะมีมากกว่าเพศชาย

2.1.2 นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก คำนวณ วิทยาศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม และเสมียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณา ศิลปะ และดนตรีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2.7 แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของความสนใจในอาชีพแต่ละอาชีพ กลับพบว่านักเรียนชายมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณ ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม และเสมียนมากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนชาย ผลการศึกษารังนี้ต่างจาก สตรอง (Strong, 1954 : 216 - 228) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ การเมือง ทหาร และอาชีพที่มีลักษณะโลดโผนตื่นเต้น ส่วนเพศหญิงสนใจเกี่ยวกับค่านศิลปะ ดนตรี กิจกรรมทางวรรณคดี บัญชี ครู และงานค่านสังคมสงเคราะห์ และจากการศึกษาของ ประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) ที่พบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดเชียงใหม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไก งานนอกสำนักงาน คำนวณ และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนหญิงในโรงเรียนเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมและเสมียนมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เหตุที่เป็นดังนี้อาจจะเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและบทบาทของหญิงดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของทั้งเด็กชายและเด็กหญิงในสมัยปัจจุบันแตกต่างไปจากเด็กในสมัยก่อน ทำให้ความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ของเด็กทั้งหญิงและชายเปลี่ยนแปลงไปด้วย

อีกประการหนึ่งนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารังนี้ เป็นเด็กที่มีอายุไม่ถึง 15 ปีเป็นส่วนใหญ่ เพราะเริ่มเข้าโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็กตามความนิยมของผูปกครองในสมัยปัจจุบัน ฉะนั้น อายุเฉลี่ยของนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยม

ในขณะนี้จึงน้อยลงกว่าเดิมมาก เมื่อพิจารณาตามกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของบุคคลแล้ว จะเห็นว่า เป็นเด็กที่อยู่ในวัยแรกเริ่มที่เพิ่งจะผ่านพ้นระยะแห่งความเพ้อฝัน (Fantasy period) เขามาสู่ขั้นแรกของระยะแห่งการทดลอง (Tentative period) ซึ่งเป็นขั้นแห่งความสนใจ (Interest stage) ช่วงนี้เด็กเริ่มรู้สึกถึงความสนใจอาชีพอย่างใด แต่ความสนใจในอาชีพของเด็กแทบทั้งหมดยังสัมพันธ์โดยตรงกับความปรารถนาของเขาในระยะแห่งความเพ้อฝัน (Ginzberg. 1966 : 48 - 49) จึงอาจเป็นไปได้ว่าความสนใจในอาชีพของเด็กในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจในครั้งนี้ยังเป็นแบบเพ้อฝันโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนและความเหมาะสมในสภาพที่เป็นจริง

2.1.3 นักเรียนชายและหญิงมีความสนใจในอาชีพแต่ละอาชีพเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสมมติฐานข้อ 2.13 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคมไทย อันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านการวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบกับการรับเอาวัฒนธรรมอื่น ๆ เข้ามามาก ทำให้บทบาทของหญิงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หญิงได้รับการยอมรับให้มีสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมชายมากขึ้นทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนในระดับสูง การประกอบอาชีพ และการหางานต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมทางสังคมโดยทั่วไป เป็นผลให้ความคาดหวังของสังคมไทยที่มีต่อบทบาทของเพศหญิงก็เริ่มเปลี่ยนไป ด้วยเหตุนี้บุคลิกภาพของหญิงในปัจจุบันรวมทั้งความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และความสนใจจึงแตกต่างไปจากหญิงในสมัยก่อน จึงทำให้ความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างไปจากชายมากนัก

2.2 ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า

2.2.1 นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความก้าวร้าวแตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะว่าในสังคมไทยนั้น ความรู้สึกในเรื่องชนชั้นมีไม่มากนักเนื่องจากความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม อันเป็นความเข้าใจของคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธโดยทั่วไปว่า ชะตาแห่งชีวิตของแต่ละคนที่เป็นอยู่เป็นผลมาจากกรรมเก่าที่ทำไว้ เชื่อว่าการที่คนเราจะสุขหรือทุกข์เป็นผลสืบเนื่องมาจากกรรมเก่า ซึ่งไม่มีใครสามารถ

คลับแคลหรือเปลี่ยนแปลงได้ เพราะทุกคนย่อมได้รับผลกระทบของตน ความเชื่อมีส่วนร่วมในการลดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องชนชั้น เพราะมักจะโทษกรรมเก่าแทนที่จะโทษระบบสังคม อีกประการหนึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคและเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตยที่มีอยู่ เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพ (Status) ทางสังคม เช่น ลูกชาวนาก็มีความเสมอภาคและเสรีภาพที่จะศึกษาจนจบปริญญาเอกและเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยได้ ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่าอุดมการณ์ของประชาธิปไตย มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคม (Social dynamic) และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change) เป็นอย่างดี เป็นผลให้บุคคลแต่ละชนชั้น มีโอกาสที่จะเปลี่ยนสถานภาพทางสังคมตามความรู้ความสามารถและความปรารถนาของตน ซึ่งทำให้ไม่เกิดความรู้สึกที่ว่าชนชั้นถูกกีดกัน เป็นผลให้ความรู้สึกกดดันเกี่ยวกับเรื่องชนชั้นลดน้อยลงไป (อาณนท อภาภิรม 2517 : 29 - 30) ฉะนั้น ผลการศึกษาจึงปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

2.2.2 นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง กลาง และต่ำ มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ชัดแจ้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องชนชั้นในสังคมไทยไม่สู้จะมีดังกล่าแล้วจึงไม่มีการแบ่งแยกในการสนใจอาชีพของเด็ก อีกอย่างหนึ่งลักษณะสังคมไทยโดยทั่วไปเป็นสังคมเกษตรกรรม คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรและอยู่ในชนบท ชีวิตจึงมีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีรีตอง มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มักจะยึดถือขนบธรรมเนียมและประเพณีเป็นหลัก และไม่คอยยอมรับความคิดใหม่ ๆ ที่ไปขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม คือ ชอบทำสิ่งที่ตนเคยทำหรือบรรพบุรุษเคยทำ การเปลี่ยนแปลงจึงเกิดขึ้นยาก (สุพิศรา สุภาพ 2518 : 20 - 21) คุณลักษณะเหล่านี้เด็กจะได้รับการปลูกฝังมาเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะมาจากสังคมระดับใด จึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ค่านิยม และความคิดของเด็กที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการประกอบอาชีพ ทำให้ไม่แตกต่างกันมากนัก

2.2.3 นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกัน มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสนใจในอาชีพอื่น ๆ เป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ น่าจะเป็นเพราะสาเหตุเช่นเดียวกับที่มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าไม่มีนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูง มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานเป็นอันดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้ มีความเคยชินกับสิ่งแวดล้อมที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย และไม่ต้องทำงานหนัก จึงไม่สนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการทำงานต่างไปจากความเป็นอยู่เดิมของตนโดยสิ้นเชิงเป็นอันดับหนึ่ง

2.3 การอบรมเลี้ยงดู ผลการศึกษาพบว่า

2.3.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อัตตาธิปไตย และประชาธิปไตยมีความก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ตั้งเอาไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน เพราะการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบนั้นมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กไม่เหมือนกัน กล่าวคือ แบบประชาธิปไตยนั้นมีคามารการร่วมกันรับผิดชอบในการเลี้ยงดูบุตรและภาระอื่น ๆ ของครอบครัว การตัดสินใจใด ๆ ในครอบครัวเกิดจากการตกลงเห็นชอบของสมาชิกทุกคน บุตรมีความรู้สึกว่าตนได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมและมีเหตุผล พ่อแม่ให้ความสนใจและยอมรับนับถือความสามารถ และความคิดเห็นของตน ได้ร่วมมือในกิจการทั้งหลาย มีโอกาสหัดคิดริเริ่มและตัดสินใจ ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ ไม่รู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้อื่น ไม่มีอารมณ์โกรธแค้นหรือชิงชังผู้อื่น รู้จักใช้เหตุผลและไม่ก้าวร้าว แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตยหรือเข้มงวดกวดขันนั้น บิดามารดามิ่อ่านหนังสือหาความรู้ทุกอย่าง เป็นผู้ตั้งจุดหมาย และกฎเกณฑ์ทุกประการในครอบครัว โดยบุตรเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและจะถูกลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อทำผิด ครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบนี้สัมพันธ์ภาพระหว่างบิดามารดากับบุตรจะห่างเหิน บุตรจะรู้สึกขาดความอบอุ่นและมั่นคงปลอดภัย ไม่เชื่อมั่นในตนเอง มีความขงคับใจอยู่เสมอและก้าวร้าว ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจหรือปล่อยปละละเลย เด็กจะถูกทอดทิ้งและไม่ได้

รับความสนใจหรือคำแนะนำจากบิดามารดา มีอิสระมากเกินไป รู้สึกว่าถูกเกลียดชัง มักจะมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจคนอื่น และมีความเคียดแค้นอยู่เสมอ ไม่มีโอกาสได้เรียนรู้หรือรับการฝึกฝนต่าง ๆ ขาดระเบียบวินัยและความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดีและมีบุคลิกภาพการก้าวร้าว และชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อเรียกร้องความสนใจ ควญเหตุนี้นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูทั้งสามแบบจึงทำให้เด็กมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ (ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ 2504 : 9) ที่พบว่า เยาวชนที่ประพฤตินิสัยสาเหตุมาจากครอบครัวขาดการเอาใจใส่ ขาดการอบรมในทางที่ดีที่ควร แต่เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น ได้รับความรัก ความเข้าใจ ความยุติธรรม และการยอมรับซึ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จะทำให้เด็กไม่ก้าวร้าว และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ สุทรวาส (ประพันธ์ สุทรวาส 2519 : 38) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบทอทั้ง จะมีความก้าวร้าวมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.2 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อัตตาธิปไตย และประชาธิปไตย มีความสนใจในอาชีพโฆษณาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสนใจในอาชีพประเภทอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่จึงขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า แม้จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันจนทำให้บุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกันออกไปบ้าง แต่อาศัยตามหลักวิชาการและเปรียบเทียบกับประเทศที่เจริญแล้ว เช่น ประเทศในยุโรป อเมริกาหรือญี่ปุ่น จะเห็นว่าคนไทยโดยทั่ว ๆ ไป มีลักษณะเป็นชาวชนบท แม้แต่ในระหว่างกลุ่มชนที่ถือว่าตัวเองเป็นพวกที่เจริญแล้วในเมืองหลวงบางพวก ดังจะเห็นได้จาก ความสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันของคนไทยมักจะเป็นไปตามความรู้สึก (Emotion) และตามประเพณี (Tradition) ไม่ได้เป็นไปตามเหตุผลที่ควรจะเป็น เช่น นิยมการรู้จักกันเป็นส่วนตัวหรือเป็นกันเอง สนใจเรื่องของคนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์แก่ตน มีการแบ่งเป็นพวกเขาพวกเราและขบขันนินทา เอาใจใส่เรื่องส่วนตัวของคนอื่น ทำให้ชีวิตส่วนตัวที่จะทำอะไรไปตามเหตุผลและไม่แคร์ใครของคนไทยมีน้อย เกิดเป็นนิสัยและพฤติกรรมประจำวันที่ไม่แตกต่างกันนัก โกงแกล้งคนอื่นตลิดนินทา ก้าวล่วงถึงการนอกรีต

คนอื่นหรือไม่ มีเกียรติหรือไม่ โก่งหรือไม่ สิ่งเหล่านี้ทำให้เน้นในสิ่งที่ไม่มีความหมาย เน้นใน รูปแบบ (Forms) มากกว่าเนื้อหา (Essence) ที่แท้จริงของชีวิต (ไพฑูรย์ เครือแก้ว 2513 : 174 – 175) ด้วยเหตุนี้ค่านิยมในการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานต่าง ๆ ของคนไทยจึงไม่แตกต่างกัน

อีกอย่างหนึ่ง เมื่อพิจารณาจากถิ่นที่อยู่อาศัยของนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว จะเห็นว่าอยู่ในถิ่นที่ใกล้เคียงกันและสามารถไปมาหาสู่กันได้สะดวกตลอดเวลา การคมนาคมสะดวก และรวดเร็ว มีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ง่าย มีวัฒนธรรมเหมือนกัน การดำเนินชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกันมากนัก มีกิจกรรมของสังคมและบริการต่าง ๆ ร่วมกันหลายอย่าง ฉะนั้นจึงอาจเป็นไปได้ที่ความสนใจของบุคคลในท้องถิ่นเหล่านี้มีส่วนคล้ายคลึงกัน เป็นผลให้ความสนใจในอาชีพของเด็กไม่แตกต่างกันมากนัก

2.3.3 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความสนใจในอาชีพภาษา และวรรณคดี เสมียน เป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน อาชีพอื่นสนใจ เป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนใหญ่ขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจมีสาเหตุทางหนึ่งเกี่ยวกับที่สนใจอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าวมาแล้วในข้อ 2.3.2 ยกเว้นอาชีพเกี่ยวกับภาษา และวรรณคดี เสมียน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในท้องถิ่นที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่และอำเภอเมือง มีคนไทยที่มีเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ประกอบอาชีพค้าขายและธุรกิจต่าง ๆ เป็นกลุ่มที่มีบทบาทในท้องถิ่นพอสมควร ฉะนั้น ความสนใจในอาชีพทั้งสองประเภทเป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนจึงแตกต่างกัน

เป็นที่น่าสังเกตจากการศึกษาในครั้งนี้ว่า ไม่มีนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ปลอยปละละเลยและอิตตาชิปไตย มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบไม่ส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะ เป็นคนมองโลก ในแง่ดีและมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง อยากรู้ อยากเห็น และมีความคิดริเริ่ม อันเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบ อีกว่า ไม่มีนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอิตตาชิปไตยมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับดนตรี และเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบอิตตาชิปไตยนั้น เด็กถูกควบคุม

และนับบังคับมากเกินไปจนไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเอง เด็กจะมีความซอซอใจสูง และจะใช้วิธีปรับตัวโดยวิธีเก็บกด ฉะนั้น เด็กเหล่านี้จึงมักจะมีอาการก้าวร้าวสูงมากเนื่องมาจากความซอซอใจที่ได้รับจากการปฏิบัติของบิดามารดาอยู่เสมอ และไม่มีโอกาสได้แสดงออกเพราะใช้วิธีปรับตัวแบบเก็บกด แต่เมื่อพิจารณาลักษณะของการทำงานในอาชีพเกี่ยวกับคนตรีและเสมียนแล้ว จะเห็นว่าอาชีพทั้งสองประเภทนี้ไม่เอื้ออำนวยให้บุคคลได้แสดงออกถึงพลังงานเกี่ยวกับความก้าวร้าวของตน และจากการศึกษาในครั้งนี้ยังพบด้วยว่านักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงไม่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคนตรีและเสมียน

2.4 ถิ่นที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาพบว่า

2.4.1 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ตั้งเอาไว้ว่า นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน อาจจะมีสาเหตุมาจากสังคมไทยในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และคตินิยม ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดจากภาวะแห่งความเจริญของโลกโดยทั่วไปและผลของการเร่งรัดพัฒนาประเทศ ความเจริญก้าวหน้าในการคมนาคมสื่อสารทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้วัฒนธรรมและคตินิยมใหม่ ๆ เกิดขึ้นและเผยแพร่ออกไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับความเจริญแพร่หลายของการศึกษาซึ่งมีมากขึ้นตามลำดับ และการที่ประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูง เนื่องจากความเจริญทางการแพทย์และอนามัย ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงในอัตราที่ทวีคูณ ก่อให้เกิดปัญหามากมายหลายประการ คนจึงเกิดความไม่พึงพอใจในสภาพที่เป็นอยู่จริงและมีการดิ้นรนเพื่อเสาะหาให้เป็นไปตามที่ใฝ่ฝันทะยานอยากของตนมากที่สุด ซึ่งจะทำให้ชัดเจนในบรรดาสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมทั้งสังคมชนบทและสังคมเมือง สังคมชนบทนั้นแตกต่างกับสังคมในเมือง จึงทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทางสังคมสูงขึ้น เนื่องจากคนในชนบทไม่พึงพอใจในวิถีความเป็นอยู่ของตน มีความทะยานอยากที่จะมีวิถีความเป็นอยู่สะดวกสบายและเจริญรุ่งเรืองเหมือนคนในเมือง ในขณะที่คนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพทางการเกษตร มีจำนวนคนเพิ่มมากขึ้นขณะที่ที่ดินอยู่จำกัด ความสะดวกในการประกอบอาชีพน้อยลง แต่การคมนาคมสะดวกทำให้ติดต่อกับโลกภายนอกมากขึ้น คนเหล่านี้จึงถูกกระตุ้นให้อยากอยู่ในเมืองและเป็นสาเหตุให้คนพากันอพยพมาอยู่ในเมืองมากขึ้น และเกิดปัญหาในเมืองตามมาอีกมากมายเมื่อมีคนมาอยู่

รวมกันอย่างแออัดยัดเยียด เช่น ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาค่านอนาภัยและสุขภาพ ปัญหาโสเภณี เกิดแหล่งเสื่อมโทรม และปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น (พลเอกเนตร เชมะโยธิน 2513 : 1 - 2) เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าทั้งสังคมชนบทและในเมือง ต่างก็ประสบปัญหาที่จะต้องต่อสู้กันร้นไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน และมีแนวโน้มที่ประสบกับความกดดันจนเกิดความเครียดและต้องพยายามหาทางปลดปล่อยทั้งสองฝ่าย

2.4.2 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทที่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนใจอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานและบริการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองสนใจอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและเสมียนมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ในชนบท แต่นักเรียนที่อาศัยอยู่ในชนบทสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงานและบริการสังคมมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมือง ส่วนอาชีพประเภทอื่น ๆ มีความสนใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อ 2.11 และคล้ายกับผลการศึกษาของ คอลลาโซ (Collazo. 1967 : 1534 - 1535) เกี่ยวกับการวางแผนอาชีพของเด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริกันพบว่า นักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมืองซึ่งบิดามารดาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการมักเลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทซึ่งบิดามารดามีอาชีพทำนา เป็นกรรมกรรับจ้างหรือรับจ้างทำงานหนักมักจะเลือกอาชีพในระดับต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเลือกอาชีพของเด็กจะมีแนวโน้มไปตามลักษณะการประกอบอาชีพของบิดามารดา และสิ่งแวดล้อมทางอาชีพที่อยู่ใกล้ชิดตัวเด็กมากที่สุด และเป็นผลให้เด็กได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน การศึกษาของ เมอร์ดอค (Murdoch. 1964 : 2351) ที่พบว่า นอกจากความสนใจและความสามารถของตนเองแล้ว ประสบการณ์ต่าง ๆ ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้เด็กตัดสินใจเลือกอาชีพได้คือ ซึ่งแสดงว่าสิ่งแวดล้อมทางอาชีพที่เด็กพบเห็นอยู่เป็นประจำก็มีอิทธิพลต่อความสนใจและการตัดสินใจเลือกอาชีพของเด็ก

2.4.3 นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบทที่มีความสนใจในอาชีพแต่ละอาชีพเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะเป็นเพราะว่าในปัจจุบันนี้มีโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งขึ้นมากมายทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล

โดยเฉพาะในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคใต้ นั้นจะมีทั้งโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนรัฐบาลที่เปิดสอนในระดับมัธยมอยู่ทั่วไปตามอำเภอและตำบลต่าง ๆ ทั้งนี้ เด็กที่มาเรียนในโรงเรียนวนรารีเฉลิม โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชู และโรงเรียนหาคีใหญ่วิทยาลัย ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในตำบลที่ไม่ไกลจากที่ตั้งของโรงเรียนนัก การคมนาคมและการสื่อสารต่าง ๆ ติดต่อกันได้สะดวกและรวดเร็ว ประชาชนในตำบลเหล่านี้ ก็มีการไปมาหาสู่กันอยู่ตลอดเวลา อิทธิพลของสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็สามารถไปถึงได้พอ ๆ กัน ฉะนั้น ความสนใจของบุคคลในแหล่งดังกล่าวจึงไม่แตกต่างกัน

2.5 ขนาดของครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มาจากรอบครัวขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก

2.5.1 มีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5.2 มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5.3 มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่สนใจอาชีพประเภทอื่นเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ขนาดของครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ไม่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว ความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ และความสนใจในอาชีพแต่ละประเภท เป็นอันดับหนึ่งมากนัก ยกเว้นความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่ง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าลักษณะครอบครัวไทยแตกต่างไปจากรอบครัวในสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะครอบครัวในสังคมของชาวตะวันตกและชาวอเมริกัน กล่าวคือ ครอบครัวไทยจะมีลักษณะ เคนในด้านการเข้มข้นในเรื่องความสัมพันธ์ทางสายโลหิต บิดามารดาและบุตรหลาน ตลอดจนญาติพี่น้องมีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น จะมีการติดต่อยิ้มเยิ้มและพึ่งพาอาศัยกัน อยู่เสมอ ปรากฏอยู่เนื่อง ๆ ที่บุตรหลานโตเป็นหนุ่มเป็นสาวหรือแต่งงานมีครอบครัวแล้วก็ยังติดพ่อแม่อยู่และไม่ยอมจากพ่อแม่ไปอยู่ไกล ๆ โดยเฉพาะแม่จะมีความผูกพันกับลูกมากกว่าบุคคลอื่น ลูกจะตกทุกข์ได้ยากเพียงใดแม่จะติดตามเอาใจใส่ช่วยเหลือ จนบางครั้งมีสภาพเหมือน "เลี้ยงลูกไม่รู้จักโต" (อานนท์ อาภาภิรม 2517 : 13) อีกประการหนึ่งตาม

ความเห็นของ ไพฑูรย์ เกื้อแก้ว (ไพฑูรย์ เกื้อแก้ว 2513 : 194) ในครอบครัวไทย โดยทั่วไป เด็กจะเป็นจุดรวมความสนใจของครอบครัว ทุกคนต้องการให้เด็กได้รับความสะดวกสบายและปลอดภัย และสามารถเลี้ยงตัวเองได้เมื่อเติบโตขึ้น จึงมักจะยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อให้เด็กทุกคนมีความสุข ยิ่งบิดามารดาควยแล้วจะมีการวางแผนอนาคตสำหรับบุตร โดยพยายามส่งเสริมให้เด็กศึกษาเล่าเรียนในชั้นสูง ๆ เป็นการเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต และมีการสะสมทรัพย์สินไว้ให้ บิดามารดาในครอบครัวไทยมักจะทุ่มเทความรักให้แก่ลูก คอยเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา จนบางครั้งเกิดผลเสีย คือ เลี้ยงไม่รู้จักโต และเอาตัวไม่รอดเมื่อขาดคนดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือ การที่คนไทยขาดความรับผิดชอบเท่าที่ควรและไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็อาจจะมาจากสาเหตุนี้

ฉะนั้น ในครอบครัวไทย โดยเฉพาะในสังคมที่ห่างไกลไปจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งยังรับเอาวัฒนธรรมอื่นเข้ามาไม่มากนัก ชีวิตความเป็นอยู่ยังเป็นแบบชนบทเสียส่วนใหญ่ เด็กไม่ว่าจะมาจากครอบครัวใหญ่หรือเล็กจึงได้รับความรักความอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีที่เกือบจะพอ ๆ กัน บุคลิกภาพของเด็กจึงมีลักษณะเด่นไม่แตกต่างกันนัก แต่ผลจากการศึกษารุ่นนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีเด็กจากครอบครัวขนาดเล็กสนใจในอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมเป็นอันดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่าในครอบครัวขนาดเล็กซึ่งมีบุตรไม่เกินสองคนนั้น เด็กเป็นฝ่ายได้รับการเอาใจใส่ดูแลให้ได้รับความสุขและความสะดวกสบายจากผู้ใหญ่มากเกินไป แต่เด็กเองไม่เคยรับภาระให้ช่วยเหลือผู้อื่นเหมือนเด็กในครอบครัวขนาดใหญ่ที่มีพี่น้องหลายคน เด็กไม่มีโอกาสฝึกให้เป็น "ผู้ให้" นอกจากการเป็น "ผู้รับ" หรือการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวิธีการใด ๆ เด็กจึงไม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมซึ่งเป็นอาชีพที่ตนจะต้องเป็นฝ่ายเสียสละเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสุขเป็นอันดับหนึ่ง

2.6 สายวิชาที่เลือกเรียน

2.6.1 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพมีความก้าวร้าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้างส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเลือกเรียนสายวิชาใด ต่างก็มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนจึงไม่เกิดความข้องคับใจเพิ่มขึ้น อีกประการหนึ่งหลักสูตรประเภทนี้ได้รับการยอมรับว่าได้ผลดีกว่าหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2503 หลังจากได้ทดลองใช้ใน

โรงเรียนมัธยมแบบประสมแล้ว จากผลการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยมแบบประสมในสถานอาชีวศึกษาระดับภาคของ นางลักขณ์ วรินทร์เวช (นางลักขณ์ วรินทร์เวช 2517 : 74) พบว่า ผลการเรียนรู้วิชาสามัญของนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยมแบบประสมและนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยมที่ใช้หลักสูตร พ.ศ. 2503 ไม่แตกต่างกัน แต่ผลการเรียนวิชาชีพนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีแนวโน้มว่าเรียนไ้ดีกว่าและยังมีทัศนคติต่ออาชีพดีกว่า ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ กิตติมา ศตะนาวิน (กิตติมา ศตะนาวิน 2517 : 68) ที่ศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาในส่วนกลาง นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพจึงไม่รู้สึกเป็นปมค้อยเหมือนสมัยก่อน ๆ และประการสำคัญอาจจะเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรกว้างนั้น ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองมากขึ้น แทนที่จะเรียนแต่ทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่อย่างที่หลักสูตรเก่าเคยเป็น ฉะนั้น ไม่ว่านักเรียนจะเลือกเรียนสายสามัญหรือสายอาชีพ นักเรียนจะมีโอกาสใช้พลังงานที่ตนเองมีอยู่ไปในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดอยู่แล้ว

2.6.2 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพที่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การโฆษณา และเสมียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ แต่นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับคำนวณ การโฆษณา และเสมียนมากกว่า ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีความสนใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถเลือกสายวิชาที่เรียนได้เหมาะสมกับความสนใจในอาชีพของตนพอสมควร ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะนักเรียนได้รับบริการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพจากโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถจัดโปรแกรมการเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพของตน อีกประการหนึ่งอาจจะ เป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้อาศัยอยู่ในท้องถิ่นที่มีความเจริญกว่าส่วนอื่นของจังหวัดจนสามารถหาข้อมูลทุกประเภทสามารถเข้าไปถึงนักเรียนและบุคลากรจึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมตัวสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพตามความสนใจของเด็ก

2.6.3 นักเรียนที่เลือกเรียนสายสามัญและสายอาชีพที่มีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพไม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งเลย ส่วนอาชีพอื่น ๆ มีความสนใจเป็นอันดับหนึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่านักเรียนสามารถเลือกสาขาวิชาที่เรียนได้ตรงกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนดังกล่าวแล้วในข้อ 2.6.3 และนักเรียนเข้าใจถึงการเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามความสนใจของตนพอสมควร จึงจะเห็นได้จากการที่ไม่มีนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพสนใจอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่งเลย

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ได้พบว่า ความก้าวร้าวเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพที่เป็นสาระอยู่หลายประการ ฉะนั้น การให้บริการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน ควรจะได้มีการทดสอบความก้าวร้าวของเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาให้คำปรึกษาค่าย เช่น อาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก ภาษาและวรรณคดี วิทยาศาสตร์ และคำนวณเหมาะแก่นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง ส่วนอาชีพเกี่ยวกับดนตรีเหมาะแก่นักเรียนที่มีความก้าวร้าวต่ำ

2. การศึกษาครั้งนี้ได้ควบคุมตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สหสัมพันธ์แบบควบคุม (Partial correlation) พบว่า ความก้าวร้าวส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพต่าง ๆ เช่น ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว และสาขาวิชาที่เลือกเรียนไม่มีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพ ฉะนั้น เพียงทราบระดับของความก้าวร้าวเพียงอย่างเดียวก็อาจเป็นประโยชน์ต่อการให้คำปรึกษาทางอาชีพได้ เช่น ในการแนะแนวทางอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก และดนตรี เป็นต้น

3. การศึกษาพบว่า บางตัวแปรมีอิทธิพลต่ออาชีพบ้างเล็กน้อย เช่น ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่ออาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี ขนาดของครอบครัว และสาขาวิชาที่เลือกเรียนต่ออาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดู ถิ่นที่อยู่อาศัย และขนาดของครอบครัวต่ออาชีพเกี่ยวกับคำนวณ ฉะนั้นในการให้คำปรึกษาหรือแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน ควรจะคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย

4. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน ฉะนั้น ในการแนะแนวอาชีพและจัดกิจกรรมอื่น ๆ ให้แก่นักเรียน ควรจะพิจารณาว่าจัดอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสนใจของนักเรียนในแต่ละเพศ

5. ในการศึกษาครั้งนี้แม้จะพบว่า การอบรมเลี้ยงดูไม่มีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพของเด็กโดยตรง แต่การพบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีความก้าวร้าวแตกต่างกัน และความก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กับอาชีพบางประเภท เช่น งานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก และดนตรี ฉะนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ก็พอจะเป็นแนวทางให้ทราบว่า ควรจะเลือกใช้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใด เมื่อต้องการให้มีบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพไปในแบบใดแบบหนึ่ง

6. ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า บางตัวแปรไม่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าวและความสนใจในอาชีพของนักเรียน เช่น จานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ถิ่นที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัว เป็นต้น ซึ่งต่างไปจากผลการศึกษาของต่างประเทศที่มีลักษณะสังคมและวัฒนธรรมต่างกัน ควรจะมีการศึกษาค้นคว้าเรื่องเหล่านี้ซ้ำอีกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อนำผลมายืนยันกับผลการศึกษาในครั้งนี้ และให้ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรจะทำการศึกษารื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ อีกหลายครั้ง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับแต่ละครั้งมาเปรียบเทียบับผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

2. ควรจะแยกศึกษาเรื่องนี้เป็นหน่วยย่อย โดยศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งลงไปในแต่ละเรื่อง แต่ให้อยู่ในขอบข่ายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้หรือใกล้เคียงกัน เพื่อจะนำผลการศึกษามาสนับสนุนผลการศึกษาค้นคว้านี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรจะศึกษาเรื่องนี้จากตัวแปรอื่นเพิ่มขึ้น เช่น ระยะเวลา การศึกษา ฯลฯ ตามสภาพการณ์ที่เหมาะสมและความสามารถที่จะทำได้

4. ถ้าสามารถทำได้ผู้ศึกษาควรจะไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและควรมีเวลาพบปะนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างก่อนพอสมควร เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกัน และนักเรียนรู้สึกไว้วางใจ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ศศะนาวิน การติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยม
แบบประสมในสถานอาชีวศึกษาส่วนกลาง ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 82 หน้า อักส่าเนา
- คมเพชร จัตรสุภกุล บริการสนเทศ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 232 หน้า อักส่าเนา
- จักรกฤษณ์ นรินดีคงการ, ร.ต. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเทววงศ์
วชิราลงกรณ์กับกระทรวงมหาดไทย ปรินฎานิพนธ์ ร.ป.ม. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2506, 604 หน้า อักส่าเนา
- จันทนา สุวัจน์ "สุขภาพจิตกับสังคมปัจจุบันและอาชญากรรมวัยรุ่น" จิตวิทยาคลินิก
8(1) : 1 - 11 เมษายน 2520
- จิตรอารี เนตรหิน การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3
โรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาควิชาการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2513 ปรินฎานิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 102 หน้า อักส่าเนา
- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 130 หน้า
- ณรงค์ศักดิ์ คิโดสกา การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ
ในการเลือกอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยม
แบบประสมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ จังหวัดสกลนคร ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 107 หน้า อักส่าเนา
- นงลักษณ์ วรินทร์เวช การติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนมัธยม
แบบประสมในสถานอาชีวศึกษาส่วนภูมิภาค ปรินฎานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 93 หน้า อักส่าเนา
- เนตร เขมะโยธิน, พลเอก "สภาพสังคมไทยในสมัยปัจจุบันกับสมัยก่อนในแง่สังคมวิทยา"
ใน รายงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องสังคมวิทยาและมนุษยวิทยากับสถานการณ์ทางสังคมไทย
ปัจจุบัน หน้า 1 - 6 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2513

- ประจวบ ประภาวงศ์ การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ
ในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับ
โรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่ ปริณูพานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการ
 ศึกษา ประสานมิตร 2516, 107 หน้า อักสาเนา
- ประนต์ เล็กสวัสดิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึงผู้อื่น พฤติกรรม
ด้านความเป็นผู้นำ และความรู้สึกับนิชอบ ปริณูพานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการ
 ศึกษา ประสานมิตร 2517, 117 หน้า อักสาเนา
- ประพันธ์ สุทธาวาส ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู ปริณูพานิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 56 หน้า อักสาเนา
- พรรณราย นิเมชนทศ ความมีนัยสำคัญของบุคลิกภาพในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา ปริณูพานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 76 หน้า อักสาเนา
- เพ็งใจ พึ่งพระเกียรติ การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมปลาย
วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2500, 63 หน้า
 อักสาเนา
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว ลักษณะสังคมไทย โรงพิมพ์เลียงเชียงจงเจริญ 2513,
 456 หน้า
- มัญจรี บุณนาค การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประติของบิดามารคากับบุคลิกภาพของเด็ก
ในพระนครและต่างจังหวัด วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย 2514, 111 หน้า อักสาเนา
- มานะ วีระไพบลย์ เยาวชนเปิดใจ โรงพิมพ์การพิมพ์ไชยวัฒน์ 2514, 58 หน้า
- บุพพณี สุขสมิต คานิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร
ธนบุรี วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 71 หน้า
 อักสาเนา
- ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความต้องการพื้นฐาน
ทางจิตใจ และปฏิกิริยาของเยาวชนไทยและญี่ปุ่น วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 2504, 72 หน้า อักสาเนา

วิรัช วิเชียรโชติ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสารจิตวิทยา

หน้า 33 - 44 2513

สภาพนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, สำนักงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2

พ.ศ. 2510 - 2514 2510, 344 หน้า

สมพงษ์ ตีรพัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่อมั่นในตนเอง และ
ความรู้สึกรับผิดชอบ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2517, 58 หน้า อักสำเนา

สมาน กำเนิด การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 64 หน้า อักสำเนา

สวัสดิ์ ปทุมราช และคนอื่น ๆ คู่มือแบบสอบ แบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ ฉบับ

พ.ศ. 2519 แผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519,

99 หน้า อักสำเนา

สวัสดิ์ เรืองฉาย "แบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ" วารสารแนะแนว 9(40) :

16 - 21 สิงหาคม - กันยายน 2518

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ การพัฒนาคุณภาพของประชากรไทย ฉบับพิมพ์ 2514, 227 หน้า

สุพัทธา สุภาพ สังคมวัฒนธรรมไทย คานิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี

ไทยวัฒนาพานิช 2518, 182 หน้า

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา, คุณหญิง และคนอื่น ๆ พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียน

อาชีพศึกษา 2520, 31 หน้า อักสำเนา

หวัน ประพาน การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการในการ
เลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียน

มัธยมสายสามัญ จังหวัดสงขลา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ประสานมิตร

2516, 94 หน้า อักสำเนา

อนันต์ ศรีโสภา สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 396 หน้า

หลักการวิจัยเบื้องต้น เล่ม 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2520, 176 หน้า อักสำเนา

อรรถัย ชื่นมนุญย์ จิตวิทยาเกี่ยวกับโรคจิต โรคประสาทและความผิดปกติทางเพศ

กรุงเทพมหานคร 2518, 204 หน้า

อานนท์ อากาภิรม ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมไทย ไทยวัฒนาพานิช 2517,

150 หน้า

อำไพ จิตต์วณิช การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ

ในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม

กับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร ปริญญาพันธ์ กศ.ม. วิทยาลัย

วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 91 หน้า อัครสำเนา

Baruch, Dorothy Walter. New Ways in Discipline. New York, McGraw-Hill Book Company, Inc., 1949. 280 p.

Berkowitz, Leonard. Advances in Experimental Social Psychology. New York, Academic Press, 1970. 392 p.

_____. Aggression : A Social Psychological Analysis. New York, McGraw-Hill Book Company, 1962. 361 p.

Buss, A.H. The Psychology of Aggression. New York, John Wiley and Son Inc., 1961. 307 p.

Clausen, John A. "Family Structure, Socialization and Personality," in Review of Child Development Research. p. 1 - 46, Volume 2, ed. by Martin L. Hoffman and Lois Wladis Hoffman, New York, Russell Sage Foundation, 1966.

Collazo, Jenaro. "Occupational Plan of Puerto Rican Youth," Dissertation Abstracts. 2814 : 1534 - 1535, October, 1967.

Coville, Walter J., Timothy W. Costelle and Fabial L. Ronke. Abnormal Psychology. New York, Barmes & Noble, Inc., 1960. 298 p.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed., New York, Harper & Row, Publishers, Inc., 1970. 752 p.

Dollard, John. Social Learning and Imitation. New Haven, Yale University Press, 1961. 341 p.

Edwards, Allen. Experimental Design in Psychological Research. New York, Rineheart and Company, Inc., 1968. 466 p.

- Ezell, Lonnie B. and Henry H. Tate. "High School Students Look to Future," The Journal of Educational Research. 49 : 217 - 222, November, 1955.
- Feshbach, S. "The Catharsis Hypothesis and Some Consequences of Interaction with Aggressive and Neutral Play Object," Journal of Personality and Social Psychology. 24 : 449 - 462, 1956.
- Freud, Sigmund. An Outline of Psychoanalysis. New York, W.W. Norton and Co., 1937. 127 p.
- Galler, E.H. "Influence of Social Class on Children's Choice of Occupation," Elementary School Journal. 51 : 439 - 445, 1951.
- Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education. Bombay, Vakins, Feffer and Simons Privated Ltd., 1967. 491 p.
- Gerth, Hans and C. Wright Mills. Character and Social Structure. New York, Harcourt, Brace & World, Inc., 1953. 490 p.
- Ginzberg, Eli. The Development of Human Resources. New York, McGraw-Hill, Inc., 1966. 299 p.
- Goslin, David A. Handbook of Socialization Theory and Research. Chicago, Rand Monally College Publishing Company, 1969. 1182 p.
- Holland, John L. The Psychology of Vocational Choice. Blaisdell Publishing Company, 1966. 132 p.
- Hurlock, E.B. Child Development. 4th ed., New York, McGraw-Hill, 1956. 776 p.
- Jersild, Arthur T. Child Psychology. Englewood Cliffs, Prentice-Hall, Inc., 1960. 506 p.
- Kagan, Jerome. "Acquisition and Significance of Sex Typing and Sex Role Identity," in Review of Child Development Research. p. 137 - 163, Volume 1, ed. by Martin L. Hoffman and Lois Wladis Hoffman, New York, Russell Sage Foundation, 1964.
- Kaufman, Harry. Aggression and Altruism. New York, Holt, Rineheart and Winston, Inc., 1970. 165 p.
- Lasswell, H.D. Psychopathology and Politics. Chicago, University of Chicago Press, 1930. 231 p.

- Monroe, Walter S., editor. Encyclopedia of Educational Research. Revised Edition, New York, The Macmillan Co., 1952. 1520 p.
- Murdoch, Joseph Mclean. "An Investigation of the Factor Influencing the Occupational Choice of Selected College Students," Dissertation Abstracts. 25(4) : 2351, October, 1964.
- Mussen, Paul H. The Psychological Development of the Child. 2nd ed., Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1973. 115 p.
- _____. The Psychological Development of the Child. Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1973. 109 p.
- Ross, A.O., H.M. Lacy and D.A. Parton. "The Development of a Behavior Checklist for Boys," Child Development. 36 : 1013 - 1027, 1965.
- Storr, Anthony. Human Aggression. Harmonds Worth, Middle Sex, Penguin Books Ltd., 1968. 127 p.
- Strong, Edward K. Vocational Interest of Men and Women. Stanford, Stanford University Press, 1954. 746 p.
- Valdes, Trivitas M. "Parental Attitude and Their Effects on Exceptional Children," Saint Louis University Research Journal. Vol.1(4) : 631 - 642, December, 1970.
- Wilson, W. Cody. "Value Differences between Public and Private School Graduates," Journal of Educational Psychology. 5(50) : 213 - 218, October, 1959.

ภาคผนวก

,

ภาคผนวก ก.

ค่าสถิติต่าง ๆ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความก้าวร้าว

$$\text{จากสูตร} \quad \alpha_k = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\text{Sum } S^2 X_1}{S^2 X_t} \right)$$

$$k = 40$$

$$\text{Sum } S^2 X_1 = 74.19343$$

$$S^2 X_t = 1163.4729$$

$$\alpha_k = \frac{40}{40-1} \left(1 - \frac{74.19343}{1163.4729} \right)$$

$$= \frac{40}{39} \left(\frac{1163.4729 - 74.1934}{1163.4729} \right)$$

$$= 1.02564 \left(\frac{1089.2795}{1163.4729} \right)$$

$$= 1.02564 \times 0.9363867$$

$$\therefore \alpha_k = 0.9603959$$

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความก้าวร้าว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	4.3274	18.	3.3362	35.	7.9880
2.	4.9058	19.	3.0193	36.	5.0141
3.	2.9735	20.	4.3726	37.	3.4800
4.	4.0596	21.	5.0108	38.	4.3899
5.	3.3565	22.	5.7953	39.	3.9292
6.	4.0105	23.	6.7298	40.	3.9420
7.	3.9066	24.	6.9032	41.	4.3872
8.	5.6823	25.	4.4281	42.	7.5568
9.	5.7043	26.	5.0910	43.	3.3166
10.	2.6281	27.	6.5026	44.	4.4972
11.	3.5998	28.	5.7721	45.	6.4653
12.	4.2288	29.	4.3470	46.	3.7654
13.	5.6749	30.	4.3912	47.	4.6234
14.	3.3592	31.	5.3656	48.	4.4765
15.	7.5993	32.	4.0997	49.	3.8571
16.	4.2697	33.	3.9971	50.	3.7173
17.	4.0785	34.	4.5239		

ค่าคะแนนที่ (T-score) ของคะแนนความก้าวร้าว

คะแนนดิบ	คะแนนที่	คะแนนดิบ	คะแนนที่	คะแนนดิบ	คะแนนที่	คะแนนดิบ	คะแนนที่
190	81	104	59	63	47	19	31
174	76	103	59	62	47	18	30
167	74	102	59	61	46	17	29
156	72	101	59	60	46	16	28
151	71	100	58	59	45	15	27
148	70	99	58	58	45	14	26
147	70	98	58	57	45	13	25
146	69	97	57	56	45	12	23
145	69	96	57	55	44	10	20
141	68	95	57	54	44		
140	68	94	57	53	44		
139	68	93	57	52	44		
138	67	92	56	51	44		
137	67	91	56	50	43		
136	67	90	56	49	43		
135	67	89	55	48	42		
134	66	88	55	47	42		
133	66	87	54	46	42		
132	65	86	54	45	41		
131	65	85	54	44	41		
130	65	84	54	43	40		
129	65	83	53	42	40		
127	64	82	53	41	40		
126	64	81	53	40	40		
125	64	80	52	39	40		
123	63	79	52	38	39		
121	63	78	52	37	39		
119	62	77	52	36	39		
118	62	76	51	35	38		
117	62	75	51	34	38		
116	62	74	51	33	37		
115	61	73	50	32	37		
114	61	72	50	31	36		
113	61	71	50	30	36		
111	61	70	49	29	35		
110	61	69	49	28	35		
109	61	68	49	27	35		
108	60	67	48	25	34		
107	60	66	48	24	34		
106	60	65	48	23	33		
105	59	64	47	22	32		

ค่าคะแนนที่ (T-score) ของคะแนนความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชาย

คะแนนดิบ	งานนอกสำนักงาน	เครื่องยนตกลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและวรรณคดี	ดนตรี	บริการสังคม	เขียน
89										84
88										82
87										81
86										79
85										78
84										78
83										78
82										78
81										77
80										76
79	84									76
78	81									75
77	79									74
76	76									73
75	74									72
74	73									71
73	72									71
72	71								84	70
71	70								81	69
70	69								79	68
69	68				81				78	67
68	67				80				77	66
67	66				79				76	65
66	65			84	78				76	64
65	64	81		78	78				75	64
64	63	78		75	77				74	63
63	63	76		73	77				73	63
62	62	73		71	76				72	62
61	61	71		71	74				72	61
60	60	70		70	74				72	60
59	59	68		69	73				71	59
58	58	67		68	72				69	58
57	57	66		67	71				68	57
56	56	65		66	70				68	56
55	55	64		65	69				67	55
54	55	64		63	68				67	54
53	54	63		62	67				66	53
52	53	62		61	67	81			65	52
51	53	61		61	66	77			64	51
50	52	60		60	65	75			63	50

ค่าคะแนนที่ (ต่อ)

คะแนนดิบ	งานนอกสำนักงาน	เครื่องยดกลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและวรรณคดี	ดนตรี	บริการสังคม	เฉลี่ย
49	51	59	84	58	64	74			62	49
48	51	59	82	58	64	72			62	48
47	50	58	80	57	62	71			60	47
46	50	57	78	56	61	70			59	46
45	49	56	76	55	60	68			58	45
44	48	55	76	55	58	68			57	44
43	47	54	76	54	57	67			56	43
42	46	53	75	53	56	66			55	42
41	45	52	74	52	55	65	84		54	41
40	45	51	72	51	54	64	83		52	39
39	44	50	71	50	53	64	81		51	38
38	43	49	69	49	52	63	80		50	37
37	42	48	68	48	50	62	79		49	36
36	40	47	66	47	49	61	77		47	35
35	39	46	65	46	48	61	76		46	35
34	38	45	65	45	47	60	75		45	34
33	36	44	62	44	45	59	73		43	33
32	36	43	61	43	44	58	72		42	32
31	35	41	59	42	43	57	71		41	31
30	34	40	58	41	42	56	70	74	40	30
29	33	39	56	40	40	55	69	70	39	29
28	32	38	54	39	39	54	68	67	38	28
27	31	36	53	37	38	53	66	65	37	27
26	31	35	51	36	36	51	65	63	35	25
25	30	34	50	35	35	50	63	61	34	24
24	29	32	48	34	24	49	62	60	33	22
23	28	31	46	33	32	47	61	59	32	20
22	27	30	45	32	31	46	59	57	31	18
21	25	28	43	31	30	45	57	56	30	16
20	24	27	41	30	29	43	56	55	29	
19	23	27	40	29	27	41	54	53	28	
18	22	26	38	27	26	40	52	52	26	
17	21	24	37	27	25	39	50	51	25	
16	20	22	35	25	23	37	48	49	24	
15	18	19	34	24	22	36	46	48	24	
14		19	32	23	22	35	44	46	24	
13		18	31	23	21	34	42	45	23	
12		18	30	21	21	33	41	43	22	
11		17	28	21	18	31	39	42	22	
10		17	26	16		30	37	40	22	

ค าคะแนนที่ (ต่อ)

ค่าคะแนน (T-score) ของคะแนนความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนหญิง

คะแนนดิบ	งานนอกสำนักงาน	เครื่องนุ่งห่ม	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและวรรณคดี	ดนตรี	บริการสังคม	เสริม
90										84
89										82
88										80
87										78
86										76
85										75
84										73
83										72
82										72
81										71
80										70
79	84									69
78	84									68
77	82									67
76	81									66
75	80								84	65
74	79								81	64
73	77								81	63
72	75								80	62
71	74								78	62
70	73								77	61
69	72								73	60
68	72								73	59
67	71								72	59
66	71			83	83				71	58
65	70			80	82				70	57
64	69			78	81				69	56
63	68			77	81				68	55
62	67			75	80				67	55
61	66			74	79				66	53
60	66			73	78				65	53
59	65	84		72	77				64	52
58	64	82		71	77				63	51
57	63	80		69	75				62	50
56	62	79		68	74				61	50
55	61	79		67	73				60	49
54	60	78		66	73				59	48
53	59	77		65	72				58	47
52	59	76		64	70				58	46
51	58	76	84	64	69				56	45

ค่าคะแนนที่ (ต่อ)

คะแนนดิบ	งานเอกสารสำนักงาน	เครื่องย่นทาลไก	คำนวณ	วิทยาศาสตร์	การโฆษณา	ศิลปะ	ภาษาและวรรณคดี	ดนตรี	บริการสังคม	เฉลี่ย
50	57	75	79	63	68	80	.		55	45
49	56	74	78	62	66	77			54	44
48	55	74	77	61	65	75			53	43
47	54	73	76	60	64	73			52	42
46	53	73	75	60	62	71			51	41
45	52	72	74	59	61	70			51	40
44	51	72	72	58	60	70			49	39
43	50	71	72	58	59	69			48	38
42	49	70	70	57	57	68			47	37
41	48	68	70	56	56	68			46	36
40	47	68	69	55	55	67			45	34
39	46	67	67	54	54	65			44	33
38	45	65	66	53	52	64	82		42	32
37	44	64	65	53	51	63	80		41	30
36	43	63	64	52	50	62	76		40	30
35	42	62	63	51	48	61	75		39	29
34	41	61	61	50	47	60	73		37	28
33	40	59	60	49	45	59	72		36	27
32	39	58	59	48	44	58	70		35	26
31	38	57	57	47	43	57	69		34	26
30	37	55	55	45	42	56	68	75	33	25
29	35	54	54	44	41	55	66	71	32	24
28	34	52	53	43	40	53	65	68	30	22
27	33	51	51	42	39	52	64	66	29	21
26	32	49	50	41	38	51	62	64	28	20
25	31	48	48	40	36	49	61	63	27	20
24	30	46	47	39	35	48	59	61	26	18
23	29	45	45	38	34	47	57	59	25	17
22	28	43	44	36	33	45	55	58	25	
21	27	42	42	35	32	44	54	57	24	
20	26	41	40	34	30	42	52	55	23	
19	25	40	39	32	28	41	51	54	22	
18	24	38	37	31	27	40	49	52	22	
17	24	37	36	30	26	38	47	51	22	
16	23	36	34	29	24	37	45	50	22	
15	22	34	33	28	23	35	42	48	22	
14	20	33	32	27	21	34	41	47	21	
13		31	30	26	19	33	39	45	20	
12		30	29	24	17	32	37	43	20	
11		28	28	20		31	35	41	18	

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบสำรวจ

นักเรียนที่รัก

แบบสอบถามนี้ต้องการถามข้อเท็จจริงบางอย่างเกี่ยวกับตัวท่าน เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย ฉะนั้น จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ขอให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อท่านแต่ประการใด เพราะไม่มีการเขียนชื่อของท่านลงในกระดาษคำตอบ และกระดาษคำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ แบบสอบถามทั้งหมดมีสี่ตอน โปรดตรวจสอบให้ถูกต้องก่อนลงมือทำ และส่งคืนทั้งหมดหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงใน
ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านดังตัวอย่าง

(0) อายุของบิดา

☐ ต่ำกว่า 35 ปี

☒ 36 – 45 ปี

☐ 46 – 55 ปี

☐ 56 ปีขึ้นไป

1. เพศของนักเรียน ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อาชีพของผู้อุปการ (ถือเอาบิดาหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นหลัก)

2.1 ข้าราชการ

☐ ข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าระดับชั้นตรีหรือทหารตำรวจต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

☐ ข้าราชการพลเรือนระดับชั้นตรีหรือทหารตำรวจชั้นสัญญาบัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไป
แต่ไม่เกษียณเอกหรือเทียบเท่า

☐ ข้าราชการตั้งแต่ชั้นพิเศษหรือเทียบเท่าขึ้นไป

☐ ข้าราชการการเมือง

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2.2 คาขาย (บอกรายละเอียดกว่าคาขายอะไรบ้าง ขายปลีกหรือส่ง มีลูกจ้างกี่คน
ร้านมีกี่ตู้ห่า คำเนินกิจการโดยจัดตั้งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือไม่)

2.3 ทำงานบริษัทเอกชนหรือประกอบอาชีพส่วนตัว

- ☐ นักธุรกิจหรือผู้จัดการ
- ☐ เสมียนพนักงานหรือลูกจ้างประจำในโรงงาน
- ☐ คนขายขององค์การหรือห้างร้าน
- ☐ ทำงานบริการหรือองค์การนันทนาการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้า
- ☐ นักหนังสือพิมพ์
- ☐ แพทย์
- ☐ ทนายความ
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2.4 เกษตรกรรม (ขอรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพให้เข้าใจว่าทำอะไรบ้าง เช่น ปลูกข้าว ปลูกมัน มีที่กี่ไร่ มีรดใจกี่คัน มีคนช่วยกี่คน เป็นต้น โดยอธิบายสั้น ๆ)

2.5 รายได้ของผู้นปกครอง

2.5.1 ถ้าได้เงินเดือนประจำรายได้เดือนละ

- ☐ 1,500 บาทลงมา
- ☐ สูงกว่า 1,500 บาท แต่ไม่เกิน 4,000 บาท
- ☐ สูงกว่า 4,000 บาท

2.5.2 ถ้าไม่ได้เงินเดือนประจำมีรายได้ประมาณปีละ

บาท

3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

- ☐ พอจะอ่านออกเขียนได้
- ☐ ประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
- ☐ มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
- ☐ ประกาศนียบัตรต่าง ๆ
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

4. ที่อยู่อาศัย

- ☐ ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
- ☐ นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

5. จำนวนพี่น้อง

- ☐ 1 คน
- ☐ 2 คน
- ☐ 3 คน
- ☐ 4 คน
- ☐ 5 คน
- ☐ 6 คนขึ้นไป

6. สายวิชาที่เลือกเรียน (ไม่รวมวิชาบังคับ)

- ☐ สายสามัญ
- ☐ สายอาชีพ

ตอนที่ 2

ข้อความต่อไปนี้กล่าวถึงวิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้เลือกตอบ
หาของ โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ เมื่อเห็นว่าควรตอบในช่องใดจึงจะตรงกับลักษณะความเป็นจริง
ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ดังตัวอย่าง

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(0) ฉันร่วมรับประทานอาหารกับพ่อแม่ทุกวัน		/			
(00) พ่อแม่คุยค่าเขียนที่ฉันเสมอ				/	

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของฉัน					
2. พ่อแม่ไม่เคยวากล่าวตักเตือนเกี่ยวกับความประพฤติ มารยาทและการพจจาของฉัน					
3. เมื่อฉันขออะไร พ่อแม่ก็ไม่ให้ แถมยังดุเสียอีก					
4. เวลาฉันมีปัญหาพ่อแม่ก็ไม่เคย ฉันต้องแก้ปัญหาเอง					
5. ฉันชอบเพื่อนฝูงไคอย่างอิสระพ่อแม่ไม่ค่อยตักเตือน					
6. ฉันจะไปเที่ยวไหนพ่อแม่ก็ไม่ว่า					
7. ฉันต้องดูแลรักษาเสื้อผ้าของตัวเองเสมอ					
8. เวลาฉันไม่สบายหรือปากเจ็บ ฉันต้องพยายามกินเอง หรือรักษาเองเสมอ					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. พ่อแม่มักยกย่องความดีของคนอื่นมาเปรียบเทียบกับฉัน					
10. เวลาฉันทำดีพ่อแม่ไม่ค่อยชมเชย					
11. พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ตัวฉัน					
12. หลังเลิกเรียน เมื่อกลับถึงบ้านทางบ้านไม่เคยสนใจไต่ถาม					
13. พ่อแม่ไม่เคยอยู่ปรึกษาหารือหรือพุดจากับฉัน					
14. เวลาทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ ฉันจะถูกตำหนิมากกว่าคนอื่น					
15. ฉันอยู่บ้านอย่างไม่มีควมอบอุ่นใจ					
16. เมื่อฉันทำผิด จะถูกลงโทษหรือถูกควาอย่างรุนแรง					
17. พ่อแม่ไม่เคยสนใจว่าฉันจะแต่งตัวอย่างไร แบบไหน					
18. พ่อแม่ชอบไล่ฉันให้ไปเล่นไกล ๆ จะได้ไม่ทำความรำคาญให้					
19. ฉันคุยโทรศัพท์หรือฟังวิทยุอยู่จนเกือบยครั่ง					
20. พ่อแม่รักฉันไม่เท่ากับรักคนอื่น ๆ ในบ้าน					
21. เวลาจะไปไหนต้องขออนุญาตและชี้แจงเรื่องที่จะไปให้ละเอียด					
22. กลับจากโรงเรียนต้องถึงบ้านตรงต่อเวลา					
23. พ่อแม่มักเคี่ยวเข็ญให้ฉันทำการบ้าน					
24. ถ้าฉันขอเงินมือของ จะต้องชี้แจงการใช้จ่ายอย่างละเอียด					
25. เวลาฉันออกนอกบ้านถ้าพ่อแม่เห็นว่าแต่งตัวไม่เหมาะสม จะต้องให้เปลี่ยนใหม่ทันที					
26. ฉันไม่ค่อยมีโอกาสไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ นอกจากไปกับพ่อแม่					
27. เมื่อฉันขออนุญาตไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ มักไม่ได้รับอนุญาต					
28. ถ้าฉันจะใช้ของใช้ใดรอบครัว ต้องได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ทุกครั้ง					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29. ้วยหุคเสำรอำหิตยั พอแม่มักไม่อนุญาตให้ฉันออกไปเที่ยวนอกบ้าน					
30. ถ้าพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ฉันจะรู้สึกสบายใจและโล่งใจมาก					
31. พ่อแม่จะกำหนดว่าฉันจะเลือกเรียนหรือประกอบอาชีพอะไร					
32. ถ้าเพื่อนของฉันเป็นคนที่พ่อแม่ไม่ชอบ ท่านจะสั่งให้ฉันเลิกคบ					
33. พ่อแม่ต้องการให้ฉันทำตามสิ่งที่ท่านต้องการ					
34. เมื่อฉันทำผิดมักจะถูกดุและถูกลงโทษ					
35. พ่อแม่มักชอบพู่ว่า ฉันชอบโตเถียงเมื่อฉันแข็งแรงเหตุผลให้ท่านฟัง					
36. เวลาค้นหาผิด พ่อแม่จะดุฉันที่แม่ไม่ใช่ที่บ้าน					
37. ถ้าฉันสอบตก พ่อแม่คงจะลงโทษฉันอย่างหนัก					
38. เวลาค้นผิดหวัง พ่อแม่ไม่ค่อยปลอบใจ					
39. เมื่อฉันมีปัญหาที่โรงเรียน ฉันไม่กล้าเก็บมาเล่าให้พ่อแม่ฟัง					
40. พ่อแม่มักเป็นผู้เลือกเสื้อผ้า แบบผมให้กับฉัน					
41. เวลาทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ พ่อแม่จะตัดสินโดยไม่ลำเอียง					
42. พ่อแม่จะพูดคุยกับฉันอย่างสนุกสนาน					
43. พ่อแม่รักซื้อเสื้อผ้าให้ฉันใส่อย่างเพียงพอ					
44. ถ้าฉันกลับบ้านช้า พ่อแม่จะเฝ้าคอยและไม่ให้ฉันทำอย่างนั้นอีก					
45. พ่อแม่รักซื้อสิ่งของให้ลูก ๆ เท่ากันทุกคน					
46. พ่อแม่จะทำอาหารอร่อย ๆ ให้ฉันรับประทานเสมอ					
47. พ่อแม่อนุญาตให้ฉันไปเที่ยวนอกบ้านได้ตามสมควร					
48. พ่อแม่จะดูคาวากล่าวหรือทำโทษเมื่อลูกทุกคนทำผิดโดยไม่ยกเว้นใคร					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อท่าน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
49. ในวันหยุด พ่อแม่จะอนุญาตให้ฉันทำงานส่วนตัวได้					
50. พ่อแม่ส่งเสริมให้ฉันเรียนวิชาที่ฉันถนัด					
51. พ่อแม่ไม่แสดงความโกรธ เมื่อฉันเสียเหตุผล					
52. เมื่อฉันมีปัญหา เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน ฉันมักจะปรึกษาพ่อแม่					
53. เวลาจะพาไปเที่ยวนอกบ้าน พ่อแม่มักจะถามฉันก่อนว่าอยากไปเที่ยวที่ไหน					
54. พ่อแม่รับฟังความคิดเห็นของฉันเสมอ					
55. เมื่อฉันทำผิด พ่อแม่มักให้โอกาสฉันเสียเหตุผล					
56. ทุกครั้งที่ฉันไม่ทำตามสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ ท่านจะถามถึงเหตุผล					
57. พ่อแม่มักจะถามความคิดเห็นของฉันในเรื่องต่าง ๆ					
58. ฉันเลือกคบเพื่อนได้ทั้งหญิงและชายโดยพ่อแม่ไม่ห้าม					
59. พ่อแม่มักจะให้ฉันขบคิดปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และจะช่วยเมื่อฉันคิดไม่ออก					
60. เมื่อฉันทำอะไรแล้วพลาดหวัง พ่อแม่จะพุดให้กำลังใจ					

ตอนที่ 3

ขอความต่อไปนี้จะกล่าวถึงการกระทำบางอย่างของท่าน โปรดอ่านแล้วพิจารณาว่าท่านเคยปฏิบัติเช่นนั้นบ่อยครั้งเพียงใด เมื่ออ่านแล้วเห็นว่าควรตอบในช่องใด ก็จะตรงกับลักษณะความเป็นจริงของท่าน ก็ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ดังตัวอย่าง

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำบ่อยที่สุด	เคยทำบ่อย	เคยทำปานกลาง	เคยทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
(0) ฉันเคยแย่งคนอื่นพูด ขณะที่เขายังพูดไม่ทันจบ		/			
(00) ถ้าฉันไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของเพื่อน ๆ ฉันจะบอกให้เขาหยุดพูดทันที			/		

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำบ่อยที่สุด	เคยทำบ่อย	เคยทำปานกลาง	เคยทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
1. เมื่อถูกห้ามคบเพื่อนบางคน ฉันจะนั้ไปพบกันที่อื่น					
2. ถ้าใครยิ่งห้าม ฉันยิ่งทำ					
3. ขณะทำงานตามหน้าที่อยู่ ถ้าใครมาออกคำสั่งให้ทำอีก ฉันจะเลิกทำทันที					
4. ฉันมีนิสัยชอบชัก โคมไฟ พัง เหตุผลในเวลาพักผ่อน					
5. ในเวลาที่ฟังผู้ใหญ่อธิบายอย่างสงบนั้นฉันจะโต้เถียงอยู่ในใจ					
6. เมื่อใดที่มีการใช้ระเบียบวินัย จะทำให้ฉันรู้สึกโกรธ					

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำบ่อยที่สุด	เคยทำบ่อย	เคยทำปานกลาง	เคยทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
7. ฉันชอบจับผิดในสิ่งที่ผู้อื่นแนะนำว่าถูกต้อง 8. ฉันเคยแกล้งถ่วงเวลา เมื่อถูกขอร้องให้ทำสิ่งที่ฉันไม่เต็มใจทำ 9. ฉันเคยแกล้งทำเฉยเมย เมื่อประหลาดใจในทางที่ไม่เหมาะสม 10. ฉันไม่ยอมแพ้ใคร เมื่อมีการแข่งขัน 11. ฉันเคยทำอันตรายผู้อื่น 12. เมื่อถูกใครเตะหรือทำอะไรกวน ฉันจะต้องกระทำแก่เขาเช่นกัน 13. ใครทำร้ายฉันหรือคนในครอบครัวของฉัน จะต้องสู้กันแน่ละ 14. ถ้าจำเป็นต้องป้องกันสิทธิของตัวเอง ฉันก็ต้องกระทำรุนแรงโดยใช้กำลังกาย 15. ใครเป็นต้นเหตุให้ฉันเจ็บตัว ฉันจะต้องทำให้เขาเจ็บบ้าง 16. ถ้าเพื่อนสนิทกลุ่มเดียวกันตีกับใคร ฉันจะเข้าช่วยด้วย 17. ฉันเคยพบตีหรือผลักคนอื่นที่ขัดขวางการกระทำของฉัน 18. ฉันเคยตรงเข้าทำร้ายผู้อื่น เมื่อถูกทำร้ายอย่างหนัก 19. ฉันเคยใช้กำลังแย่งชิงสิ่งของจากมือผู้อื่น 20. ถ้าถูกใครทำร้าย ฉันจะพยายามหาทางแก้แค้นให้เขาเจ็บปวดยิ่งกว่าที่ฉันเคยได้รับ 21. เมื่อฉันไม่พอใจ ฉันจะพูดไม่ลงร่ายกับใคร ๆ 22. ฉันจะโต้เถียงกับคนที่ขัดแย้งกับฉัน 23. เวลาที่โต้เถียงกับใคร ฉันจะพูดเสียงดังขึ้นทุกที 24. ถ้าเด็กที่เล็กกว่าไม่เชื่อฟังหรือทำให้ฉันไม่พอใจ ฉันเคยชกหรือจะตี					

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำบ่อยที่สุด	เคยทำบ่อย	เคยทำปานกลาง	เคยทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
25. ถ้าฉันไม่ชอบใคร ฉันจะพูดคอนชอกหรือประชดประชันเขา 26. ใครที่เคยกล่าวซ้ำเติม เมื่อฉันทำผิด ฉันจะพูดจาเยาะเย้ยถากถางทันทีที่เขาพลาด 27. เมื่อฉันรู้สึกโกรธแค้นใคร แต่ยังไม่ทำอะไรตอบโต้ไม่ได้ ฉันเคยกล่าวคำอาฆาตให้เขาไถ่ถอน 28. เมื่อคนที่ไม่ชอบ กำลังพูดสิ่งที่คนอื่นสนใจ ฉันจะพูดแซงขึ้นมาจนเรื่องที่เขาพูดกลายเป็นเรื่องขบขันและตัวเขากลายเป็นตัวตลกของผู้ฟัง 29. ฉันเคยพูดยั่วให้คนอื่นโมโห เพื่อความสนุกสนานของตัวเอง 30. ถ้าถูกใครจองหน้า โดยไม่มีเหตุผล ฉันจะถามทันทีว่ามองทำไม 31. ฉันเกิดอารมณ์เสียได้ง่าย แต่ก็หายเร็ว 32. ฉันรู้สึกแค้นเวลาที่โกรธใคร ๆ เห็นฉันเป็นตัวตลก 33. ฉันรู้สึกว่าความแค้นและทรมานไม่ไหวเมื่อมีคนมารุมล้อมรอบตัว 34. ฉันเคยแสดงท่าทางหยามคายต่อกับคนที่ฉันไม่ชอบ 35. ฉันจะรู้สึกไม่พอใจอย่างมากเมื่อคนอื่นมีความเห็นขัดแย้งกับฉัน 36. ฉันไม่เคยสนใจว่าการแสดงกิริยาท่าทางของฉันจะทำร้ายจิตใจใครหรือไม่ 37. ฉันไม่ลืมสิ่งที่ทำให้ฉันโกรธได้ง่าย ๆ 38. ฉันเคยเผลอแสดงอารมณ์โกรธแบบเด็ก ๆ 39. ฉันจะรู้สึกขัดเคืองใจอย่างยิ่งถ้าสิ่งใดไม่เป็นไปตามความคาดหมาย					

การปฏิบัติของท่าน	เคยทำบ่อยที่สุด	เคยทำบ่อย	เคยทำปานกลาง	เคยทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
40. เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จเพราะมีอุปสรรค ฉันจะโกรธคนอื่นก่อน					
41. เมื่อทำอะไรคนที่ฉันโกรธไม่ได้ ฉันเคยทำลายสิ่งที่เขารักเสีย					
42. เมื่อถูกผู้ใหญ่ขัดขวางความต้องการบางอย่าง ฉันเคยประท้วงด้วยการอดอาหารหรือวิธีอื่น					
43. ฉันเคยไม่ยอมพูดกับใครในเวลาที่โกรธ					
44. เวลาที่กำลังโกรธมาก ฉันจะทำลายสิ่งที่อยู่ใกล้มือจนเสียหาย					
45. เมื่อใครทำอะไรไม่ถูกใจ ฉันเคยขว้างปาข้าวของ					
46. เมื่อรู้สึกไม่พอใจฉันเคยทำหน้าบึ้ง					
47. เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนสนิท ฉันเคยนิทาคนอื่นเหมือนกัน					
48. เมื่อคนอื่นคุยเสียงดังจนรำคาญ ฉันจะแกล้งเปิดวิทยุหรือโทรทัศน์เสียงดังแข่งกับเสียงคุย					
49. เมื่อถูกผู้ใหญ่ดุ ฉันจะหันไปทะเลาะกับน้องหรือคนอื่น ๆ ในบ้าน					
50. ฉันชอบทำสิ่งใดก็ได้ที่ดึงดูดความสนใจของบุคคลอื่น					

แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ

แผนกทดสอบ โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยเร็นกรินทรีวีโร ประสานมิตร

ข้อความในหน้าต่อไปนี้เป็นข้อที่คุณจะได้เห็นลักษณะของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งท่านจะต้องเลือกความกิจกรรมอย่างไหนในสามอย่างที่ให้เลือกเป็นกลุ่ม ๆ นี้ ท่านชอบมากที่สุด และกิจกรรมอย่างไหนที่ท่านชอบน้อยที่สุด ไม่มีคำตอบอันไหนถูกหรือผิด คำตอบอันไหนที่จริงใจนั่นคือ คำตอบที่ถูกต้องแล้ว

คำแนะนำในการเลือกคำตอบ

ตามตัวอย่างข้างล่างนี้ ท่านจะต้องอ่านดูกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งสามอย่างในแต่ละข้อความกิจกรรมไหนที่ท่านชอบมากที่สุด เช่น ถ้านักเรียนชอบการไปชมพิพิธภัณฑ์มากที่สุด นักเรียนก็กาเครื่องหมาย X ในวงกลมด้านซ้ายมือในคอลัมน์ที่เขียนว่า มากสุด และถ้านักเรียนชอบการอ่านหนังสือในห้องสมุดน้อยที่สุด นักเรียนก็กาเครื่องหมาย X ลงในวงกลมด้านขวามือในคอลัมน์ที่เขียนว่า น้อยสุด

ตัวอย่าง

1. ก. ไปดูภาพเขียนตามงานนิทรรศการการเขียน
- ข. ไปเลือกหาหนังสืออ่านในห้องสมุด
- ค. ไปชมพิพิธภัณฑ์
2. ก. สะสมรูปถ่ายตัวเอง
- ข. สะสมเหรียญ
- ค. สะสมผีเสื้อ

มากที่สุด		น้อยสุด
☐	ก	☐
☐	ข	☒
☒	ค	☐
☒	ก	☐
☐	ข	☒
☐	ค	☐

กิจกรรมบางอย่างต้องการ การเตรียมหรือฝึกหัดมากก่อนในกรณีเช่นนั้นท่านต้องสมมติว่าท่านจะต้องได้รับการฝึกหัดมาแล้ว อย่าเลือกกิจกรรมที่เพียงแต่ว่าเป็นกิจกรรมใหม่หรือแปลก แต่จงเลือกกิจกรรมที่ท่านชอบและอยากจะทำในเมื่อท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบกิจกรรมอื่น ๆ แล้ว

แม้ว่าในบางข้อนักเรียนอาจจะชอบกิจกรรมทั้งสามเท่า ๆ กันหรืออาจจะไม่ชอบเลยทั้งสามอย่างหรือกิจกรรมบางอย่างก็เป็นกิจกรรมที่ไม่สำคัญ หรือไม่เข้าท่าเลยอย่างไรก็ตามท่านจะต้องตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งที่ท่านชอบมากที่สุดในนั้น หรือน้อยที่สุดในนั้น

โปรดอย่าใช้เวลาานเกินไปในข้อหนึ่ง ๆ เลือกคำตอบที่ท่านชอบครั้งแรก และทำต่อไปจนจบ อย่าปรึกษาหรือไต่ถามใครในการตอบ คำตอบของท่านจะไม่มี ความหมายอะไรเลย ถ้าไม่ใช่เป็นการตัดสินใจของท่านเอง ถ้าต้องการ เปลี่ยนคำตอบให้ลบบรอยที่กาเดิมให้สะอาดแล้วจึงขีดรอยที่กาใหม่ให้ชัดเจน

1. ก. เวลาเดินทางมักชอบสิ่งใดก่อนอื่น ๆ ข. เวลาเดินทางชอบชมทิวทัศน์ข้างทาง
 - ค. เวลาเดินทางชอบมองดูพืชผลข้างทาง
 2. ก. ชอบอ่านหนังสือให้นักเรียนตามบททั้ง ข. ชอบเป็นผู้นำที่ทำงานยาวนานที่นาน
 - ค. ชอบสัมภาษณ์บุคคลในการสำรวจประชามติ ฉ. รุกโรจกหนึ่ง
 3. ก. ชอบไปเที่ยวงานบันเทิง ข. ชอบไปเที่ยวงานแสดงสินค้า
 - ค. ชอบไปเที่ยวงานประกวดสัตว์ที่ใช้ในการเกษตร
 4. ก. ชอบออกกำลังในโรงพละ ข. ชอบไปตกเบ็ด
 - ค. ชอบเล่นบาสเก็ตบอล
 5. ก. ชอบไปเลือกหาหนังสืออ่านในห้องสมุด ข. ไปดูการฝึกซ้อมของวงดนตรี
 - ค. ไปเที่ยวสวนสัตว์
 6. ก. รวบรวมลายเซ็นของผู้ขอเสียง ข. รวบรวมผีเสื้อ
 - ค. รวบรวมไม้ชนิดต่าง ๆ
 7. ก. ไปชมงานแสดงภาพเขียนที่มีชื่อเสียง ข. ไปชมการแสดงตัวอย่างการขนส่ง
 - ค. ไปชมงานแสดงเครื่องมือในห้องทดลอง โดยวิธีต่าง ๆ กัน
 8. ก. ชอบขายผลไม้ ข. เป็นนักตีระนาด
 - ค. ปลุกผลไม้
 9. ก. เมื่อมีงานรื่นเริงท่านชอบอยู่ในคณะกรรมการจัดงาน ข. เมื่อมีงานรื่นเริงท่านชอบอยู่
 - ค. เมื่อมีงานรื่นเริงท่านชอบอยู่ในคณะกรรมการออกบัตรเชิญ ในคณะกรรมการแผนกกตแต่ง
 10. ก. ไปชมงานแสดงทางวิทยาศาสตร์ ข. ไปเยี่ยมหน่วยโสมณา
 - ค. ไปชมโรงงานทำเครื่องพิมพ์ดีด
 11. ก. อ่านนิทานให้คนป่วยฟัง ข. ฝึกสุนัขให้รู้จักทำอะไรได้ต่าง ๆ
 - ค. ชอบรื้อแกะของเล่นประเภทกลไกที่เสียเพื่อที่จะหาทางซ่อมแซม
 12. ก. ชอบเรียนวิชาภาคเขียน ข. ชอบเรียนวิชาชีพวิทยา
 - ค. ชอบเรียนวิชาเครื่องยนต์
 13. ก. สร้างกรงนก ข. เขียนบทความเกี่ยวกับนก
 - ค. เขียนสเก็ชภาพเกี่ยวกับนก
 14. ก. ช่างแก้จักรเย็บผ้า ข. สี่ขอ
 - ค. เขียนภาพวิว

1. ก. ขอบฟ้าวิทยุในรายการเกี่ยวกับการปลูกรักษาสลัดไม้ ข. ขอบฟ้าวิทยุในรายการประติมากรรม
ค. ขอบฟ้าวิทยุในรายการเกี่ยวกับวิธีถ่ายภาพสัตว์ป่า วัสดุต่าง ๆ จากพลาสติก
2. ก. คำแนะนำแก้ปัญหาส่วนหัวทางหนังสือพิมพ์ ข. เลี้ยงสุนัขพันธุ์ดี
ค. ทำการศึกษาคนควาเกี่ยวกับวิธีการเสนอขายสินค้า
3. ก. เป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับเกมประเภทไพ ข. เป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับเรื่องการบุฟ่งของดี
ค. เป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับการติดตั้งป้ายโฆษณา
4. ก. เยี่ยมโรงถ่ายทำภาพยนตร์ ข. เยี่ยมสวนสาธารณะที่ตั้งอยู่แถบภูเขา
ค. เยี่ยมสนามรบเก่า ที่มั่วหัตถ์สนสวยงาม
5. ก. อ่านหนังสือเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ ๆ ที่ทำประโยชน์ให้แก่สาธารณะ
ข. อ่านความเห็นของบรรดานักเขียนเกี่ยวกับโลกในทัศนะของเขา
ค. อ่านประวัติชีวิตของบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์
6. ก. แนะนำคนอื่น ๆ ในเรื่องวิธีเสริมสร้างบุคลิกภาพ ข. แสงหาสัตว์ที่หายากสำหรับพิพิธภัณฑ์
ค. พนักงานจ่ายเงินสดในธนาคาร
7. ก. เป็นสมาชิกของกลุ่มที่ชอบถกเถียงปัญหาชีวิตในปัจจุบัน ข. เป็นสมาชิกชุมนุมภาษาศาสตร์
ค. เป็นสมาชิกชุมนุมนักดาราศาสตร์สมัครเล่น
8. ก. ชอบสังสรรค์กับคนธรรมดาสามัญทั่ว ๆ ไป ข. ชอบสังสรรค์กับคนที่มีความคิดเห็นประหล
ค. ชอบสังสรรค์กับคนที่ดูเรื่อย ๆ สบาย ๆ และชวนคุยด้วย
9. ก. สอนภาษาไทยให้คนต่างดาวที่จะโอนสัญชาติ ข. ขายหุ่นแอร์ หรือพันธบัตร
ค. เป็นหัวหน้าคนครัวในภัตตาคารชั้นดี
10. ก. ชอบผสมพันธุ์ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ข. เป็นผู้โฆษณาให้ร้านขายดอกไม้
ค. เจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์สั่งในร้านขายดอกไม้
11. ก. เป็นหัวหน้าคณะวิจัยเกี่ยวกับวิธีการโฆษณา ข. เป็นอธิการของมหาวิทยาลัย
ค. เป็นผู้เชี่ยวชาญการถ่ายภาพสี
12. ก. เขียนรูปภาพสำหรับหนังสือประวัติศาสตร์โลก ข. ผสมพันธุ์ผลไม้ชนิดใหม่
ค. เป็นผู้ฝึกนักแสดงละครให้ชื่อเสียง
13. ก. ในการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยท่านพอใจที่จะหารายได้พิเศษโดยการช่วยทำงานในห้องทดลอง
ข. โดยการช่วยตรวจข้อสอบ ค. โดยการร่วมแสดงในวงดนตรี
14. ก. เขียนประวัติศาสตร์ภาษา ข. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์
ค. แต่งเพลงประเภทตลกกร่นเกรง เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ความเข้าใจชัดเจน

1. ก. ตักป้ายโฆษณาตามรถยนต์ที่ผ่านมุมถนน ข. เป็นเจ้าหน้าที่คอยจับจำนวนรถที่ผ่าน
ค. เป็นเจ้าหน้าที่จราจร มุมถนนในเวลาต่าง ๆ กัน
2. ก. ขอบบริหารร่างกายให้แก่เด็กพิการ ข. ปลุกมัดขายส่งทองตลาด
ค. สอนวิธีทำตะกร้าและการทอ
3. ก. ขอเรียไร เงินเพื่อการกุศล ข. รายงานความก้าวหน้าขององค์การกุศล
ค. ทำบันทึกจำนวนเงินที่เก็บได้จากการกุศล
4. ก. รับผิดชอบในการจัดงานแต่งงานที่ใหญ่ ข. เป็นผู้เขียนเจ้าหน้าที่ของสำหรับบัตรเชิญ
ค. เขียนข่าวลงหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับงานแต่งงาน งานแต่งงาน
5. ก. เขียนนวนิยาย ข. ทำงานวิจัยเรื่องดนตรีที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกของคน
ค. ทำงานเครื่องปั้นดินเผา
6. ก. ทำงานวิจัยเรื่องการเสนอขายสินค้าโดยวิธีต่าง ๆ เพื่อหาวิธีที่ดีที่สุด
ข. ทำงานไปรษณีย์ในหน้าที่แยกประเภทของจดหมาย ค. ทำการเลี้ยงไก่
7. ก. เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ในคอลัมน์เหตุการณ์ปัจจุบัน ข. ทำการสอนวิชาเคมี
ค. ช่วยแนะแนวผู้เยาว์ในการเลือกอาชีพ
8. ก. ชอบให้คนอื่นที่ไว้วางใจได้ช่วยตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ให้เสมอ ข. ชอบให้คนอื่นที่ไว้วางใจได้ช่วยตัดสินใจ
ค. ตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ปัญหาต่าง ๆ ให้บ้างเป็นครั้งคราว
9. ก. เป็นผู้ดูแลในร้านจำหน่ายสรรพสินค้า ข. ทำงานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์
ค. เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่พักผ่อนหย่อนใจขององค์การ
10. ก. เป็นผู้ตรวจงานพิมพ์ดีด ข. สัมภาษณ์รับคนเข้าทำงาน
ค. เป็นเลขานุการส่วนตัว
11. ก. เขียนภาพการ์ตูน ข. เขียนป้ายโฆษณาสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้า ค. ทำฟาร์ม
12. ก. ทดลองทำขนมลูกกวาดที่ยังไม่มีตำหรับมาก่อน ข. เล่าเรื่องให้เด็ก ๆ ฟัง
ค. วาดภาพสีน้ำ
13. ก. ทำงานวิจัยทางเคมี ข. สอบถามและบันทึกรายละเอียดของผู้สมัครเข้าทำงาน
ค. เขียนเรื่องสารคดีสำหรับหนังสือพิมพ์
14. ก. เขียนรูปวิว ข. ศึกษาเรือใบสำหรับเด็กเล่นเพื่อคิดว่าใบชนิดไหนจะดีที่สุด

1. ก. ในการแสดงละครสมัคร เล่นท่านต้องการที่จะเป็นเจ้าหน้าที่ขายตัว
ข. ในการแสดงละครสมัคร เล่นท่านต้องการที่จะเป็นเจ้าหน้าที่จัดพิมพ์โปรแกรมและตัว
ค. ในการแสดงละครสมัคร เล่นท่านต้องการที่จะเป็นเจ้าหน้าที่การเงิน
2. ก. เป็นผู้กะงบประมาณค่าประดิษฐ์เครื่องล้างจานแบบใหม่
ข. เป็นผู้ชักชวนให้นายทุนร่วมสนับสนุนบริษัทผลิตเครื่องล้างจานแบบใหม่
ค. สอนประชาชนให้รู้จักใช้เครื่องล้างจาน
3. ก. จัดทำรายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ข. เขียนบทบรรณาธิการสำหรับ
ค. สอนวิชาการช่างให้แก่เด็กที่มาจากครอบครัวจน ๆ หนังสือพิมพ์
4. ก. อ่านเรื่องเกี่ยวกับวิธีป้องกันรักษาโรคต่าง ๆ ข. อ่านประวัติของนักอุตสาหกรรมที่
ค. อ่านเรื่องเกี่ยวกับวิธีเลี้ยงสัตว์ ประสบความสำเร็จ
5. ก. ไปในงานเลี้ยงที่มีแต่คนไม่รู้จักรัก ข. ไปในงานเลี้ยงที่มีบุคคลที่เรารู้จักเป็นส่วนมาก
ค. ไปในงานเลี้ยงที่มีทั้งคนรู้จักและไม่รู้จักพอ ๆ กัน
6. ก. ขายอุปกรณ์สำหรับนักเขียนภาพ ข. ปลุกคอกไม้สำหรับร้านขายดอกไม้
ค. เลี้ยงหนูสำหรับนักวิทยาศาสตร์ไว้ใช้ในการทดลอง
7. ก. ทำงานในห้องปฏิบัติการทดลอง ข. ประดิษฐ์เครื่องเรือน
ค. ผู้แทนบริษัทประกันภัย
8. ก. ทำงานช่วงวัสดุสิ่งของ และติดอากรณไปรษณีย์ ข. ตรวจสอบเรื่องต้นฉบับที่จะส่งไปพิมพ์
ค. ทดลองรถยนต์ที่ผลิตออกมาใหม่เพื่อหาวิธีปรับปรุงแก้ไข
9. ก. เป็นผู้เชี่ยวชาญการเจียรไนเพชรพลอย ข. ทำงานค้นคว้าประดิษฐ์ยางเทียม
ค. ผู้บรรยายรายการดนตรีทางวิทยุ
10. ก. เป็นผู้ช่วยพยาบาล ข. ขายเครื่องดนตรี ค. รับซ่อมแซมเครื่องใช้ไม้สอยในบ้าน
11. ก. ออกแบบแจกัน ข. ผู้ตรวจการในโรงงานทำแจกัน
ค. หาวิธีทำแจกันให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
12. ก. เป็นเจ้าหน้าที่คิดเงินค่าอาหารในร้านขายอาหาร ข. สอนให้เด็กทำเรือบินจำลอง
ค. เป็นผู้เก็บบันทึกการรายงานของนักค้นคว้าวิจัยทางยา
13. ก. เป็นผู้นำการเล่นเกมส์ในสนามเล่นสำหรับเด็กๆ ข. เป็นคนครัวในภัตตาคาร
ค. ขายวัสดุทางเคมีต่าง ๆ
14. ก. สะสมเครื่องมืองานไม้ ข. ทำสมุดสะสมรูปภาพเขียนต่าง ๆ ที่ท่านชอบ

1. ก. ในการแสดงละครสมัครเล่นท่านชอบเป็นผู้กำกับการแสดง
ข. หรือเป็นผู้จัดพิมพ์โปรแกรมและตั๋ว ค. ผู้เขียนบทละคร
2. ก. ท่านชอบเล่นหมากรุกกับคนที่เก่งกว่า ข. ท่านชอบเล่นหมากรุกกับคนที่สู้ท่านไม่ได้
ค. ท่านชอบเล่นหมากรุก กับคนที่ฝีมือพอกัน
3. ก. จัดเตรียมใบโฆษณาสำหรับเครื่องล้างจานชนิดใหม่
ข. ประเมินราคาค่าผลิตเครื่องล้างจาน ค. ขายเครื่องล้างจาน
4. ก. เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ในคอลัมน์ข่าวสังคม
ข. เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์คอลัมน์ที่ปรึกษาปัญหาส่วนตัว
ค. เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ในเรื่องเกี่ยวกับวิชาการทำสวน
5. ก. เป็นนักสำรวจ ข. เป็นนักออกแบบ ค. เป็นนักประติมากรรม
6. ก. เป็นผู้เก็บผลไม้ ข. ขับรถแท็กซี่ในฟาร์ม
ค. ทำงานในห้องปฏิบัติการเคมี
7. ก. เรียนวิชาการฝึกหัดพูดในที่สาธารณะ ข. เรียนวิชาชีววิทยา
ค. เรียนวิชาการแต่งเรื่อง
8. ก. เป็นนักคิดเลขโดยเครื่องคิดเลข ข. ผู้ประกอบเครื่องจักรคิดเลข
ค. ผู้โฆษณาขายเครื่องจักรคิดเลข
9. ก. สว่าง เรือ ข. เป็นผู้ไกล่เกลี่ยการขัดแย้ง เรื่องปัญหาแรงงาน
ค. เป็นนักแต่งเพลง
10. ก. เป็นพนักงานขายรถแท็กซี่ที่มีชื่อเสียง ข. พนักงานบัญชีการเงิน
ค. เป็นเจ้าหน้าที่ทางภาษีอากร
11. ก. ปรับปรุงวิธีการทางงานทางธุรกิจ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข. เป็นพยาบาล
ค. หาทางปรับปรุงค่าการผลิตสินค้าประเภทอบเผา
12. ก. ช่อมเตารีดไฟฟ้า ข. ก่อไฟสำหรับเตาผิง ค. พิมพ์จดหมายให้เพื่อน
13. ก. ผู้จัดการร้านขายเครื่องดนตรี ข. นักเขียนแปลนการสร้างอาคาร
ค. ผู้ค้นคว้าสภาพของสังคมตามชุมชนคนต่าง ๆ
14. ก. แกะของเล่นประเภทจักรกล เพื่อดูส่วนประกอบ ข. เล่นหมากรุกฮอส
ค. เล่นปิงปอง

1. ก. ช่วยจัดงบประมาณการใช้จ่ายให้คนที่เดือดร้อนทางการเงิน
ข. ดิฉันขายหนังสือห้องสมุด
ค. ผู้เชี่ยวชาญการดูแลรักษาต้นไม้
2. ก. พนักงานขายของในร้าน
ข. ทำงานเกี่ยวกับปศุสัตว์
ค. ทำงานในโรงพิมพ์
3. ก. เป็นศาสตราจารย์ทางวิชาคณิตศาสตร์
ข. เป็นผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์
ค. เป็นศาสตราจารย์ภาษาต่างประเทศ
ในมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ
4. ก. เรียนวิชาการเขียนจดหมายธุรกิจ
ข. เรียนวิชาการพิมพ์
ค. เรียนวิชาเดินตลาด
5. ก. เขียนแปลนบ้าน
ข. เขียนประกาศแจ้งความสำหรับสำนักงานจัดสรรที่ดินและบ้าน
ค. เขียนบทความเกี่ยวกับการสร้างบ้านตามแนวความคิดสมัยใหม่
6. ก. ชอบซื้อสินค้าราคาถูก ๆ โดยเงินผ่อน
ข. ชอบซื้อสินค้านั้นโดยการกู้ยืมเงินจากผู้อื่น
ค. ชอบเก็บเงินไว้จนกระทั่งมีมากพอจึงซื้อ
7. ก. ตกแต่งเครื่องเรือน
ข. ดูแลคนงานในไร่้อย
ค. เลี้ยงไก่
8. ก. ช่วยผู้เยาว์เลือกอาชีพ
ข. ออกแบบผ้าลายต่าง ๆ
ค. เป็นผู้ประมาณราคาค่าจ้างพิมพ์และค่าส่งหนังสือ
9. ก. สร้างหูกทอผ้าที่ใช้ทอด้วยมือ
ข. ใช้สูตรคณิตศาสตร์เพื่อทำนายแนวโน้ม
ค. สำนวณทัศนคติของคนหนุ่มสาวในการไปพึ่งเทคโนโลยี ในธุรกิจ
10. ก. สร้างสื่อเกราะสำหรับบุคคลสำคัญ
ข. เขียนบทความเกี่ยวกับการกำหนดกำไรใน
ค. แต่งเพลงชุดสำหรับรายการวิทยุ การขาย
11. ก. ทดสอบสินค้าตราต่าง ๆ เพื่อเลือกชนิดที่ดีที่สุดสำหรับร้านสหกรณ์
ข. ดูแลแผนป้ายประกาศในห้องธุรกิจต่าง ๆ
ค. คอยควบคุมดูแลเครื่องจักรกลสำหรับลงบัญชี
12. ก. ชอบให้บุคคลอื่นปฏิบัติต่อท่านอย่างเพื่อน
ข. ชอบให้คนอื่นปฏิบัติต่อท่านในฐานะท่าน
ค. ไม่ชอบให้คนอื่นสนใจท่านเลย
เป็นผู้เหนือกว่า
13. ก. เป็นครูดนตรี
ข. เป็นช่างเขียนในบริษัทโฆษณา
ค. ทำงานวิจัยดูว่าจะอะไรทำให้เรื่องตลกนั้นเป็นที่ขบขัน
14. ก. ไปซื้อของให้คนป่วย
ข. หาเกมเกี่ยวกับการเล่นคอมพิวเตอร์สำหรับคนป่วย
ค. อ่านหนังสือให้คนป่วยฟัง

1. ก. ช่วยในการปฐมพยาบาลในโรงพยาบาล ข. เป็นคนขายดอกไม้ในบ้านขายดอกไม้
ค. เป็นเลขานุการส่วนตัว
2. ก. หัวหน้าแผนกข่าวการเงินประจำหนังสือพิมพ์รายวัน
ข. จัดทำฟาร์มขนาดใหญ่ ค. นายหน้าซื้อขายที่ดิน
3. ก. ดูแลคนหูหนวก ข. เขียนกราฟอาชีพตัวเลขจากตารางสถิติ
ค. ทำงานเสมียนในบ้าน
4. ก. เป็นนักเขียน ข. เป็นเจ้าหน้าที่จัดแผนป้ายโฆษณา ค. เป็นผู้นำทางศาสนา
5. ก. ทำงานที่ท่านชอบ และต้องมีรายได้สูง ข. ทำงานที่ท่านชอบโดยไม่คำนึงถึงเงินเดือน
ค. ทำงานที่ท่านไม่ชอบแต่เงินเดือนสูง
6. ก. แนะนำคนที่เพิ่งหายป่วยให้รู้จักวิธีรักษาสุขภาพ
ข. เขียนสารคดีลงหนังสือพิมพ์ ค. เป็นผู้อำนวยการลงงานศิลปะต่าง ๆ
7. ก. เป็นเลขานุการของสมาชิกสภาผู้แทน ข. สอนเด็กให้รู้จักสร้างรูปจำลองและระบายสี
ค. เขียนบทความสำหรับหนังสือนิตยสารทางศิลปะ
8. ก. ในการซื้อเสื้อผ้าท่านชอบเลือกเอง ข. ในการซื้อเสื้อผ้าท่านชอบให้คนอื่นแนะนำ
ค. ในการซื้อเสื้อผ้าท่านชอบให้คนอื่นเลือกให้เลย
9. ก. เขียนแปลนสร้างสะพาน ข. ทำงานซึ่งต้องการใช้หัวคำนวณ
ค. ทำงานประเภทเสมียน
10. ก. เป็นผู้ดูแลในการจัดพิมพ์บัตรเชิญต่าง ๆ ข. เป็นผู้กะงบประมาณค่าจัดพิมพ์บัตรเชิญ
ค. เป็นผู้ออกแบบบัตรเชิญ
11. ก. นำกฎแฉเสียมาถอดคู่ว่าเสียที่ไหน ข. ตรวจสอบผิดพลาดของรายงาน
ค. เป็นผู้รวมตัวเลขในรายการต่าง ๆ
12. ก. ชอบถอมตัว ข. ชอบอวดตัว ค. ไม่ชอบให้ใครถอมตัว
13. ก. เป็นนักจิตวิทยา ข. เป็นผู้ควบคุมดูแลในการสร้างสะพาน
ค. เป็นนักสถาปัตยกรรมประเภทตกแต่งบริเวณ
14. ก. วิจัยสาเหตุของโรคจิตต่าง ๆ ข. ศึกษาวิชาดนตรี
ค. ศึกษาวิชาตัวเลข

1.	ก. เป็นกระเป๋ารถเมล์	ข. เป็นผู้เฝ้ายามประกาศการ	
	ค. เป็นผู้ให้สัญญาณไฟจราจร		
2.	ก. เขียนประกาศโฆษณา	ข. ดูแลห้องสมุดสาธารณะ	
	ค. พิมพ์หนังสือพิมพ์		
3.	ก. เรียนวิชาการบัญชี	ข. เรียนวิชาเกินตลาด	
	ค. เรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักธุรกิจ		
4.	ก. เขียนบทละคร	ข. เป็นเจ้าหน้าที่ขายตั๋วสำหรับละคร	
	ค. เป็นผู้จัดการการเงิน		
5.	ก. เขียนภาพบุคคลสำคัญ	ข. เขียนรูปภาพบุคคลสำคัญ	
	ค. เขียนภาพวิวต่าง ๆ		
6.	ก. เขียนภาพประกอบสำหรับนิตยสาร	ข. เขียนบทความสำหรับนิตยสาร	
	ค. เป็นผู้จัดการฝ่ายจำหน่ายนิตยสาร		
7.	ก. พักตากอากาศตามสถานที่นิยม	ข. ไปพักผ่อนตามป่าเขา	
	ค. ไปเที่ยวต่างประเทศไกล ๆ		
8.	ก. ชอบอยู่กับนักวิจารณ์ศิลปะที่มีชื่อเสียง	ข. ชอบอยู่กับนักสังคมสงเคราะห์ที่มีชื่อเสียง	
	ค. ชอบอยู่กับนักเขียนภาพที่มีชื่อเสียง		
9.	ก. เขียนบทความเกี่ยวกับงานอดิเรก	ข. สร้างตารางแสดงตัวเลขเกี่ยวกับค่าครองชีพ	
	ค. รับซ่อมแซมและตกแต่งเครื่องเฟอร์นิเจอร์เก่า ๆ		
10.	ก. ตรวจรู้หนังสือสำหรับเด็ก	ข. เล่นกีฬาให้เด็กฟัง	
	ค. ทำของเล่นสำหรับเด็ก		
11.	ก. เรียนวิชาพลศึกษา	ข. เรียนวิชาการช่าง	ค. เรียนวิชาคณิตศาสตร์
12.	ก. เป็นช่างแก้ไขเบาะนอน	ข. เป็นครูประจำชั้น	ค. เป็นทันตแพทย์
13.	ก. พนักงานเลขประจำศาล	ข. เป็นผู้จัดการประจำตัวนักเบสบอลที่มีชื่อเสียง	
	ค. เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางการอาชีพ		
14.	ก. เยี่ยมพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับธรรมชาติศึกษา	ข. เยี่ยมโรงงานทำเรือบิน	
	ค. เยี่ยมแหล่งสลัมของเมืองใหญ่ ๆ		

1. ก. เขียนรูปภาพประกอบเรื่องในนิตยสาร ข. เลี้ยงวัวพันธุ์เนื้อ
ค. ปลูกผลไม้สำหรับส่งจำหน่ายท้องถิ่น
2. ก. เป็นเด็กรับใช้ในโรงแรม ข. เป็นผู้เก็บโต๊ะอาหารในภัตตาคาร
ค. อยู่ตามลำพังบนเกาะ
3. ก. เป็นมักคุเทศก์ในการนำเที่ยวพักผ่อน ข. เป็นผู้ออกแบบเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
ค. ขายเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับการไปเที่ยวพักผ่อน
สำหรับไปเที่ยวพักผ่อน
4. ก. ชายประกันชีวิต ข. เขียนเรื่องสำหรับนิตยสาร
ค. เป็นชาวสวนแผนกตกแต่งสถานที่
5. ก. ต้องการให้ใคร ๆ รู้ว่าเป็นคนสุภาพเรียบร้อย ข. ต้องการให้ใคร ๆ รู้ว่าเป็นคนไว้วางใจได้
ค. ต้องการให้ใคร ๆ รู้ว่าเป็นคนชอบสนุกสนาน
6. ก. สอนเลขคณิต ข. ผูกสุนัขไว้สำหรับนำทางคนตาบอดได้
ค. เป็นเลขานุการของนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง
7. ก. เรียนวิชาดนตรีสมัยใหม่ ข. เรียนวิชาเกี่ยวกับวรรณคดีสมัยใหม่
ค. เรียนวิชาเกี่ยวกับภาพเขียนสมัยใหม่
8. ก. ต้องการให้ใคร ๆ เห็นว่าเป็นคนใจแข็ง เด็ดเดี่ยว
ข. ต้องการให้ใคร ๆ เห็นว่าเป็นคนยุติธรรม
ค. ต้องการให้ใคร ๆ เห็นว่าเป็นคนเฉลียวฉลาด
9. ก. เป็นหัวหน้าวงดนตรีใหญ่ ข. เป็นผู้จัดการสำนักงานใหญ่
ค. เป็นหัวหน้าโครงการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
10. ก. ปลูกไม้ดอก ข. เป็นเจ้าหน้าที่อัครโเนียร์
ค. เป็นหัวหน้าโครงการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
11. ก. เป็นมักคุเทศก์นำเที่ยวสวนสาธารณะแห่งชาติ
ข. เจียรไนเพชรพลอย ค. จัดดนตรีสำหรับวงดนตรีใหญ่ ๆ
12. ก. เป็นพนักงานต่อโทรศัพท์ ข. เจ้าหน้าที่ทำบล็อกพิมพ์หนังสือ ค. สอนเกมให้เด็กเล่น
13. ก. ซ่อมกระดานที่ใช้สำหรับร่อนริคดำ ข. ล้างจาน ค. จัดห้องให้เป็นระเบียบ
14. ก. สอนการทำโต๊ะ ตู้ ข. ตรวจรูปสำหรับหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ก. เป็นเลขานุการส่วนตัว ข. เป็นพนักงานบัญชี
ค. เป็นพนักงานเงินเดือนลา
 2. ก. เล่นสเก็ต ข. เล่นบิงปอ ค. ปีนเขา
 3. ก. ทำงานนึ่งกับไก่ ข. ทำงานเกี่ยวกับปุ๋ยสัตว์
ค. ออกขายของตามบ้าน
 4. ก. ทำงานในโรงงานทำลูกกวาด ข. เลี้ยงผึ้ง
ค. ตรวจสอบสายตา
 5. ก. ทำงานในฟาร์ม ข. พนักงานติดตั้งวงจรไฟ
ค. พนักงานรับใช้ในสำนักงาน
 6. ก. ทำงานเสมียน ข. สอนวรรณคดีไทย
ค. ขายเครื่องมือสำหรับช่างเขียน
 7. ก. เรียนวิชาการบัญชี ข. เรียนวิชาชลประทาน
ค. เรียนวิชาตัวเลข
 8. ก. เป็นบุตรไปรษณีย์ ข. พนักงานเก็บขยะมูลฝอย
ค. พนักงานจำแนกจดหมาย
 9. ก. เป็นนักประพันธ์ ข. เป็นนักถ่ายภาพ
ค. เป็นนักแสดงละครเวที
 10. ก. ชอบเล่นปริศนาทางคณิตศาสตร์ ข. ชอบเล่นหมากรุก
ค. ชอบเล่นปริศนาเกี่ยวกับเครื่องกลไก
 11. ก. เริ่มกิจการหนังสือพิมพ์รายวัน ข. เริ่มสร้างโรงเรียนสอนพวกศิลปิน
ค. ตั้งวงดนตรี
 12. ก. ต้องการมีเพื่อนมาก ข. ต้องการมีอำนาจ
ค. ต้องการมีชื่อเสียง
 13. ก. เป็นวิศวกรช่างกล ข. เป็นนักสถาปัตย์ ค. เป็นนักเคมี
 14. ก. พนักงานจัดทำหนังสือเข้าเล่ม ข. ดูแลเด็กที่เจ็บป่วย
ค. พนักงานพิมพ์จดหมาย